

RAPORT
O STANIE GMINY KSIĄŻ WIELKI
LATA 2014-2018

GMINA KSIĄŻ WIELKI
UL. WARSZAWSKA 17
32-210 KSIĄŻ WIELKI
www.ksiazwielki.eu

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	str.4
Część I . Ogólna charakterystyka gminy Książ Wielki.....	str.5
Część II. Sytuacja demograficzna w gminie Książ Wielki.....	str.6
Część III .Informacje finansowe.....	str.13
1.Stan finansów gminy Książ Wielki.....	str.13
Część IV. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	str.30
1.Stan mienia komunalnego gminy Książ Wielki.....	str.30
2. Zrealizowane zadania inwestycyjne w latach 2014-2018.....	str.33
Część V. Realizacja polityk , programów i strategii.....	str. 37
1. Strategia rozwoju gminy Książ Wielki.....	str.37
2. Kierunki przestrzennego zagospodarowania gminy Książ Wielki.....	str.40
3. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Książ Wielki na lata 2016-2022.....	str. 41
4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Książ Wielki na lata 2018-2022.....	str.42
5. Program Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Książ Wielki.....	str.42
6. Program Ochrony Środowiska i Gospodarki Odpadami.....	str.44
7. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii.....	str.48
8. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	str.51
9. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.....	str.52
10. Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.....	str.61
11. . Program Opieki Nad Zwierzętami Bezdomnymi na 2018 rok.....	str.63
Część VI. Realizacja Uchwał Rady Gminy w 2018 roku.....	str. 63
Część VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi.....	str.70
Część VIII. Efekty działań prowadzonych w gminie Książ Wielki.....	str.72
1. Ład społeczny	str.72
2. Mienie komunalne	str.75
3. Finanse gminy Książ Wielki za 2018rok.....	str.79
4.Oświata i edukacja w gminie Książ Wielki	str.95
5. Polityka społeczna	str.113
6. Realizacja Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018roku.....	str.122
7. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych w WTZ	str.123
8. Kultura.....	str.125
9. Turystyka, sport i rekreacja	str.126
10. Gospodarka komunalna	str.128
11. Gospodarka mieszkaniowa i lokalami mieszkaniowymi.....	str.129
12. Rozwój gospodarczy.....	str.130
13. Aktywność obywatelska (organizacje pozarządowe)	str.132
14. Ochrona zdrowia.....	str.133
15. Gmina w rankingach ,konkursach , publikacjach.....	str.134
Część IX. Podsumowanie	str.135

SZANOWNI PAŃSTWO

Poziom zadań realizowanych przez samorząd Gminy Książ Wielki ma bezpośrednie przełożenie na codzienną jakość życia.

Celem przygotowania niniejszego Raportu było uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Książ Wielki. W tym celu zostały zgromadzone szczegółowe dane o wszystkich aspektach funkcjonowania Gminy według danych na dzień 31 grudnia 2018 roku, jak również za kilka lat wstecz. Dzięki temu istnieje możliwość dokonania analizy historycznej, czyli wszechstronnego porównania poziomu rozwoju Gminy na przestrzeni ostatnich kilku lat.

Raport pokazuje trendy rozwojowe i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny możliwości dalszego rozwoju Gminy. Jest on opisem stanu, do którego będzie się można odwoływać w trakcie realizacji strategii, śledząc postępy wdrażania zaplanowanych działań.

Raport zawiera analizę następujących obszarów tematycznych Gminy:

- środowisko naturalne
- demografia
- finanse Gminy (szczegółowa analiza budżetu gminy w ostatnich 5 latach).
- działalność gospodarcza (w tym rolnictwo)
- warunki życia mieszkańców (w tym sytuacja mieszkaniowa, wodociągi i kanalizacja, drogi, gospodarka odpadami)
- pomoc społeczna
- bezpieczeństwo publiczne
- ochrona zdrowia
- oświata
- kultura i sport
- turystyka i zabytki.

Analiza zgromadzonych danych pozwoliła na zidentyfikowanie zarówno atutów Gminy, jak i pewnych braków i problemów. Stały się one podstawą procesu planistycznego, bowiem atuty są tymi elementami, na których należy bazować planując dalszy rozwój Gminy. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców i przyjezdnych, a więc zwiększenia atrakcyjności Gminy

Wójt Gminy Książ Wielki
Marek Szopa

CZEŚĆ I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY KSIĄŻ WIELKI

Gmina Książ Wielki położona jest w północnej części Województwa Małopolskiego w Powiecie Miechowskim. Umiejscowiona jest na pograniczu Garbu Wodzisławskiego i Wyżyny Miechowskiej, wchodzących w skład makroregionu Niecki Nidziańskiej. Wyżyna Miechowska zajmuje południową część gminy Książ Wielki, jest obniżona tektonicznie w stosunku do położonego na północy gminy Garbu Wodzisławskiego.

Pod względem administracyjnym gmina wchodzi w skład Powiatu Miechowskiego. Bezpośrednimi Sąsiadami gminy są:

- od północy: Gmina Wodzisław (Powiat Jędrzejowski, woj. Świętokrzyskie),
- od wschodu: Gmina Działoszyce (Powiat Pińczowski woj. Świętokrzyskie),
- od południowego – wschodu: Gmina Słaboszów (Powiat Miechowski),
- od południa: Gmina Miechów (Powiat Miechowski),
- od południowego – zachodu: Gmina Charsznica (Powiat Miechowski), Cz
- od zachodu: Gmina Kozłów (Powiat Miechowski).

Rysunek 1 Gmina Książ Wielki na tle powiatu miechowskiego.

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg publicznych wymagającą jednak modernizacji. Główne szlaki komunikacyjne, przebiegające przez gminę, to droga krajowa E-7 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne, będąca jednocześnie drogą międzynarodową E-7. Droga ta prowadzi ruch tranzytowy, stanowi dla gminy podstawowe połączenie z najbliższymi ośrodkami wojewódzkimi (Kielce, Kraków) oraz miastami – siedzibami rejonów administracji państwowej – Miechów, Jędrzejów. Jej długość na obszarze gminy wynosi 14 km. Na terenie gminy nie występują linie kolejowe, najbliższej położona jest stacja kolejowa w Kozłowie, stanowiący węzeł linii kolejowych Warszawa – Kraków.

Gmina Książ Wielki zajmuje powierzchnię 138 km² i zamieszkuje ją 5566 mieszkańców. Gęstość zaludnienia wynosi 38 m/km². Teren gminy podzielony jest na 22 sołectwa.

Tabela 1. Sołectwa Gminy Książ Wielki wg wielkości zajmowanej powierzchni.

Sołectwo	Powierzchnia
	w ha
Antolka	309,99
Boczkowice	526,7
Cisia Wola	433,39
Cisie	1353
Częstoszowice	407
Giebułtów	657,21
Głogowiany - Stara Wieś	456,93
Głogowiany - Wrzosey	211,8
Konaszówka	385,87
Krzeszówka	493,93
Książ Mały	415,52
Książ Mały - Kolonia	496,03
Książ Wielki	605,74
Łazy	993
Małoszów	250,44
Mianocice	287,66
Moczydło	2308
Rzędowice	597,41
Tochołów	328,97
Trzonów	550,72
Wielka Wieś	501
Zaryszyn	1196
RAZEM:	13 766,31

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Książ Wielki.

Gmina Książ Wielki zalicza się do obszarów Województwa Małopolskiego, na którym rolnictwo jest głównym działem gospodarki i stanowi podstawowe źródło utrzymania miejscowej ludności. Ponadto gmina zaliczana jest do rejonu o korzystnych warunkach rozwoju rolnictwa i wysokiej intensywności produkcji rolniczej, o relatywnie mniejszym rozdrobnieniu ziemi, posiadającym najlepsze pod względem bonitacyjnym grunty o stosunkowo dobrych warunkach wodnych.

Ze względu na brak zanieczyszczeń gleb i położenie w oddaleniu od środków przemysłowych, rejon ten charakteryzuje się dobrymi warunkami przyrodniczymi do rozwoju produkcji ekologicznej.

Na obszarze gminy przeważa tradycyjny wielokierunkowy system produkcji rolniczej, którego filarem jest uprawa zbóż i chów trzody chlewnej. Działalność rolnicza i hodowlana ma charakter stabilny. Odnosi się to zarówno do struktury użytkowania ziemi jak i struktury własności. Niekorzystnie rozdrobniona struktura gospodarstw rolnych, występowanie dużej ilości gruntów trudnych do uprawy ze względu na lokalizację na stromych stokach powodują niską dochodowość z prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Jednak w sytuacji niewielkiej możliwości zatrudnienia w pobliskich ośrodkach miejskich, praca w gospodarstwach rolnych stanowi dla większości mieszkańców podstawowe miejsce zapewnienia materialnego bytu, zarówno dla osób młodych, jak i starszych. Ponadto gospodarstwo stanowi zaplecze socjalne dla użytkującej rodziny i spełnia funkcję żywieniową. Stąd tak ważną rolę spełniają w gminie przedsięwzięcia wspierające infrastrukturę techniczną, zwłaszcza drogową. Stwarza to szanse na ożywienie gospodarcze i turystyczne Gminy, rozwój przedsiębiorczości i zahamowanie niekorzystnego, pogłębiającego się przeludnienia agrarnego.

Projekt budowy trasy S7 przebiegającej przez Gminę Książ Wielki.

CZĘŚĆ II. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA W GMINIE KSIĄŻ WIELKI

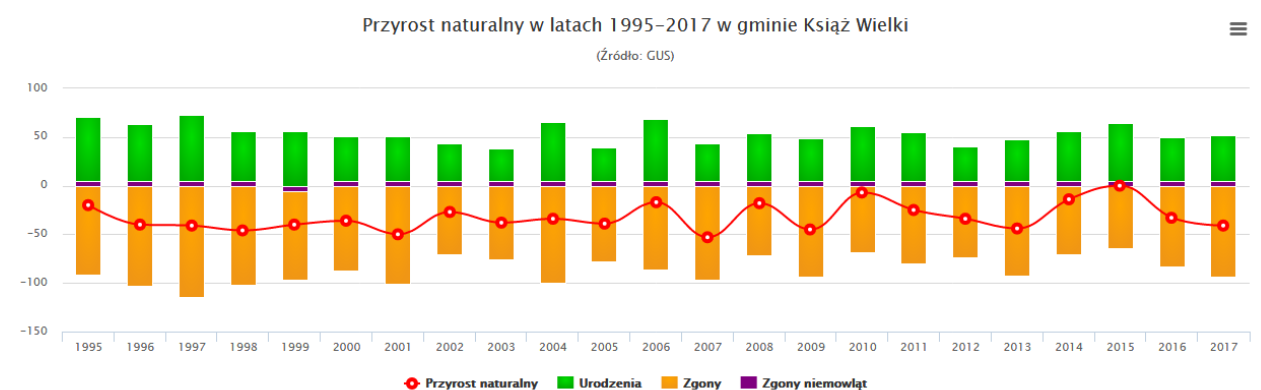
Gmina Książ Wielki ma 5 179 mieszkańców stale zamieszkujących, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2017 liczba mieszkańców zmalała o 9,4%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42,6 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców województwa małopolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Mieszkańcy gminy Książ Wielki zawarli w 2017 roku 30 małżeństw, co odpowiada 5,8 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to więcej od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,2 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. 28,2% mieszkańców gminy Książ Wielki jest stanu wolnego, 56,2% żyje w małżeństwie, 2,9% mieszkańców jest po rozwodzie, a 12,4% to wdowy/wdowcy.

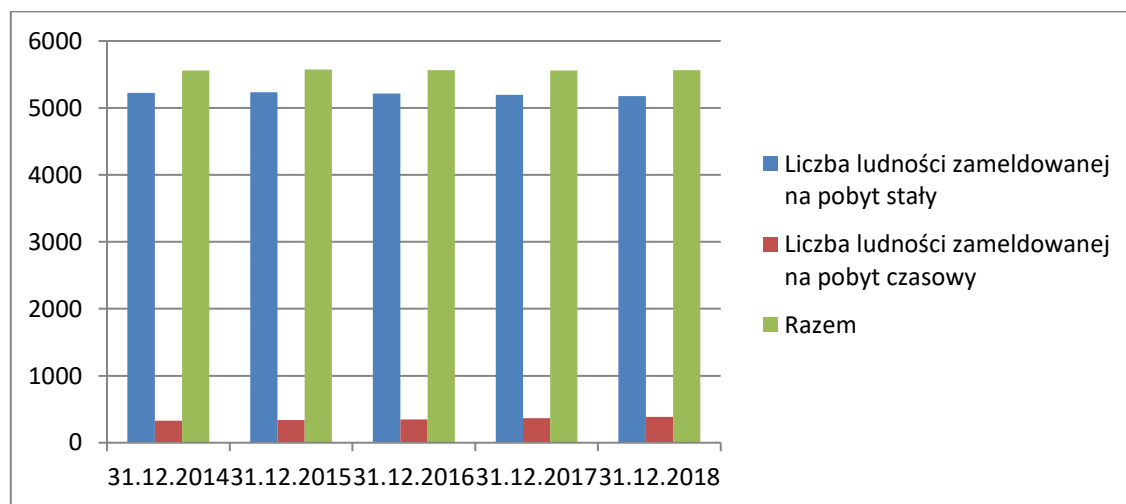
Gmina Książ Wielki ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -41. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -7,98 na 1000 mieszkańców gminy Książ Wielki. W 2017 roku urodziło się 52 dzieci, w tym 57,7% dziewczynek i 42,3% chłopców. Średnia waga noworodków to 3 368 gramów. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,73 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Tabela nr .2 Ludność i dynamika zmian w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018.

Stan na dzień	Liczba ludności zameldowanej na pobyty stały	Liczba ludności zameldowanej na pobyty czasowy	Razem
31.12.2014	5226	331	5557
31.12.2015	5236	339	5575
31.12.2016	5214	348	5562
31.12.2017	5194	365	5559
31.12.2018	5179	387	5566

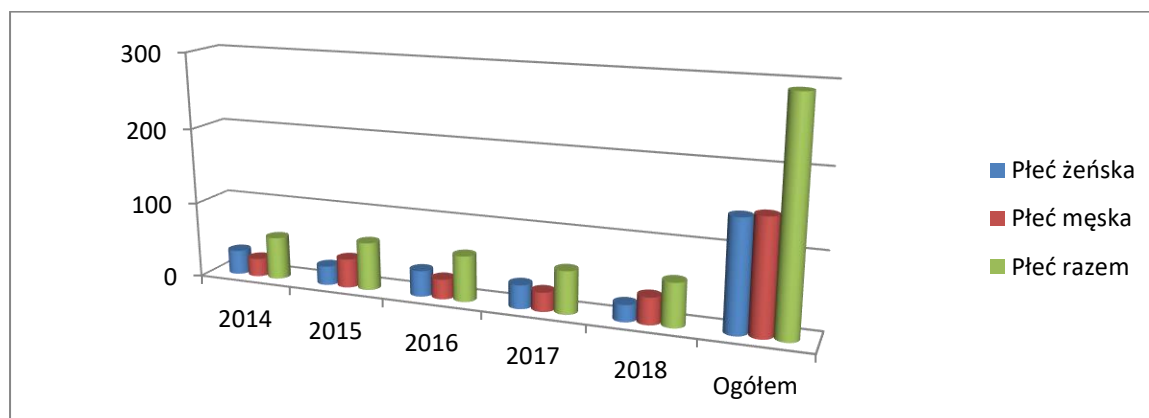
Wykres .Dynamika zmian w latach 2014-2018.

Wpływ na liczbę ludności w gminie Książ Wielki prócz przyrostu naturalnego ma migracja.

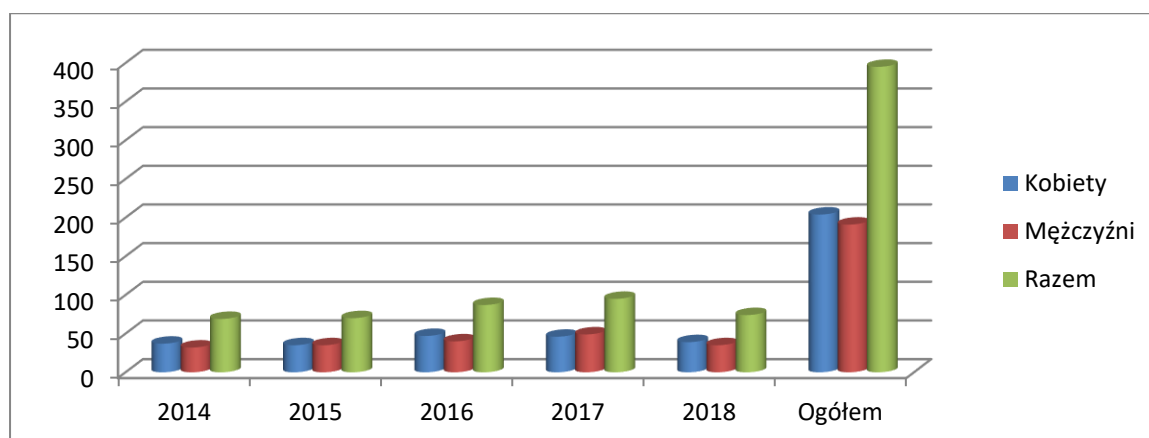
Tabela nr 3. Urodzenia w Gminie Książ Wielki

Rok	Płeć		
	żeńska	męska	razem
2014	32	24	56
2015	25	38	63
2016	34	26	60
2017	31	25	56
2018	22	35	57
Ogółem	144	148	292

Tabela 4. Zgony w Gminie Książ Wielki

Rok	Kobiety	Mężczyźni	Razem
2014	37	32	69
2015	35	35	70
2016	47	40	87
2017	46	49	95
2018	39	35	74
Ogółem	204	191	395

Liczba stałych mieszkańców, w podziale na sołectwa, według stanu na dzień 31.12.2018r na podstawie prowadzonego przez gminę rejestru mieszkańców kształtowała się następująco:

Tabela nr 5 Liczba mieszkańców w sołectwach gminy Książ Wielki.

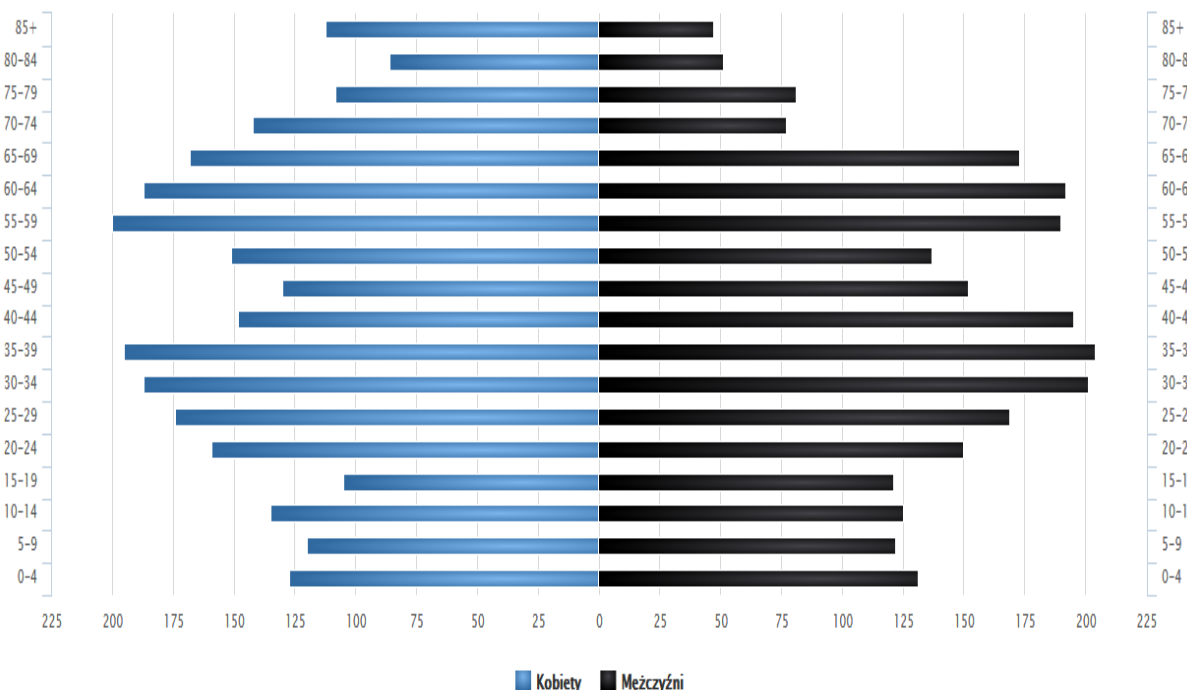
Lp	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Moczydło	320
2	Zaryszyn	272
3	Książ Mały-Kolonia	205
4	Książ Mały	165
5	Trzonów	221
6	Krzeszówka	160
7	Częstoszowice	100
8	Boczkowice	181
9	Giebułtów	211
10	Małoszów	111
11	Cisia Wola	162
12	Tochołów	259
13	Antolka	280
14	Cisie	166
15	Łazy	159
16	Głogowiany-Stara Wieś	162
17	Głogowiany-Wrzosy	182
18	Konaszówka	228
19	Rzędowice	288
20	Mianocice	238
21	Wielka Wieś	250
22	Książ Wielki	859
Ogółem		5179

źródło: Opracowanie własne na podstawie zasobów USC

Średnia wieku mieszkańców Gminy Książ Wielki wynosi 42,6 lat, w województwie 40,5 lat , w kraju 41,4 lat.

Piramida wieku mieszkańców gminy Książ Wielki, 2017

(Źródło: GUS)

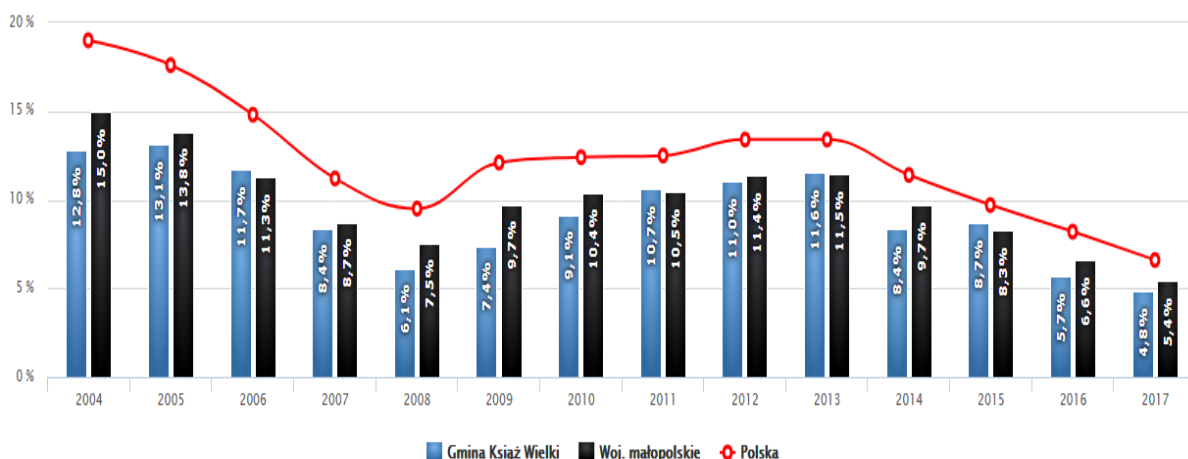

W gminie Książ Wielki na 1000 mieszkańców pracuje 89 osób . 58,6% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 41,4% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w gminie Książ Wielki wynosiło w 2017 roku 4,8% (5,6% wśród kobiet i 4,2% wśród mężczyzn).

W 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Książ Wielki wynosiło 3 436,12 PLN, co odpowiada 75.90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Książ Wielki 304 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 82 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -222. 63,0% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Książ Wielki pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 5,6% w przemyśle i budownictwie, a 12,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,7% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

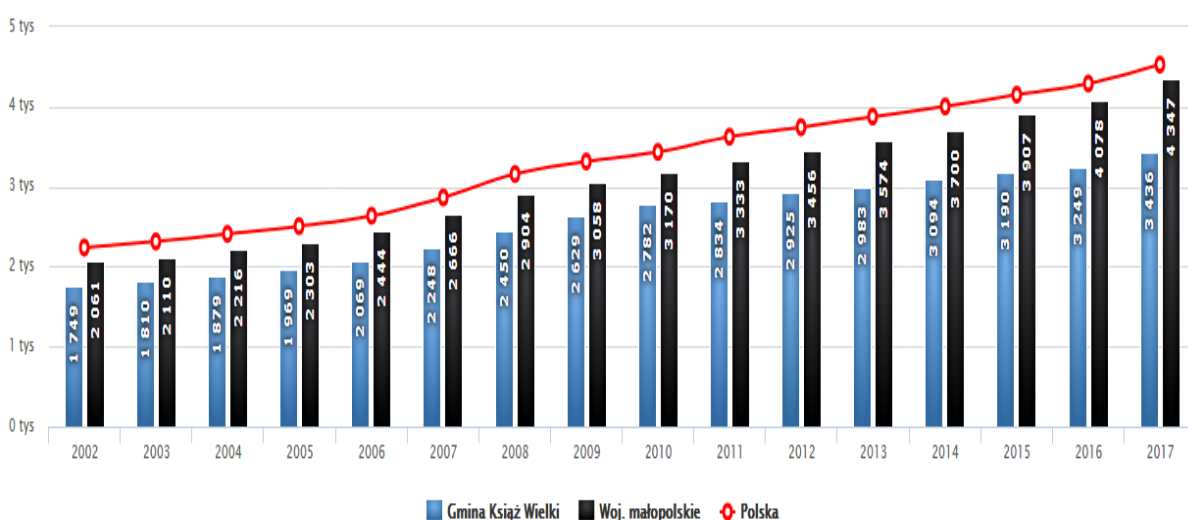
Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Książ Wielki w latach 2004 – 2017

(Źródło: GUS)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (PLN) w gminie Książ Wielki w latach 2002 – 2017

(Źródło: GUS)

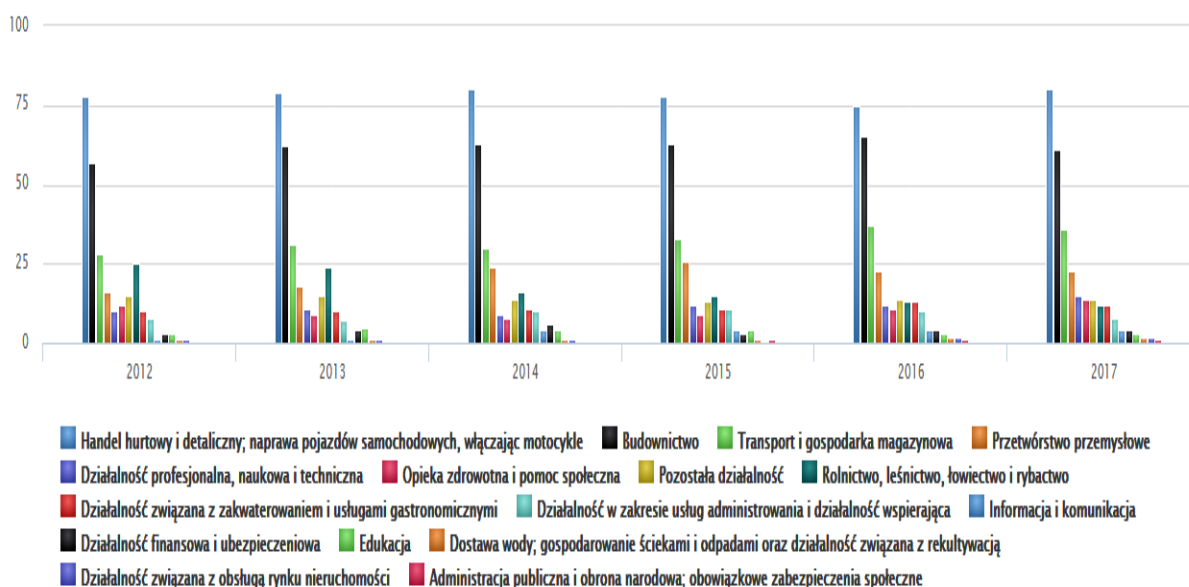

W gminie Książ Wielki w roku 2017 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 379 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 291 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 34 nowe podmioty, a 31 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (39) podmiotów zarejestrowano w roku 2009, a najmniej (30) w roku 2012. W tym samym okresie najwięcej (38) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (17) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2012 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Książ Wielki najwięcej (16) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (359) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 3,7% (14) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 24,0% (91) podmiotów, a 72,3% (274) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Książ Wielki

najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (27.5%) oraz Budownictwo (21.0%).

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2017

(Źródło: GUS)

GMINA WIEJSKA KSIĄŻ WIELKI NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2017 R.

Lokata gminy w powiecie

1 10

Lokata gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy ^b		Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współ-finansowanie programów i projektów unijnych ^b		Wydatki budżetu gminy ^b		Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych		Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności								
				na 1 mieszkańca							wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej											
KSIĄŻ WIELKI (GM.WIEJSKA)	7	180	6	140	2	40	3	84	5	133	2	118	1	90	5	156	7	103	4	149	4	152	3	101
CHARSZNICA (GM.WIEJSKA)	2	147	5	94	4	89	5	119	3	42	6	168	3	141	3	133	3	70	2	134	1	133	5	119
GOŁCZA (GM.WIEJSKA)	3	171	2	8	7	173	2	83	4	75	3	133	-	-	4	148	2	52	3	148	2	136	4	112
KOZŁÓW (GM.WIEJSKA)	4	176	4	53	6	122	6	135	2	37	5	167	-	-	6	160	6	102	-	-	-	-	7	168
MIECHÓW (GM.MIEJSKO-WIEJSKA)	1	103	7	168	5	101	1	51	1	28	4	157	2	127	7	169	1	45	1	72	3	147	1	12
RACŁAWICE (GM.WIEJSKA)	6	179	1	6	1	10	4	117	6	141	1	104	-	-	2	119	5	98	-	-	-	-	2	100
SŁABOSZÓW (GM.WIEJSKA)	5	178	3	26	3	73	7	155	-	-	7	169	-	-	1	117	4	72	-	-	5	160	6	150

WIĘCEJ DANYCH: Bank Danych Lokalnych
bdl.stat.gov.pl

^a Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek.
^b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

CZEŚĆ III. INFORMACJE FINANSOWE

1. STAN FINANSÓW GMINY KSIĄŻ WIELKI

Podstawowym zadaniem gminy jest zaspokojenie podstawowych potrzeb wspólnoty, czyli wszystkich mieszkańców. W celu realizacji tego zadania gmina prowadzi działalność finansową polegającą na pobieraniu dochodów i realizowaniu wydatków.

Działalność ta prowadzona samodzielnie w oparciu o własny budżet ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy. Złożoność działalności gminy generuje powstawanie problemów, które gmina musi rozwiązywać przy ograniczonych zasobach i nieograniczonych potrzebach.

Samodzielność gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jest jednak ograniczona. Wynika to z faktu, iż gmina oprócz środków własnych korzysta również ze środków przyznanych z budżetu państwa w formie dotacji i subwencji. Ponadto pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki emituje obligacje samorządowe i zaciąga kredyty. Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych inwestycji są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków jakimi gmina dysponuje powoduje konieczność dokonywania wyborów inwestycji, jakie należy realizować w pierwszej kolejności.

Polityka finansowa gminy Książ Wielki realizowana jest w oparciu o Uchwałę budżetową, corocznie uchwalaną przez radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej oraz w załączniku do uchwały budżetowej obrazującym wydatki majątkowe.

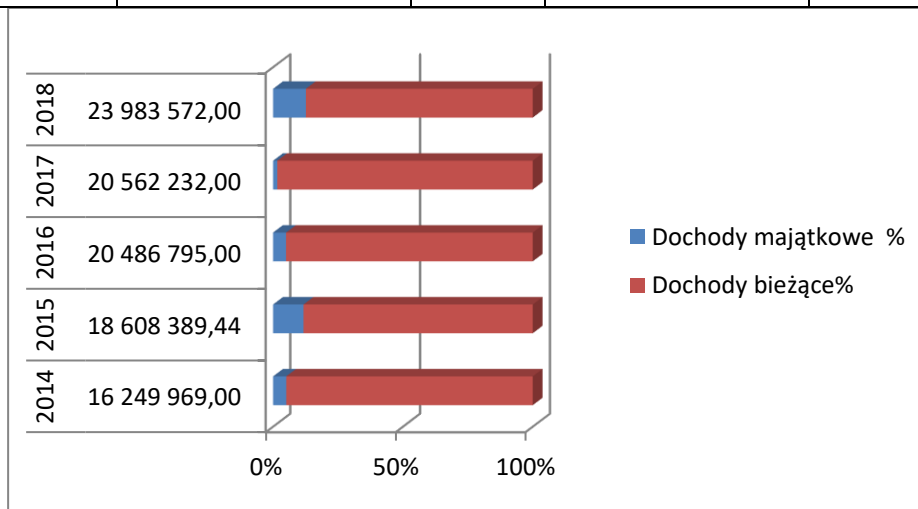
Wymusza to na gminie podejmowanie działań na rzecz zwiększenia efektywności funkcjonowania oraz lepszego i racjonalnego wykorzystania publicznych zasobów pieniądza tak, aby przy danych środkach, zadania zostały wykonane celowo, oszczędnie z zachowaniem zasady najlepszych efektów uzyskanych z poniesionych nakładów oraz terminowo. Do pełnego poznania zjawisk i procesów zachodzących w Gminie Książ Wielki oraz ich otoczenia niezbędna jest analiza finansowa. Do podstawowych zadań stawianych przed finansami zaliczyć należy: wstępną i rozwiniętą analizę sprawozdań finansowych;

- analizę wskaźnikową dotyczącą płynności finansowej, samodzielności finansowej, zadłużenia, efektywności przedsięwzięć Gminy Książ Wielki (efektywność realizowanych zadań obecnych i przyszłych); - analizę wyniku budżetowego i finansowego oraz czynników go kształtujących.

Przy analizie finansowej gminy Książ Wielki przedmiotem zainteresowania są takie działania, które dokonały istotnych zmian w budżecie. Celem analizy jest pokazanie, jak władze gminy zarządzają swoją działalnością.

Tabela nr 6. Dochody budżetowe gminy Książ Wielki w latach 2014-2018 oraz ich struktura

Rok	Dochody ogółem	Dochody majątkowe	%	Dochody bieżące	%
2014	16 249 969,00	825 670,00	5,08	15 424 299,00	94,92
2015	18 608 389,44	2 186 468,00	11,74	16 431 573,00	88,26
2016	20 486 795,00	1 022 554,00	5,00	19 464 241,00	95,00
2017	20 562 232,00	331 460,00	1,62	20 230 772,00	98,38
2018	23 983 572,00	3 031 226,00	12,64	20 952 346,00	87,36

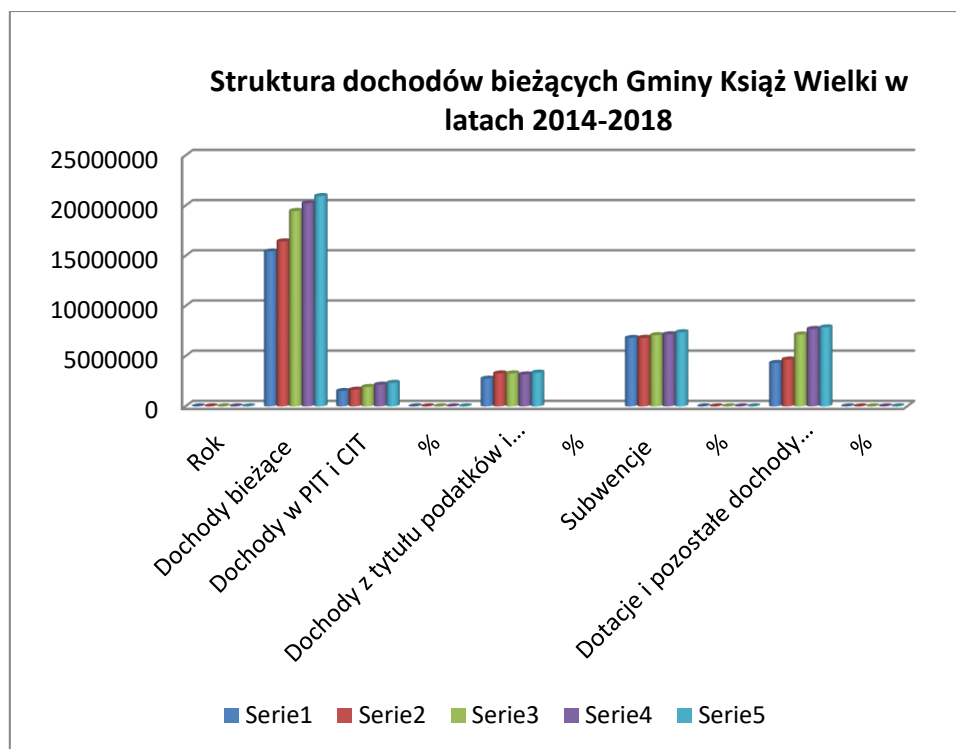
Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Tabela 7. Struktura wykonanych dochodów bieżących gminy Książ Wielki w latach 2014-2018.

Rok	Dochody bieżące	Dochody w PIT i CIT	%	Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	%	Subwencje	%	Dotacje i pozostałe dochody własne	%
2014	15424299	1529399	9,99	2760 432	17,9	6815 212	44,19	4319255	27,99
2015	16431574	1658672	10,1	3285298	20,0	6825511	41,54	4662093	28,36
2016	19464241	1931657	9,93	3285298	16,88	7092434	36,44	7154852	36,75
2017	20230772	2159075	10,88	3181682	15,72	7180998	35,50	7709016	38,10
2018	20952346	2343311	11,19	3357905	16,03	7382845	35,24	7868294	37,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy Książ Wielki za lata 2014-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 7

O samodzielności finansowej jednostki samorządu terytorialnego decyduje udział dochodów własnych w dochodach ogółem, w tym przede wszystkim tych dochodów na które gmina ma wpływ. W latach 2014-2018 nieznacznie zwiększał się udział dochodów własnych w strukturze dochodów bieżących ogółem.

Znaczny wzrost udziałów dochodów własnych wynikał ze zwiększenia poziomu udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych z 9,92% w roku 2014 do 11,19% w roku 2018.

Udział dotacji celowych w strukturze dochodów bieżących gminy wykazuje znaczny wzrost z 27,99% w 2014 roku do 38,10% w roku 2017 po zleceniu gminie zwiększonych zadań z zakresu administracji rządowej (obowiązków z zakresu Rodziny). Dotacje celowe noszące miano środków przeznaczonych są wydatkowane wyłącznie na określone przez dawców cele. Im większy udział dotacji celowych w budżecie jednostki samorządu terytorialnego, tym mniejsza samodzielność określaniu rodzajów zadań, jakie może ona sfinansować.

Udział subwencji ogólnej w strukturze dochodów bieżących ogółem w latach 2014-2018 systematycznie spadał z 44,19% w roku 2014 do 35,24% w roku 2018. Im większy udział subwencji ogólnej w dochodach gminy wraz z fakultatywnymi kierunkami wydatkowania, to w rzeczywistości mniejsze są możliwości wykorzystania tego rodzaju dochodów na zadania niezwiązane z pierwotnym algorytmem, według którego została ona określona. Większy udział subwencji w strukturze dochodów budżetu gminy stwarza zagrożenie zmniejszania się możliwości realizacji przez nią zadań wraz z

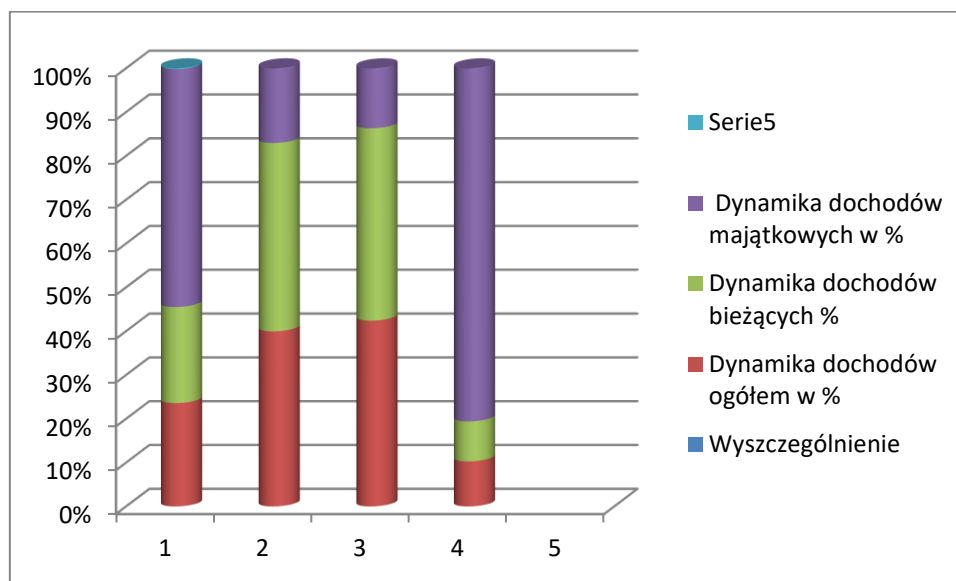
postępującymi kłopotami budżetu państwa i ze względu na braki środków ,ograniczaniem wielkości subwencji ogólnej ,która ma finansować poszczególne zadania lub wyrównywać dysproporcje pomiędzy poszczególnymi jednostkami samorządu o różnej zasobności finansowej.

1.1.Dynamika dochodów gminy Książ Wielki w latach 2014-2018

Tabela 8.Dynamika dochodów gminy Książ Wielki w latach 2014-2018.

Rok	Dynamika dochodów ogółem w %	Dynamika dochodów bieżących %	Dynamika dochodów majątkowych w %
2015/2014	114,52%	106,53%	263,65%
2016/2015	110,10%	118,46%	46,98%
2017/2016	100,37%	103,94%	32,42%
2018/2017	116,64%	103,57%	914,51%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy Książ Wielki za lata 2014-2018

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 8

Analizę zmian poziomu udziału głównych grup dochodów gminy Książ Wielki w strukturze ich dochodów należy powiązać z analizą zmian ich poziomu. Jak wynika z tabeli

W roku 2018 w gminie Książ Wielki nastąpił dynamiczny wzrost dochodów majątkowych. Dynamikę tych dochodów przedstawia tabela nr 9.

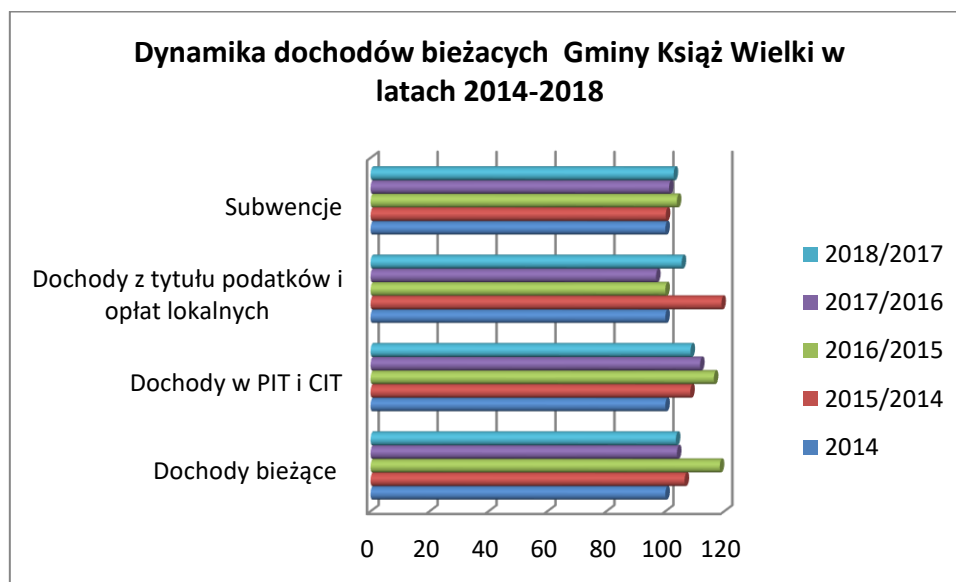
Tabela 9. Dynamika dochodów własnych gminy Książ Wielki za lata 2014-2018.

Rok	Dochody bieżące	Dochody w PIT i CIT	Dochody z tytułu podatków i opłat lokalnych	Subwencje	Dotacje i pozostałe dochody własne
2014	100	100	100	100	100
2015/2014	106,53	108,46	119,02	100,16	107,94
2016/2015	118,46	116,46	100	103,91	153,47
2017/2016	103,94	111,78	96,85	101,25	107,75
2018/2017	103,57	108,54	105,54	102,81	102,07

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy Książ Wielki za lata 2014-2018.

Najważniejszą kategorią dochodów własnych gminy decydującą o poziomie samodzielności finansowej są podatki i opłaty lokalne. Największy wzrost nastąpił w roku 2015 w porównaniu do roku 2014 (jako bazy), następnie w roku 2017 spadek o 23 %, by ponownie wzrosnąć w roku 2018 o 8,69 % w porównaniu do 2017 roku.

Wykres 9. Dynamika dochodów własnych Gminy Książ Wielki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 9.

Dynamika dochodów z majątku w latach 2014-2018 była bardzo zróżnicowana. Sprzedaż majątku własnego przez władze gminy uzależniony jest od zainteresowania potencjalnych przedsiębiorców, mogących przyczynić się do rozwoju gminy. Dynamika zmian udziałów w dochodach stanowiących

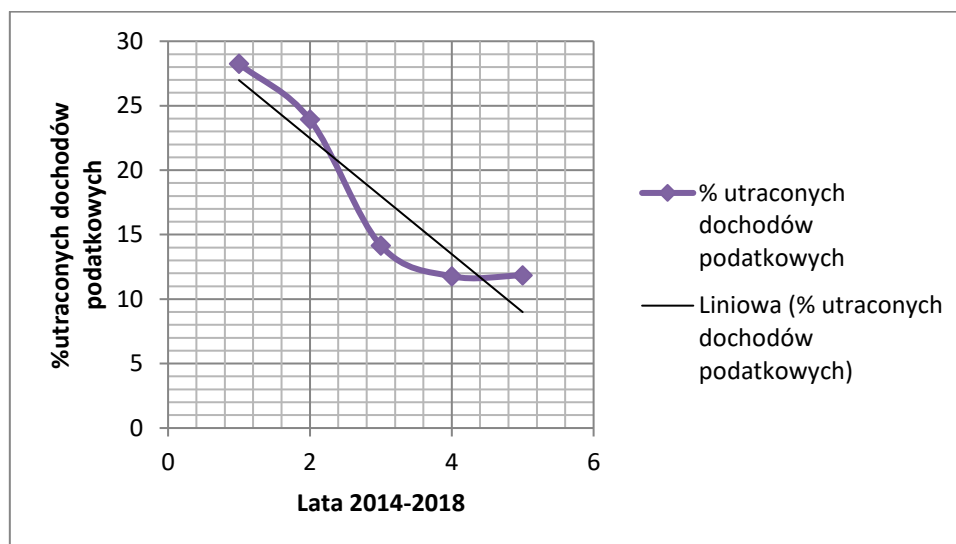
dochód budżetu państwa stanowi o rosnącej atrakcyjności gminy dla poszczególnych rodzajów podmiotów w niej funkcjonujących.

Tabela 10. Skutki finansowe polityki dochodowej gminy Książ Wielki w zakresie dochodów podatkowych za lata 2014-2018 .

Rok	Skutki obniżenia górnych stawek podatków	Skutki udzielonych ulg i zwolnień	Skutki decyzji wydanych przez Wójta – umorzenia	Razem skutki finansowe	Ogółem dochody podatkowe	% utraconych dochodów podatkowych
2014	1 042 161,70	0,00	55 168,21	1 097 329,91	3 885 235,92	28,25%
2015	961 781,56	0,00	38 771,44	1 000 553,00	4 183 363,21	23,92%
2016	617 270,78	0,00	25 403,60	642 674,38	4 543 739,97	14,15%
2017	536 939,90	0,00	19 765,60	556 705,50	4 730 931,00	11,77%
2018	549 641,92	0,00	41 071,69	590 713,61	4 991 383,79	11,84%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań rocznych Rb –PDP za lata 2014-2018

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 10.

Gmina ma określone prawne źródła dochodów ,na które może mieć wpływ i wykorzystywać je jako instrumenty swojej polityki budżetowej, w tym polityki dochodowej a konkretnie polityki podatkowej, realizując cele polityki społecznej i gospodarczej .Tymi instrumentami są podatki lokalne ,w tym przede wszystkim podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek rolny oraz opłaty lokalne. Wykorzystywane przez gminę instrumenty w tym zakresie to obniżenie górnych stawek podatkowych

,stosowanie ulg, zwolnień, umorzeń, odroczeń, zaniechanie poboru należności. Stosowanie tych instrumentów wpływa na poziom realizacji dochodów własnych, a w efekcie również dochodów gminy ogółem. Udzielenie podatnikowi pomocy wiąże się jednocześnie z zmniejszeniem dochodów gminy lub odsunięciem w czasie terminu ich realizacji.

Do udzielania ulg podatkowych, umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminów płatności należności z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody gminy, a także zwolnienia z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru tych należności mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Analiza sprawozdań Rb-PDP za lata 2014-2018 prowadzi do wniosku, że Rada Gminy w Książu Wielkim zrezygnowała z uchwalania maksymalnych stawek podatkowych. Skutki obniżenia górnych stawek podatków: od nieruchomości, podatku rolnego oraz podatku od środków transportowych uszczupliły budżety Gminy Książ Wielki najwięcej w latach 2014-2015 ograniczając tym samym finansowe możliwości inwestowania środkami własnymi w rozwój gminy.

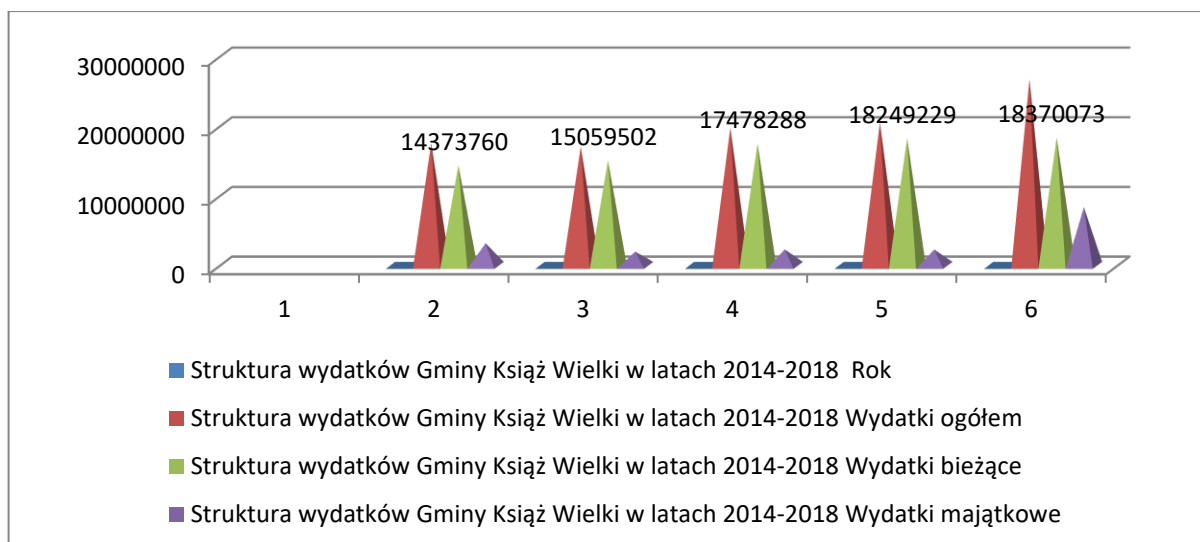
1.2. Tendencje kształtowania się wydatków budżetowych w latach 2014-2018.

Tabela 11. Struktura wydatków gminy Książ Wielki za lata 2014-2018.

Rok	Wydatki ogółem	%	Wydatki bieżące	%	Wydatki majątkowe	%
2014	17 552 587,00	100	14 373 760	81,89	3 178 826	18,11
2015	17 037 351,00	100	15 059 502	88,40	1 977 849	11,60
2016	19 772 975,00	100	17 478 288	88,40	2 294 687	11,60
2017	20 519 811,00	100	18 249 229	88,94	2 270 582	11,06
2018	26 723 172,00	100	18 370 073	68,75	8 353 099	31,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy Książ Wielki za rok 2014-2018.

Wykres do Tabeli nr 11.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie tabeli nr 11.

W strukturze wydatków gminy Książ Wielki ogółem zdecydowanie dominują wydatki bieżące, których udział jest na poziomie ustabilizowanym (wzrasta o stopień inflacji). W latach 2014-2018, natomiast wydatki inwestycyjne gminy systematycznie zwiększały się z 62,22 % do 367,89%. Przyczyną zwiększających się wydatków inwestycyjnych gminy jest realizacja inwestycji dofinansowywanych ze środków zewnętrznych.

Tabela 12. Struktura wydatków bieżących gminy Książ Wielki za lata 2014-2018.

Rok	Wydatki bieżące	%	Wynagrodzenia i pochodne	Udział %	Wydatki statutowe	Udział %	Świadczenia na rzecz osób fizycznych	Udział %	Obsługa długu	Udział %	Pozostałe	Udział %
2014	14373760	100	7779841,41	54,12	3548602,74	24,69	1981852,21	13,79	296653,62	2,07	766810,38	5,33
2015	15059502	100	7842106,01	52,07	4539259,00	30,14	2039006,07	13,54	205908,33	1,37	433222,59	2,88
2016	17478288	100	8140229,38	46,58	4108023,70	23,50	4808006,51	27,50	169088,37	0,97	252940,04	1,45
2017	18249229	100	8139917,43	44,60	4090692,84	22,42	5606144,73	30,72	172581,71	0,94	239892,29	1,32
2018	18370073	100	7991231,79	43,51	4542242,69	24,73	5465461,00	29,76	185671,98	1,00	185465,54	1,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetów gminy za rok 2014-2018.

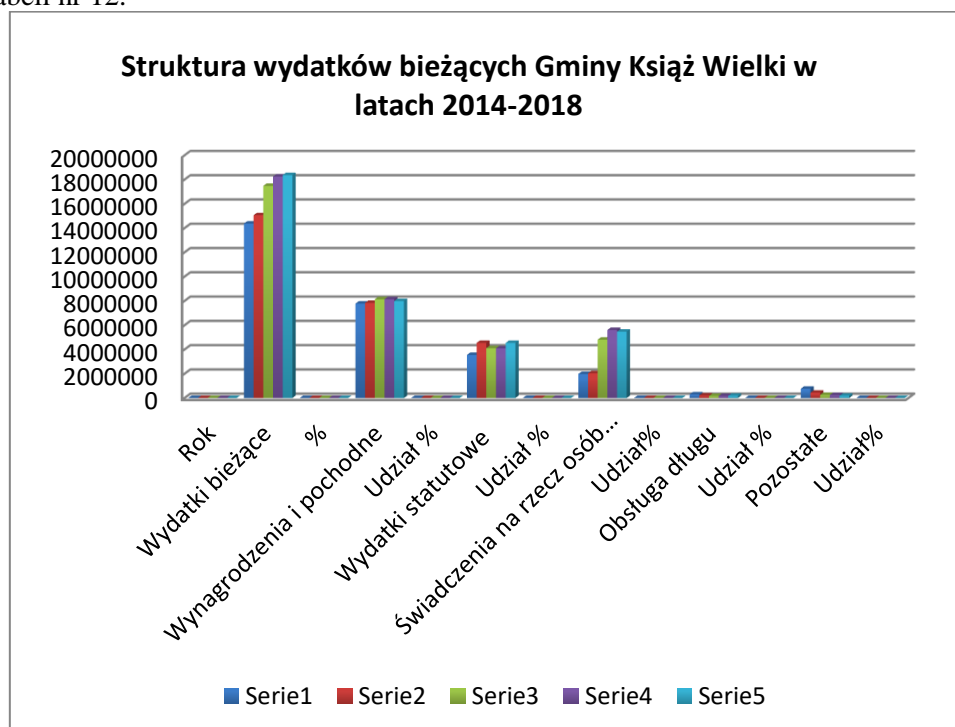

W wydatkach bieżących gminy Książ Wielki najpoważniejszą stanowią wynagrodzenia i pochodne (54,12% w roku 2014..... Udziału tego nie należy utożsamiać z kosztami funkcjonowania administracji . Funkcjonują w gminie jednostki organizacyjne świadczące usługi publiczne ,takie jak szkoły podstawowe, gimnazjum, przedszkole, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, których koszty składają się głównie z wynagrodzeń. W latach 2014-2018 w strukturze wydatków bieżących gminy Książ Wielki dominowały wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą. W roku 2014 wskaźnik był najwyższy 44,72%,a w następnych latach spada do 36,72 %.

Kolejnym , pod względem znaczenia kierunkiem wydatkowania środków publicznych przez gminę, były wydatki na administrację publiczną w granicach 12 % ogółu wydatków bieżących i pozostawały na ustabilizowanym poziomie. W latach 2014-2018 wzrastał systematycznie udział wydatków na Pomoc społeczną oraz Rodzinę z 15% w 2014 roku do 32% w roku 2018.

Ważnym kierunkiem wydatkowania była gospodarka komunalna i ochrona środowiska ,wydatki stanowiły w latach 2014-2018 ponad6% wydatków bieżących. Pozostałe kierunki wydatkowania środków miały już mniejsze znaczenie , gdyż wydatki na te cele stanowiły ponad 1-3 %wydatków ogółem, np. wydatki na bezpieczeństwo publiczne , ochronę przeciwpożarową , opiekę zdrowotną ,gospodarkę mieszkaniową, rolnictwo i łowiectwo, kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego, kulturę fizyczną i sport, obsługę długu publicznego.

Wykres do Tabeli nr 12.

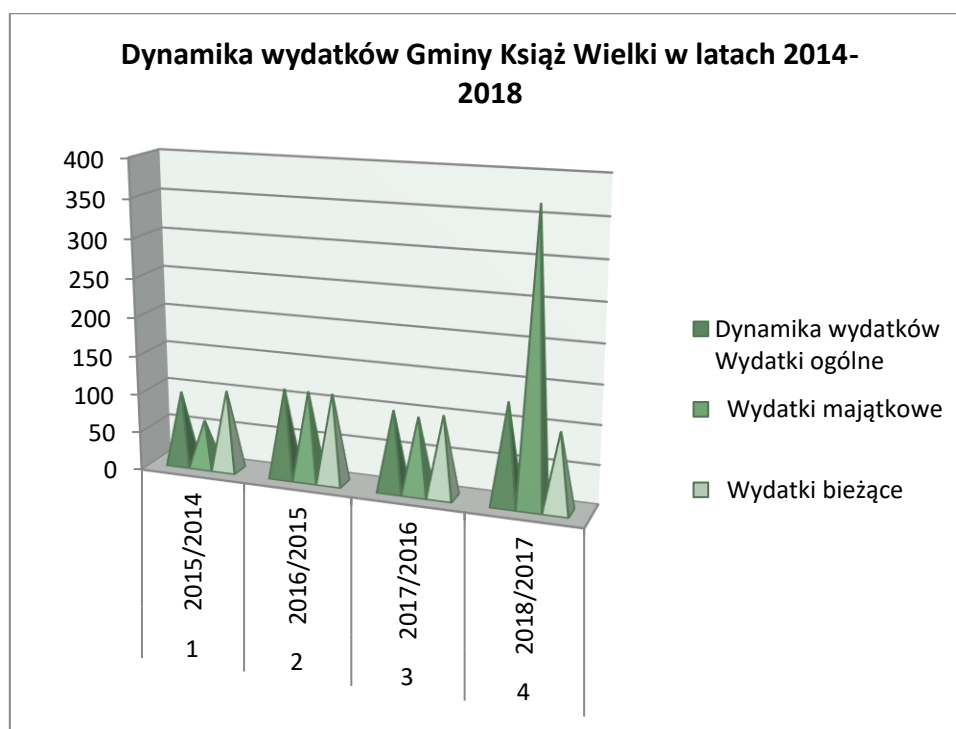

Tabela 13. Dynamika wydatków gminy Książ Wielki w latach 2014-2018

Dynamika wydatków		Rok 2014=100	Rok 2014=100	Rok 2014=100
l.p.	Rok	Wydatki ogólne	Wydatki majątkowe	Wydatki bieżące
1	2015/2014	97,07%	62,22%	104,77%
2	2016/2015	116,06%	116,02%	116,07%
3	2017/2016	103,78%	98,95%	104,41%
4	2018/2017	130,24%	367,89%	100,67%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za rok 2014-2018

Wykres do Tabeli nr 13

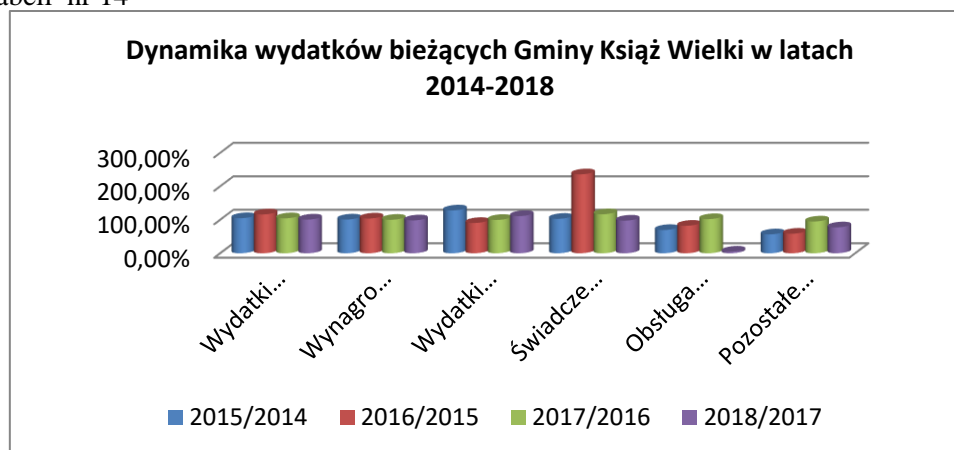
Wydatki gminy Książ Wielki w latach 2014-2018 mają silną tendencję rosnącą od 17,5 mln do 26,7 mln w roku 2018. tj. wzrost o 9,2 mln. Wzrost wydatków majątkowych o 20,19 % w 2018 roku związany jest z realizacją zadań inwestycyjnych, w tym: „Rewitalizacja Książa Wielkiego”.

Tabela 14. Dynamika wydatków bieżących w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018

Rok	Wydatki bieżące %	Wynagrodzenia i pochodne %	Wydatki statutowe jednostek budżetowych %	Świadczenia na rzecz osób fizycznych %	Obsługa długu %	Pozostałe %
2015/2014	104,77%	100,80%	127,92%	102,89%	69,41%	56,50%
2016/2015	116,07%	103,81%	90,50%	235,81%	82,12%	58,39%
2017/2016	104,41%	100,00%	99,58%	116,60%	102,07%	94,85%
2018/2017	100,67%	98,18%	111,04%	97,49%	94,85%	77,32%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za rok 2014-2018

Wykres do Tabeli nr 14

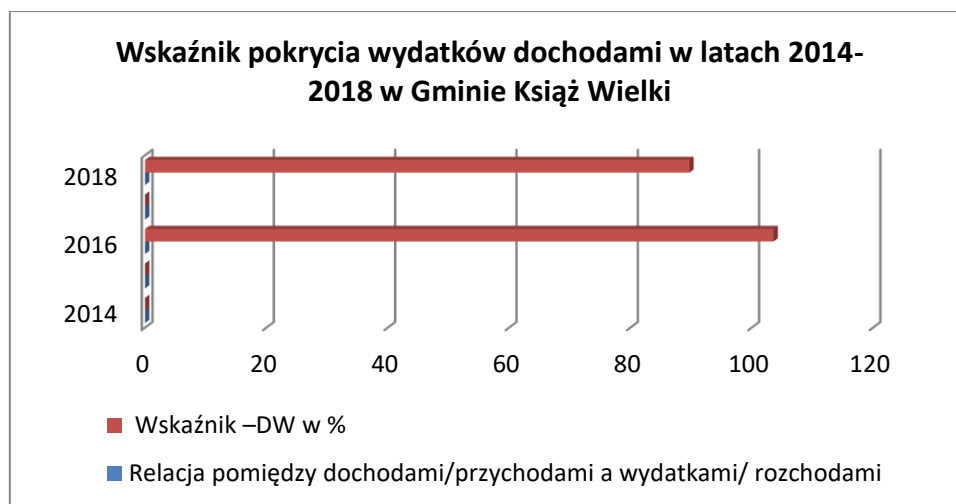
W wydatkach bieżących w latach 2014-2018 w Gminie Książ Wielki najbardziej dynamicznie wzrastały wydatki na Pomoc społeczną i Rodzinę – świadczenia na rzecz osób fizycznych.

Relację pomiędzy dochodami (DO) /przychodami , a wydatkami (WO) / rozchodami obrazuje wskaźnik pokrycia wydatków ogółem dochodami ogółem(DW).

Tabela15. Wskaźnik pokrycia wydatków ogółem dochodami w gminie Książ Wielki w latach 2014-2018.

ROK	Relacja pomiędzy dochodami/przychodami a wydatkami/ rozchodami	Wskaźnik –DW w %
2014	16249969,60 / 17552586,73*100	92,58%
2015	18608389,44 / 17037350,99*100	109,23%
2016	20486795,51 / 19772975,07 *100	103,61%
2017	20562231,86/20519810,88 *100	100,21%
2018	23983572,35/26723172,49*100	89,75%

Źródło :Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS (o deficycie /nadwyżce)gminy za lata 2014-2018. .

Z tabeli 15. wynika, że gmina Książ Wielki w roku 2014 realizowane wydatki budżetowe pokrywała w 92,58 % z dochodów a pozostałe 7,42 % przychodów. W latach 2015-2017 budżety były nadwyżkowe gdzie część dochodów przeznaczano na spłatę długu. Natomiast w roku 2018 tylko 89,75% dochodów pokrywało realizowane wydatki a 10,25% pochodziło z przychodów. Wskaźnik powyższy ma korzystną dla budżetu gminy tendencję rosnącą w latach 2015-2017.

Stopień pokrycia (PK) wydatków (WO) i rozchodów (RO) dochodami ogółem (DO) przedstawiał się w kolejnych latach następująco:

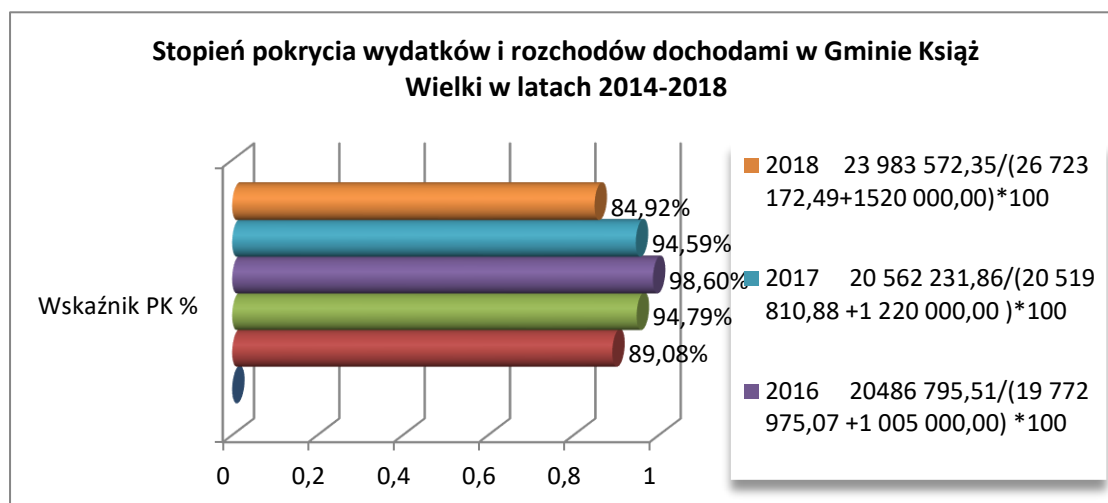
Tabela 16. Stopień pokrycia wydatków i rozchodów dochodami ogółem w gminie w latach 2014-2018.

Rok	Stopień pokrycia wydatków i rozchodów dochodami	Wskaźnik PK %
2014	$16\,249\,969,60 / (17\,552\,586,73 + 690\,737,95) * 100$	89,08%
2015	$18\,608\,389,44 / (17\,037\,350,99 + 2\,595\,664,00) * 100$	94,79%
2016	$20\,486\,795,51 / (19\,772\,975,07 + 1\,005\,000,00) * 100$	98,60%
2017	$20\,562\,231,86 / (20\,519\,810,88 + 1\,220\,000,00) * 100$	94,59%
2018	$23\,983\,572,35 / (26\,723\,172,49 + 1520\,000,00) * 100$	84,92%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS (o deficycie /nadwyżce) gminy Książ Wielki za lata 2014-2018.

Analizując wskaźnik PK-stopień pokrycia wydatków i rozchodów dochodami ogółem był on najwyższy w roku 2016 i wynosił 98,60 % co świadczy że 1,40% dochodów zabrakło do zbilansowania budżetu i został zaciągnięty kredyt w wysokości 500 tys. zł.. Natomiast najniższy wskaźnik PK budżetu był w roku 2018 tj. 84,92 , co świadczy że w 2018 roku zabrakło do zbilansowania budżetu 15,08 % -emitowano obligacje

komunalne i zaciągnięto pożyczkę w BGK na kwotę 4 421 618 ,00 zł. do Tabeli nr16.

Stopień pokrycia (PK) wydatków (WO) dochodami (DO) i przychodami ogółem (PO) przedstawiał się w kolejnych latach następująco:

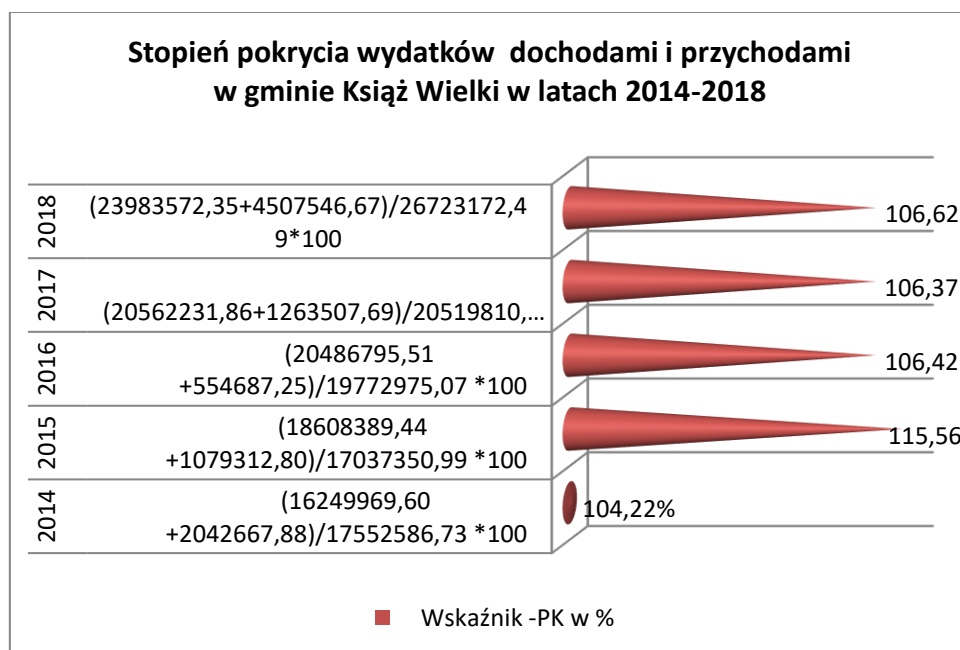
Tabela 17. Stopień pokrycia wydatków ogółem ,dochodami i przychodami gminy Książ Wielki w latach 2014-2018.

Rok	Stopień pokrycia wydatków dochodami i przychodami	Wskaźnik -PK w %
2014	$(16249969,60 + 2042667,88) / 17552586,73 * 100$	104,22%
2015	$(18608389,44 + 1079312,80) / 17037350,99 * 100$	115,56
2016	$(20486795,51 + 554687,25) / 19772975,07 * 100$	106,42
2017	$(20562231,86 + 1263507,69) / 20519810,88 * 100$	106,37
2018	$(23983572,35 + 4507546,67) / 26723172,49 * 100$	106,62

Źródło :Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb-NDS (o deficycie/ nadwyżce)gminy Książ Wielki w latach 2014-2018.

W analizowanym okresie największy stopień pokrycia wydatków ogółem dochodami i przychodami budżetowymi był w roku 2015 i osiągnął 115,56 %.Od 2016 do 2018 roku wartość jest ustabilizowana w i mieści się w granicach 106,42% do 106,62%.

Wykres do Tabeli nr 16

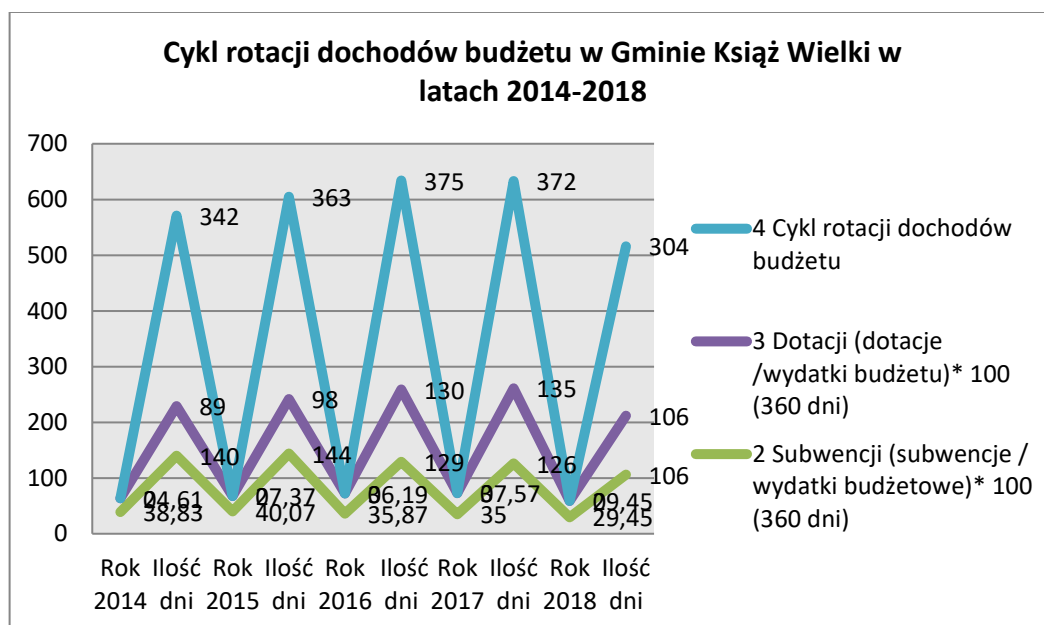
Tabela 18. Wskaźnik równowagi budżetowej gminy Książ Wielki w latach 2014-2018.

l.p.	Wskaźnik równowagi budżetowej	2014 %	Ilość dni	2015%	Ilość dni	2016%	Ilość dni	2017%	Ilość dni	2018 %	Ilość dni
1	Samodzielności finansowej (dochody własne / wydatki budżetu) * 100 (360 dni)	31,46	113	33,66	121	32,18	116	30,87	111	25,52	92
2	Subwencji (subwencje / wydatki budżetowe) * 100 (360 dni)	38,83	140	40,07	144	35,87	129	35,00	126	29,45	106
3	Dotacji (dotacje / wydatki budżetu) * 100 (360 dni)	24,61	89	27,37	98	36,19	130	37,57	135	29,45	106
4	Cykl rotacji dochodów budżetu		342		363		375		372		304

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań z wykonania budżetów za lata 2014-2018 gminy Książ Wielki.

Wykres do Tabeli nr 18.

źródło: opracowanie własne na podstawie tabeli 18

Zadaniem analizy równowagi finansowej jest rozpoznanie stopnia samodzielności finansowej budżetu oraz zdolności do pokrycia zadłużenia długoterminowego. Stopień samodzielności finansowej można ocenić na podstawie pokrycia wydatków budżetu przez dochody własne bezzwrotne spoza zakresu dotowania i subwencjonowania i nie pochodzące z kredytu, a także przez dochody zwrotne w długim horyzoncie czasowym.

Wzrost wartości poszczególnych wskaźników równowagi budżetowej w kolejnych latach (2014-2018) świadczy o większym stopniu finansowania wydatków budżetowych przez poszczególne grupy dochodów gminy. Samodzielność gminy jest tym większa im dłuższy jest czas (ilość dni), przez jaki dochody własne pokrywają wydatki budżetu gminy.

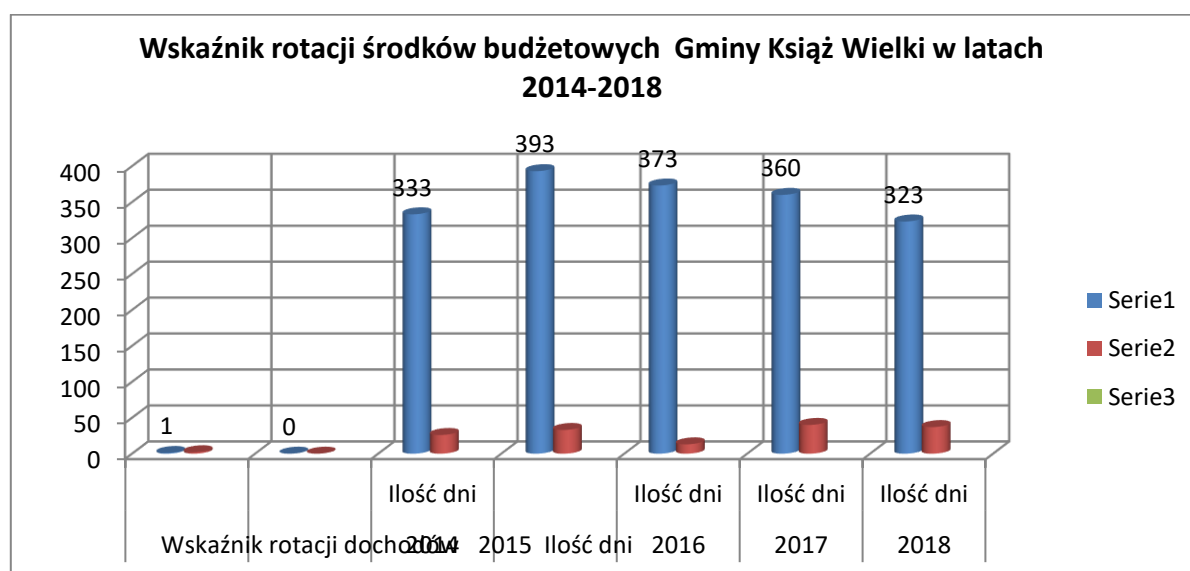
Malejący poziom wskaźnika dotacji jest jednoznaczny ze względnym ograniczeniem kontroli administracji centralnej nad gospodarką finansową i strukturą zadań gminy. Tendencja wzrostowa wskaźników w gminie Książ Wielki świadczy o wzroście samodzielności finansowej.

Tabela 19. Wskaźniki rotacji środków budżetowych gminy Książ Wielki w latach 2014-2018

Lp	Wskaźnik środków budżetowych	2014 Ilość dni	2015 Ilość dni	2016 Ilość dni	2017 Ilość dni	2018 Ilość dni
1	Cykl rotacji dochodów budżetu (dochody / wydatki budżetu)*360 dni	333	393	373	360	323
2	Nadwyżki(deficytu) budżetowej(Nadwyżka, deficyt/wydatki budżetu)*360 dni	-26	33	13	40	--37

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za rok 2014-2018.

Wykres do Tabeli nr 19

Jeżeli długość cyklu rotacji dochodów przekracza 360 dni, świadczy to o całkowitym pokryciu wydatków dochodami danego roku budżetowego i o występowaniu nadwyżki. W przeciwnym wypadku występuje deficyt budżetu. Budżet gminy Książ Wielki w roku 2014 i 2018 był deficytowy i wynosił w 2014 roku –1 302 617,13, w 2018 roku –2 739 600,14, dlatego cykl rotacji dochodów budżetowych nie przekraczał 360 dni. W 2015 roku występowała nadwyżka w kwocie +1 571 038,45, w roku 2016 również nadwyżka w kwocie +713 820,44, a w 2017 r. +2 270 581,87 cykl rotacji dochodów przekraczał 360 dni.

1.3. Ocena zadłużenia gminy Książ Wielki

Dokonywanie wydatków publicznych, które nie mają pokrycia w dochodach powoduje konieczność zaciągania przez gminę zobowiązań. Brak możliwości spłaty tychże zobowiązań na koniec roku budżetowego

kreuje w sposób skumulowany (jako saldo) dług publiczny . Obecne uwarunkowania prawne dopuszczają możliwość powstania deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego, jednak przepisy prawne obligatoryjnie zobowiązują do wskazania źródeł jego pokrycia.

Ocenę zadłużenia gminy i maksymalnych jego granic dokonuje się w oparciu o regulacje, które wynikają z obowiązujących przepisów uregulowanych przez ustawę o finansach publicznych.

Gmina Książ Wielki inwestując w obiekty użyteczności publicznej zaciągnęła pożyczki i kredyty . Spłatą rat kapitałowych kredytów i pożyczek obciążone są budżety gminy do 2030 roku. Prognoza spłat zadłużenia długoterminowego obrazuje kształtowanie się ustawowego z art. 114 ustawy o finansach publicznych . Od 2014 roku wskaźnik ten systematycznie się obniża ,z 37,02 % w 2014 roku do 25,1 % w 2017 roku. Podjęte decyzje inwestowania w Rewitalizację Książa Wielkiego wymusza wzrost wskaźnika zadłużenia do 37% w roku 2019 po czym zaczyna spadać systematycznie do 0,00 % w roku 2030.

Tabela 20. Kształtowanie się skumulowanego długu publicznego gminy Książ Wielki w latach 2014-2030 na koniec danego roku .

2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
7450024	5 884 360	5 379 360	5 159 360	8 060 978	865 000	965 000	10 500 000	9 000 000	7 500 000	6 000 000	5 000 000	4 000 000	3 000 000	2 000 000	1 000 000	0
45,84%	31,63%	26,26%	25,10%	33,61%	31,53%	39,19%	42,53%	39,64%	33,03%	26,43%	22,52%	18,01%	13,51%	9,00%	4,50%	0%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Zobowiązania finansowe Gminy Książ Wielki na 31.12.2018 rok wynosiły ogółem 8 060.978,00 zł.

Emisja obligacji komunalnych Gminy Książ Wielki przez DNB Bank Polska S.A. w Warszawie ul. Postępu 15 C Umowa Emisji z dnia 05 .12.2012r. kwota 850 000,00zł. Na inwestycje w Gminie Książ Wielki

Emisja obligacji komunalnych Gminy Książ Wielki przez Bank PKO BP S.A. w Warszawie ul. Puławska 15 Umowa Emisji z dnia 23.11.2011 r. kwota 600 000,00zł. Na inwestycje w gminie Książ Wielki.

Emisja obligacji komunalnych Gminy Książ Wielki przez Bank PKO BP S.A. w Warszawie ul. Puławska 15 Umowa Emisji z dnia 12.10.2018r. kwota 4 500 000,00zł. Na inwestycje w Gminie Książ Wielki.

Emisja obligacji komunalnych Gminy Książ Wielki przez Bank PKO BP S.A. w Warszawie ul. Puławska 15 Umowa Emisji z dnia 25.09.2018r. kwota 1.000 000,00zł. Zobowiązanie zaciągnięte na inwestycje „Rewitalizacja Książa Wielkiego”

Umowa z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Oddział w Krakowie -Pożyczka nr PROW-07.2.1-11-00810-12 z dnia 25 .09.2018r. na kwotę 921 618,00 zł na prefinansowanie inwestycji –„Przebudowa dróg gminnych Krzeszówka-Zaryszyn-Trzonów w Gminie Książ Wielki”

Umowa z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie nr P/122/14/17 z 15.12.2014 r. Kwota zobowiązania 189 360,00 . Pożyczka zaciągnięta na zakup samochodu bojowego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Książu Wielkim.

CZEŚĆ IV. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

1.Stan mienia komunalnego Gminy Książ Wielki

Mienie komunalne Gminy Książ Wielki, będące w dyspozycji i użytkowaniu jednostek organizacyjnych, uwzględniając jego wartość, ujmowaną w prowadzonej ewidencji księgowej w postaci rzeczowego majątku trwałego brutto, stanowiło na dzień 01 stycznia 2017 r. kwotę łączną 65 237 798,66zł. Po uwzględnieniu zużycia w postaci umorzenia, wartość netto tego mienia stanowiła kwotę łączną 32 975 373,13 zł . Na dzień 31 grudnia 2018r. wartość netto stanowi kwotę 36 220.768,33 co daje wzrost (po uwzględnieniu umorzenia) o kwotę 3 245 395,20 zł.

Zaplanowane wielkości tych środków na koniec 2019 r. w porównaniu do stanu na 01.01. 2018 roku. przedstawiono w poniższej tabeli:

Tabela 21.Wartość majątku trwałego gminy Książ Wielki

Wyszczególnienie	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Stopień umorzenia
Stan na 01.01.2018 r.	65 237 798,66	32 262 425,53	32 975 373,13	49,45 %
Stan na 31.12.2018r.	70 826 528,91	34 605 760,58	36 220 768,33	48,85%
Planowany stan na 31.12.2019	70 836 331,90	36 437 249,87	34 399 082,03	51,43%

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. umorzenie środków trwałych będących w użytkowaniu przez wszystkie jednostki organizacyjne Gminy Książ Wielki, stanowiło kwotę łączną 34 605 760,78 zł, co wskazuje, że stopień ich umorzenia wyniósł 48,85%.

Tabela nr 22

Mienie Gminy Książ Wielki- w podziale na jednostki organizacyjne wg formy dysponowania w wartości brutto na dzień 31.12.2018r.

l. p	Nazwa jednostki organizacyjnej	Grunt y Pow.	Grunty Wartość	Budynki i budowle	Inne środki trwałe	Pozostałe aktywa	Razem	Form y Dyspo no- wania	Podstaw a prawna
1.	Urząd Gminy W Książu Wielkim	195,914 6	2.822 056,04	53 188 619,0 5	2 346 952 ,74	1 089 923, 26	59 447 551, 09	Własność	
2.	Szkoła Podstawowa w Antolce	0,00	0,00	22 315,69	251 651,1 9	12 507,23	286 474,11	Trwał Zarząd	D.RR.VI II.SJ.772 3/2-7/03
3.	Centrum Usług Wspólnych Książu Wielkim	---	---	----	18 852,60	77 388,61	96.241,21	Trwał Zarząd	

4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny W Książu Wielkim	0,8943	69.860,00	4 286 206,55	127 013,87	13 795,51	4 496 875,93	Trwały Zarząd	A.N.224 5/97
5.	Szkoła Podstawowa W Książu Małym	0,9728	38.920,00	372.659,32	198 293,83	6 521,81	616 394,96	Trwały Zarząd	D.RR.VI II.SJ.772 3/2-6/03
6.	Gimnazjum w Książu Wielkim	0,6724	55.736,00	2.925.714,50	199 917,18	11 676,61	3.193 044,29	Trwały Zarząd	D.RR.VIII.SJ .7723/2-10/03
7.	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim	0,3961	39.610,00	2 302 237,24	151 049,45	26 482,57	2.519 379,26	Trwały Zarząd	A.N.261 0/95
8.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rzędowicach	---	---	---	84 722,44	400,16	85 122,60	własność	
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim	---	---	---	8272,72	46 815,26	55 087,98	własność	
10.	Biblioteka Publiczna w Książu Wielkim	---	---	---	25.976,37	13.563,36	39.539,73	własność	
	Razem	198,8502	3 026 182,04	63 097 752,35	3 412 702,39	1 299 074,38	70 835 711,16		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

1.1.Grunty.

Łączna wartość gruntów Gminy Książ Wielki wynosi na dzień 31.12.2018 r. 3 026 182,04 zł i zwiększyła się o kwotę 110 248,18

Wg prowadzonej ewidencji gruntów wynika, że Gmina Książ Wielki według stanu na 31.12.2018. posiadała gruntów ogółem 198,8502 ha, co w porównaniu do stanu na 01.01.2018r.stanowiło zwiększenie o 11,0117 ha.

Tabela nr 22. Powierzchnia gruntów z zasobu Gminy Książ Wielki .

L.P.	Miejscowość	Stan na dzień 01.01.2018[ha]	Stan na dzień 01.31.2018[ha]	Dynamika [%]
1.	Antolka	5.1060	5.1060	100%
2.	Boczkowice	11.2413	11.2413	100 %
3.	Cisie	2,8970	3,6156	124,80 %
4.	Cisia Wola	8,7421	8,7421	100 %
5.	Częstoszowice	10.3606	10.3606	100 %
6.	Giebułtów	20,7400	20,7400	100 %
7.	Głogowiany	3,6750	3,6750	100 %
8.	Konaszówka	8,0214	8,0214	100 %
9.	Krzeszówka	14,7036	14,7036	100 %

10.	Książ Mały Kolonia	7,6418	7,6418	100 %
11.	Książ Mały	6,9594	6,9594	100 %
12.	Książ Wielki	11.3101	11.3101	100 %
13.	Łazy	1,2087	1,2087	100 %
14.	Małoszów	5,3700	5,3700	100 %
15.	Mianocice	23,2912	23,2912	100 %
16.	Moczydło	13,8923	13,8923	100 %
17.	Rzędowice	2,6451	12,9382	489,13 %
18.	Tochołów	4,3764	4,3764	100 %
19.	Trzonów	0,3700	0,3700	100 %
20.	Wielka Wieś	11,8965	11,8965	100 %
21.	Zaryszyn	13,3990	13,3990	100 %
	Razem	187,8385	198,8502	105,86 %

1.2. Infrastruktura wodociągowa

Własnością gminy są wybudowane wodociągi. Długość sieci wodociągowej to 140,2 km

- ❖ WODOCIĄG Książ Wielki –Rzędowice – długość sieci to 50.5. Obejmuje 9 sołectw, wyposażony jest w 2 studnie, zbiornik ogrodzony i urządzenia .
- ❖ WODOCIĄG Boczkowice – długość sieci to 26.5 km, Obejmuje 5 sołectw. Wyposażony jest w studnię, zbiornik i urządzenia .
- ❖ WODOCIĄG Antolka - długość sieci to 44.8 km, Obejmuje 6 sołectw. Wyposażony jest w 2 studnie i zbiornik .
- ❖ WODOCIĄG Zaryszyn – długość sieci to 8.4 km, Zaopatruje w wodę jedną wieś, posiada jedną studnię i zbiornik.
- ❖ WODOCIĄG Moczydło – długość sieci wynosi 6,842 km, zbiornik wyrównawczy. Zaopatruje w wodę jedną wieś, posiada jedną studnię z urządzeniami .

1.3. Oczyszczalnie ścieków

Do niej podłączona jest sieć kanalizacyjna o długości 12.2 km. Przyłączonych jest 185 budynków tym 262 gospodarstw domowych. 544 gospodarstwa wyposażone są w wybudowane przez Gminę przydomowe oczyszczalnie ścieków .

1.4. Infrastruktura drogowa

W posiadaniu gminy znajdują się 4 mosty – 218 m² . 77,960 km dróg gminnych w tym:

- ❖ 54,350 km dróg asfaltowych o powierzchni 19 225m²
- ❖ 11,000 km dróg tłuczniowych o powierzchni 38 500 m²
- ❖ 12,600 km dróg gruntowych o powierzchni 44 100 m²
- ❖ wraz z kanalizacją deszczową, chodniki oraz oświetlenie parkowe oraz uliczne.
- ❖ Przy drogach gminnych znajduje się 15 wiat przystankowych ,

Gmina Książ Wielki posiada wysypisko śmieci we wsi Mianocice, ogrodzone wyposażone w wagę -przekazane w bezpłatne użytkowanie Spółce z o.o. Składowisko Odpadów Mianocice.

W Gminie Książ Wielki znajduje się Centrum rekreacyjno- sportowe z parkingiem Boiska sportowe ORLIK oraz stadion sportowy. W Antolce boisko sportowe ze sztuczną nawierzchnią .

1.5. Wyposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych

Na wyposażeniu gminy jest 11 samochodów OSP w tym:

- ❖ 1 marki Jelcz,(OSP Książ Mały)
- ❖ 2 marki ŻUK,(OSP Głogowiany , OSP Krzeszówka)
- ❖ 6 samochodów Volkswagen (OSP Książ Wielki, OSP Giebułtów, OSP Boczkowice, OSP Łazy, OSP Moczydło, OSP Trzonów) .
- ❖ Opel Vivaro – OSP Książ Mały ,
- ❖ STEYR – OSP Moczydło
- ❖ Na terenie gminy znajduje się 10 budynków OSP .

1.6. Wyposażenie Gospodarki Komunalnej

Gospodarka komunalna działa przy Urzędzie Gminy jest: wyposażona :

- ❖ samochód osobowo – dostawczy marki Mercedes
- ❖ samochód IVECO DAOLY.
- ❖ ciągnik rolniczy Ursus – 912 wraz z trzema przyczepami ,

- ❖ beczką asenizacyjną ,
- ❖ pługiem do odśnieżania,
- ❖ ciągnik FENDT 312 z beczką asenizacyjną ,
- ❖ spychacz typu DT-75 ,
- ❖ kosiarka ciągnikowa ,
- ❖ kosiarka samobieżna ,
- ❖ walec drogowy.

Własnością gminy jest 6 samochodów w tym:

- ❖ Mercedes,
- ❖ Volkswagen- Caravella (w użytkowaniu Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rzędowicach) ,
- ❖ Mercedes-Benz Sprinter ,
- ❖ Volkswagen- transporter (użyczony dla Stowarzyszenia Mirów)
- ❖ oraz Mercedes- Benz

W posiadaniu gminy znajduje się 6 szkół z budynkami gospodarczymi i ogrodzeniami, dom nauczyciela oraz dwa mieszkania w szkole podstawowej w Antolce

Budynek Publicznego Ośrodka Zdrowia w Książu Wielkim oddany w trwały zarząd.

3 budynki Szkół, Przedszkole Samorządowe i sala gimnastyczna oddane w trwały zarząd.

2.. ZREALIZOWANE ZADANIA INWESTYCYJNE W LATACH 2014-2018

Rok 2014

Lp.	Mienie komunalne gminy Książ Wielki	Uzyskane dofinansowanie	Zwiększenia majątku trwałego (kwota)
1	Decyzją Wojewody Małopolskiego przyjęto do zasobu gruntów gminnych działki pod drogami w miejscowościach : Cisia Wola, Książ Mały Kolonia, Zaryszyn	Bezpłatnie	227 996,00
2	Zakupiono działkę nr 211/1 oraz działkę nr 166/8 pod drogę w miejscowości Kolonia Książ Mały	własne	6 361,32
3	Oświetlenie uliczne w Rzędowicach	własne	10 000,00
4	Oświetlenie uliczne Głogowiany Wrzosey	własne	4 000,00
5	Oświetlenie uliczne Moczydło	własne	7 908,33
6	Oświetlenie uliczne Antolka	własne	54 658,46
7	Oświetlenie uliczne Wielka Wieś	własne	9 669,66
8	Zakup Mebli do USC w Urzędzie Gminy	własne	5 000,00
9	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	1 460 664,00	2 002 769,99
10	Budowa Altany przy remizie OSP –Boczkowice	24 999,99	40 773,52
11	Zakup samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych – Volkswagen Caravella	70 000,00	132 956,50
12	Budowa Drogi dojazdowej do pól Książ Mały	100 000,00	235 409,73
13	Modernizacja remizy OSP Książ Mały	40 000,00	131 540,39

Rok 2015

L p.	Mienie komunalne gminy Książ Wielki	Uzyskane dofinansowanie	Zwiększenia majątku trwałego (kwota)
1	Zakupiono działkę nr 219 od Starostwa Powiatowego w Miechowie pod drogę w Łazach	własne	6 648,80
2	Zakupiono działkę nr 519/1 w Boczkwicach	własne	8 063,40
3	Zakupiono działkę nr 408/1 w Boczkwicach	własne	6 177,04
4	Zakupiono działkę nr 318/7 w Rzędowicach	własne	1 500,00
5	Decyzją Wojewody Małopolskiego przyjęto do zasobu gruntów gminnych działkę nr 82 w Zaryszynie	Bezpłatnie	3 500,00
6	Decyzją Wojewody Małopolskiego przyjęto do zasobu gruntów gminnych działkę nr 23 w Częstoszowicach	Bezpłatnie	1 867,00
7	W wyniku podziału działek przyjęto na stan środków trwałych działkę nr 275/55 i 275/56 pod drogą w miejscowości Antolka	Bezpłatnie	6 192,00
8	Zakup 4 szt - wiaty przystankowe do miejscowości (Głogowiany Wrzosey, Trzonów, Zaryszyn, Książ Mały Kolonia)	własne	24 612,30
9	Budowa Altany przy Świątlicy Wiejskiej w Konaszówce	własne	17 073,17
10	Remont Świątlicy Wiejskiej w Mianocicach	własne	5 800,00
11	Oświetlenie uliczne Książ Wielki	własne	10 284,96
12	Odbudowa przepustu w drodze w Giebułtowie	87 886,00	116 825,40
13	Budowa Drogi dojazdowej do pól Konaszówka- Głogowiany	własne	59 256,84
14	Budowa Drogi dojazdowej do pól Konaszówka	77 598,36	106 533,97
15	Przebudowa Drogi gminnej – Książ Wielki ul. Stawowa	423 743,00	710 556,04
16	Modernizacja Drogi gminnej Małoszów –Tochołów	własne	45 203,88
17	Modernizacja Drogi Książ Wielki ul. Długosza	własne	20 702,55
18	Modernizacja Drogi Książ Wielki ul. Chmielna	własne	10 702,55
19	Modernizacja odcinka Drogi Krzeszówka- Ogrody	własne	42 439,27
20	Modernizacja odcinka Drogi Krzeszówka – Wały	własne	4 749,27
21	Zakupiono kserokopiarkę Canon do Urzędu gminy	własne	4 800,00
22	Przyjęto na stan środków trwałych 2 zestawy komputerowe od MSW	bezpłatnie	34 322,82

Rok 2016

L p.	Mienie komunalne gminy Książ Wielki	Uzyskane dofinansowanie	Zwiększenia majątku trwałego (kwota)
1	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działkę nr 233/4 otrzymaną bezpłatnie od Agencji Nieruchomości Rolnych	bezpłatnie	121 349,00
2	Zakupiono Laptop Lenovo do Urzędu Gminy	własne	4 299,00
3	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działkę nr 240/1 otrzymaną od nadleśnictwa	własne	3 551,00

4	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działkę nr 241/1 otrzymaną od nadleśnictwa	własne	6 365,00
5	Zamontowano klimatyzację w budynku UG	własne	48951,54
6	Zakupiono samochód ciężarowy IVECO DAILY	własne	24 800,00
7	Zakupiono kuchnię gazową z piekarnikiem do świetlicy w Rzędowicach	własne	5 373,87
8	Zakupiono szafę chłodniczą do świetlicy w Rzędowicach	własne	4 475,72
9	Przyjęto na stan tablicę informacyjną o ochronie środowiska przyrodniczego	bezpłatnie	8 374,38
10	Przebudowa odcinka drogi	własne	24 612,00
11	Przyjęcie do zasobu gruntów gminnych działki o numerze 728 Książ Wielki zakupionej w wyniku zamiany działek	własne	24 984,70
12	Remont Remizy OSP Rzędowice	73 708,00	156.701,93
13	Ogrodzenie wraz z bramą przesuwną –Antolka szkoła	własne	16 896,00
14	Przebudowa Drogi dojazdowej do pól Trzonów-Charścina-Książ Mały Kolonia	151 341,00	316 946,93
15	Przebudowa Drogi gminnej Opacz-Lisiny	235 355,00	509 568,93
16	Przebudowa Drogi gminnej Boczkowice-Giebułtów-Kalina Wielka	401 606,00	671 096,10
17	Przebudowa Drogi gminnej Małoszów-Częstoszowice	148 947,00	213 623,13

Rok 2017

L p.	Mienie komunalne gminy Książ Wielki	Uzyskane dofinansowanie	Zwiększenia majątku trwałego (kwota)
1.	Zakupiono wiaty przystankowe do Głogowiany Stara Wieś, Łazy, Zarzyszyn, Zarzyszyn-Wały	własne	22 090,31
2.	Remont Budynku Starego przedszkola	własne	5 013,15
3.	Przyjęto na stan środków trwałych Sklep w Książu Małym od GS	kompensata	88 517,00
4.	Podłączono instalację gazową wraz z remontem kotłowni w budynku w Książu Wielkim ul. Warszawska 3	własne	19 126,50
5.	Wybudowano piec kaflowy w OSP Trzonów Boczkowice i świetlicy w Kolonii Książ Mały	własne	10 332,00
6.	Przeprowadzono remont Hydroforni w Łazach	własne	19 233,30
7.	Wykonano podłączenie wodociągu w Małoszowie	własne	13 353,29
8.	Remont wodociągu w Zarzyszynie	własne	1 943,56
9.	Modernizacja Drogi gminnej Krzeszówka-Zarzyszyn	546 779,03	920 309,07
10	Przebudowa Drogi do pól Mianocice-Łazy	133 679,00	327 946,89
11	Przebudowa Drogi do pól Małoszów – Letnoga	30 000,00	93 291,14
12	Przebudowa Drogi do pól Giebułtów- Maciejów	własne	24 000,01
13	Budowa parkingu w Książu Wielkim przy ul. Do Grodziska	własne	35 899,99
14	Budowa śmietnika przy blokach w Książu Wielkim	własne	10 550,00
15	Zakup zestawu PSP R1 z deską ortopedyczną i szynami dla OSP Książ Wielki	12 600,00	12 600,00
16	Zakup działki nr 342/2 i 343/2 w miejscowości Giebułtów	własne	6 836,96

17	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działki pod drogą przyznane Decyzją Wojewody Małopolskiego w miejscowości Częstoszowice, Mianocice, Giebułtów	Bezpłatnie	251 727,16
18	Zakup działki nr 750 w Książu Wielkim (pod Bożnicą)	własne	51 830,98
19	Zakup mebli do biura Centrum Usług Wspólnych w Książu Wielkim	własne	7 257,00

Rok 2018

L p.	Mienie komunalne gminy Książ Wielki	Uzyskane dofinansowanie	Zwiększenia majątku trwałego (kwota)
1.	Zakup Autobusu Mercedes Benz- Sprinter	235 214,00	336 020,01
2.	Modernizacja budynku szkoły w Antolce	810 018,70	2 183 548,03
3.	Przebudowa drogi Podzamcze -Długosza	104 895,00	1 140 611,47
4.	Budowa drogi do pól w Boczkowicach	125 486,00	260 050,21
5.	Budowa drogi do pól Małoszów -Letnoga	30 000,00	76 260,07
6.	Boisko przy szkole w Antolce	191 978,00	399 964,00
7.	Przyjęto na stan środków trwałych samochód strażacki marki STEYR otrzymany od Gminy Wielka Wieś z przeznaczeniem dla OSP w Moczydle.	bezpłatnie	25 000,00
8.	Zakup samochodu OPEL VIVARO dla OSP w Książu Małym	49 950,00	99 900,00
9.	Przebudowa Drogi Trzonów -Zaryszyn	570 880,00	1 515 207,91
10	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działki pod drogami przekazane Decyzją Wojewody Małopolskiego w miejscowości Rzędowice	Bezpłatnie	99 834,00
11	Przyjęto na stan środków trwałych działkę nr 152/3 pod budynkiem sklepu w Książu Małym	kompensata	1 572,66
12	Przyjęto do zasobu gruntów gminnych działki pod drogami przekazane Decyzją Wojewody Małopolskiego w miejscowości Cisie	bezpłatnie	8 600,00

Źródło: Opracowanie własne

CZĘŚĆ V. REALIZACJA POLITYK ,PROGRAMÓW I STRATEGII

1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY KSIĄŻ WIELKI

Wizja i cele rozwoju gminy. Ramy czasowe określone w Strategii Rozwoju Gminy Książ Wielki na lata 2016 - 2022 zostały wpisane w nadchodzącą perspektywę finansową Unii Europejskiej. Strategia przewiduje realizację działań w latach 2016 – 2022 z możliwością dokonywania zmian/aktualizacji, co do kolejności ich realizacji oraz planowania nowych, przy zachowaniu głównych celów rozwoju. Sporządzona Strategia Rozwoju jest dokumentem **komplementarnym** w stosunku do programów rozwoju wytyczonych dla gminy w latach poprzednich i stanowi kontynuację lub rozwinięcie zawartych w nich działań, ukierunkowanych na **zrównoważony rozwój gminy**. Strategia na lata 2016 - 2022, jako dokument kontynuujący kierunki rozwoju gminy określone w latach poprzednich, wychodzi od **misji**, tzw. celu generalnego

:GMINA KSIĄŻ WIELKI SPOŁECZNOŚCIĄ O WYSOKIM KOMFORTCIE ŻYCIA , ZAPEWNIONYM PRZEZRÓWNIERNYM DOSTĘP DO PODSTAWOWEJ INFRASTRUKTURY PUBLICZNEJ Z BOGATEJ OFERTY SPOŁECZNEJ , ATRAKCYJNE MIEJSCA PRACY I CZYSTE ŚRODOWISKO

Działania zaplanowane do realizacji w ramach każdego z celów strategicznych Gminy Książ Wielki służyć mają za **czynniki katalizujące dla dalszych procesów** mających wspomagać osiągnięcie trwałych korzyści, gwarantujących pożądaną jej rozwój. Istotnym czynnikiem, jaki zdecydował o ostatecznym kształcie strategii działania był **budżet gminy**, który z uwagi na swe ograniczenia, nie pozwala na realizację w okresie 2016 - 2022 działań, które mogłyby posłużyć rozwiązaniu **wszystkich** zdiagnozowanych problemów.

Poniższy wykaz zadań planowanych do realizacji jest wykazem otwartym. Władze gminy, jak i społeczność lokalna mają za zadanie na bieżąco monitorować postępy rozwoju gminy w ramach założonych kierunków i celów rozwoju oraz dokonywać niezbędnych modyfikacji planowanych zadań, tak by do roku 2022 gmina była jak najbliżej osiągnięcia wizji, określonej jako podstawa całości katalogu podejmowanych działań. Działania przewidywane w ramach poszczególnych celów obejmą zarówno **projekty „twarde”** – inwestycyjne, jak i „**miękkie**” – skierowane na zdobycie/rozwinięcie umiejętności społecznych lub utworzenie miejsc pracy.

Tabela 23. Zadania planowane do realizacji na terenie Gminy Książ Wielki 2016 - 2022.

Lp.	ZADANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY
CEL STRATEGICZNY NR 1			
Rozwinięta i równomiernie dostępna infrastruktura i oferta społeczna.			

1.	Budowa placu zabaw przy ul. Do Grodziska, Książ Wielki, działka nr 708/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
2.	Budowa placu zabaw w Książu Małym działka nr 101.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
3.	Budowa boiska w Książu Małym, działka nr 101.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
4.	Przebudowa, rozbudowa ze zmianą sposobu użytkowania budynku szkoły na dzienny dom seniora oraz warsztaty terapii zajęciowej. Rzędowice 46, działka nr 66/2 i nr 65. (Senior - WIGOR).	Gmina Książ Wielki MPIPS Mieszkańcy Gminy RPO WM	Gmina Książ Wielki Mieszkańcy Gminy
5.	Realizacja programu Senior - WIGOR.	Gmina Książ Wielki MPIPS, Mieszkańcy Gminy	Gmina Książ Wielki
6.	Budowa przedszkola w Antolce, działka nr 28/3.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
7.	Budowa Gminnej Biblioteki Publicznej, działka 787/1 w Książu Wielkim.	Gmina Książ Wielki Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2016-2020.	Gmina Książ Wielki
8.	Realizacja działań wymienionych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	Gmina Książ Wielki MPIPS, RPO WM	Gmina Książ Wielki (GOPS)
9.	Odnowa wsi Mianocice, Książ Mały Kol., Łazy, Trzonów, Głogowiany/Rzędowice, Krzeszówka poprzez remont świetlic wiejskich.	Gmina Książ Wielki PROW (Odnowa wsi)	Gmina Książ Wielki
Lp.	ZADANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY
CEL STRATEGICZNY NR 2			
Niski stopień występowania zagrożeń dla stanu środowiska naturalnego.			
1.	Termomodernizacja 4 wielorodzinnych budynków mieszkalnych wchodzących w skład gminnego zasobu komunalnego: ul. Krakowska 9, ul. Podzamcze 3 (Książ Wielki), Książ Mały 59 (Książ Mały), Moczydło 32 (Moczydło).	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
2.	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy Książ Wielki, ul. Warszawska 17, działka nr 701/3.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
3.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Książu Małym, Książ Mały 59, działka nr 101.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
4.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej i Gimnazjum oraz Przedszkola w Książu Wielkim, ul. Reja 4, działka nr 804/2.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
5.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej z biblioteką i Punktem Przedszkolnym w Antolce, Antolka 13, działka nr 28/3.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
6.	Budowa prokonsumenckiej mikroinstalacji fotowoltaicznej	Gmina Książ Wielki RPO WM	Gmina Książ Wielki

	w 300 gospodarstwach domowych na terenie Gminy Książ Wielki.		
7.	Rozwój OZE na terenie Gminy Książ Wielki poprzez wykonanie instalacji fotowoltaicznych w obiektach użyteczności publicznej.	Gmina Książ Wielki RPO WM	Gmina Książ Wielki
8.	Demontaż i bezpieczne składowanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa małopolskiego	Gmina Książ Wielki Mieszkańcy Gminy Szwajcarsko - Polski Program Współpracy	Gmina Książ Wielki
9.	Kompleksowa poprawa stanu wyposażenia w infrastrukturę wod. - kan. (przydomowe oczyszczalnie ścieków 60-100 szt.; ciągnik i beczka asenizacyjna; wodociągi w Książu Wielkim, Antolce i Krzeszówce, wymiana zasuw i hydrantów na terenie całej gminy.	Gmina Książ Wielki PROW	Gmina Książ Wielki
Lp.	ZADANIE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PODMIOT ODPOWIEDZIALNY
CEL STRATEGICZNY NR 3			
Wysoki komfort życia i prowadzenia działalności gospodarczej dzięki dostępowi do podstawowej infrastruktury technicznej o wysokiej jakości.			
1.	Przebudowa i rozbudowa parkingu na działkach o nr ew. 782/1 i 782/5, Książ Wielki.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
2.	Rozbudowa parkingu na działce o nr ew. 782/6 Książ Wielki.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
3.	Budowa parkingu na działce o nr ew. 782/4 Książ Wielki.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
4.	Modernizacja dróg w obrębie terenów przemysłowych: ul. Długosza i ul. Podzamcze, Książ Wielki, dz. nr 905/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
5.	Modernizacja dróg w obrębie terenów przemysłowych: ul. Stroma, Książ Wielki, dz. nr 912/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
6.	Modernizacja chodników przy ul. Do Grodziska, Książ Wielki, dz. nr 708/4 i 708/5.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
7.	Modernizacja ul. Szkolna, Książ Wielki, dz. nr 921/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
8.	Modernizacja ul. Toporczyków, Książ Wielki, dz. nr 920/1	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
9.	Modernizacja ul. Dygasińskiego, Książ Wielki, dz. nr 447/1	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
10.	Modernizacja ul. Kościelna, Książ Wielki, dz. nr 777/60	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
11.	Modernizacja ul. Łaskiego, Książ Wielki, dz. nr 923/1	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki

12.	Modernizacja ul. Poniatowskiego, Książ Wielki, dz. nr 446/	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
13.	Modernizacja rynku przy kościele, Książ Wielki, dz. nr 919/1	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
14.	Modernizacja działki przy ul. Browarowej, Książ Wielki, dz. nr 710/1/ 711/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
15.	Rewitalizacja "Małego Rynku" w Książu Wielkim, przy ul. Stromej, działki nr 913 i 912/1.	Gmina Książ Wielki RPO WM (Rewitalizacja)	Gmina Książ Wielki
16.	Remont lokalnych dróg gminnych o łącznej dł. 14,5 km Zarzyszyn - Trzonów (4,2 km); Boczkowice - Giebułtów (3,0km); Tochołów - Letnoga (3,00km); Antolka - Cmentarz (0,9km); Zarzyszyn - Krzeszówka (3,5km). Przebudowa dróg dojazdowych do pól.	Gmina Książ Wielki PROW	Gmina Książ Wielki

Całkowity koszt realizacji Strategii Rozwoju Gminy Książ Wielki na lata 2016 - 2022, niezależnie od źródeł finansowania, to ok.**33 mln PLN**, co daje średnio ok. **4,7 mln PLN rocznie** w całym tym okresie. Wiele z zaplanowanych działań będzie ubiegać się o dofinansowanie zewnętrzne z różnych źródeł, gdzie poziom finansowania może wynosić od 40% do nawet 100% zaplanowanych wydatków. Tym samym obciążenia dla budżetu wynikające z realizacji strategii będą znacznie mniejsze, niż ww. suma wartości zaplanowanych działań. Założony plan finansowy strategii jest wykonalny i przy dużym współfinansowaniu zewnętrznym istnieje możliwość realizacji szerszego katalogu działań, lub też zwiększenia wydatków zaplanowanych na poszczególne zadania. Analiza prognoz budżetowych gminy na lata kolejne pokazuje dobry wynik budżetowy, a prognozowane zadłużenie nie przekracza progów ustawowych, tym samym gmina posiada zdolność do zaciągania kredytów inwestycyjnych związanych z realizacją założeń strategii.

2. KIERUNKI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA GMINY KSIĄŻ WIELKI.

Podstawowy zarys i kierunki zagospodarowania gminy określa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Jest to dokument planistyczny o charakterze ogólnym, obejmujący obszar całej gminy. Celem studium jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad gospodarowania przestrzennego, w oparciu o diagnozę uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

W Gminie Książ Wielki obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte Uchwałą Nr III/27/2002 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 grudnia 2002 roku.

Szczegółowe zasady przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy ustalane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Według stanu na 31 grudnia 2018 roku na terenie Gminy Książ Wielki obowiązują częściowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w trzech miejscowościach: Książ Wielki, Moczydło, Antolka, które zajmują 45 ha powierzchni.

W przypadku, gdy dla określonego terenu nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, inwestycje są realizowane po uzyskaniu decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przedmiotowe decyzje są wydawane przez wójta gminy, po uzgodnieniu z odpowiednimi organami i uzyskaniu uzgodnień lub decyzji wymaganych przepisami odrębnymi.

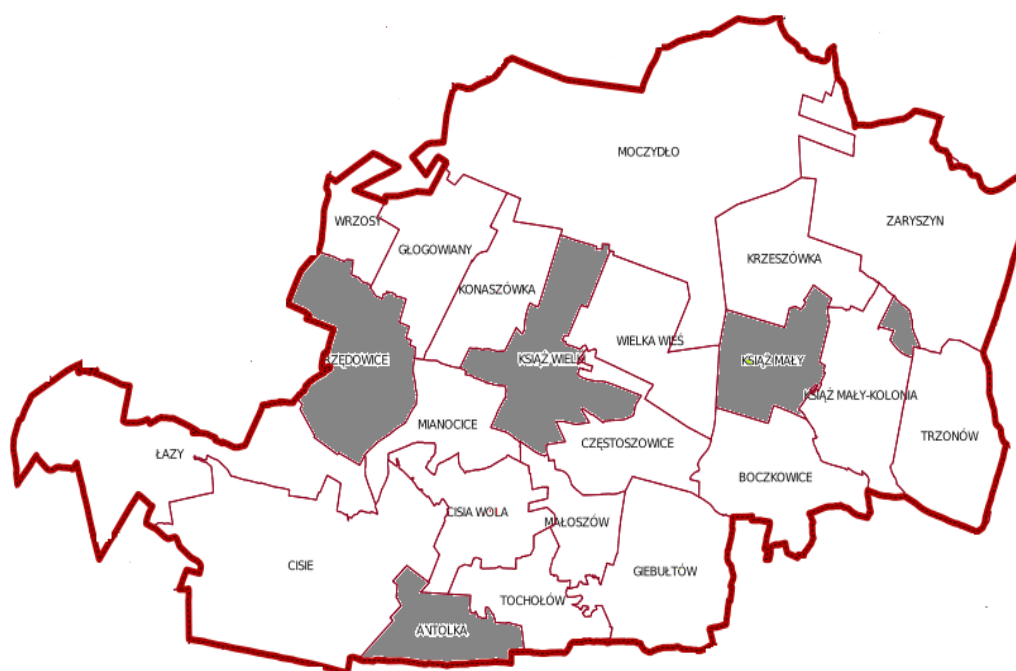
W 2018 roku Wójt Gminy Książ Wielki wydał 41 decyzji o warunkach zabudowy oraz 6 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przeciętny czas oczekiwania na wydanie decyzji o warunkach zabudowy wynosi od 2 do 3 miesięcy, ponieważ uzależniony jest od terminu uzyskania uzgodnień i opinii od innych organów, a także zmian w przepisach prawa.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym decyzję o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego należy wydać w terminie nie przekraczającym 65 dni.

3. GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KSIĄŻ WIELKI NA LATA 2016-2022

Obszar rewitalizacji: składa się z czterech podobszarów na terenie Książa Wielkiego, Książa Małego, Antolki i Rzędowic, są to obszary o szczególnym natężeniu występowania niekorzystnych zjawisk społecznych a także problemów przestrzenno – funkcjonalnych, technicznych, gospodarczych oraz środowiskowych, a jednocześnie o największym potencjale rozwojowym. Powierzchnia obszaru zdegradowanego nie przekracza 20% powierzchni gminy, a liczba ludności obszaru zdegradowanego nie przekracza 30% liczby ludności gminy, dlatego nie było konieczności dodatkowego wydzielania obszaru rewitalizacji. Granice obszaru zdegradowanego stanowią również granice obszaru rewitalizacji.

Rysunek Obszar zdegradowany na terenie gminy Książ Wielki

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przeprowadzono analizę stanu istniejącego na terenie Gminy Książ Wielki, uzupełnioną o analizę wskaźnikową – porównano wartości najistotniejszych wskaźników społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych dla poszczególnych sołectw gminy.

Cele programu:

- ❖ Poprawa dostępu do wysokiej jakości infrastruktury edukacyjnej

- ❖ Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego.
- ❖ Stworzenie korzystnych warunków rozwoju przedsiębiorstw.
- ❖ Poprawa jakości powietrza.
- ❖ Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.
- ❖ Poprawa jakości przestrzeni rekreacyjnych.

Cele określone dla GPR Gminy Książ Wielki realizowane będą poprzez szereg kompleksowych w stosunku do siebie zadań w sferach: społecznej, przestrzennej (w tym mieszkaniowej) oraz gospodarczej. Planowane do realizacji zadania o spodziewanych efektach społecznych uzupełnione zostaną przez niezbędne elementy infrastrukturalne: prace adaptacyjne, remontowe, porządkowe. Łączny koszt realizacji programu oszacowano na ok. 18 mln PLN.

4. PROGRAM GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY KSIĄŻ WIELKI NA LATA 2018-2022

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej jest zadaniem własnym gminy , nałożonym na nią przez ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów „ mieszkaniowym zasobie gminy. Zgodnie z art. 21 w/w ustawy rada gminy uchwaliła Uchwałą nr XXIX /252/2017 z dnia 28 grudnia 2017r. wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

- ❖ Program zawiera:- prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w latach 2018 -2022 z podziałem na lokale socjalne oraz pozostałe lokale mieszkaniowe,
- ❖ analizę potrzeb oraz planów remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali,
- ❖ planowaną sprzedaż lokali w kolejnych latach ,
- ❖ zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu ,
- ❖ sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania zasobem,
- ❖ źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej ,
- ❖ wysokość wydatków w kolejnych latach , z podziałem na koszty bieżącej eksploatacji , koszty remontów , oraz koszty modernizacji lokali i budynków a także wydatki inwestycyjne,

Gmina posiada w swoich zasobach komunalnych ogółem **39** lokali w **15** budynkach stanowiących w100% własność gminy o łącznej powierzchni użytkowej **1727,39m²**. Średnia powierzchnia lokalu mieszkaniowego wynosi **44,29m²**. W zasobie mieszkaniowym gminy 18 lokali wyposażonych jest w centralne ogrzewanie . Pozostałe lokale są o obniżonym standardzie z niepełnym wyposażeniem , posiadają łazienkę albo w c. Gmina nie posiada lokali socjalnych

5. PROGRAM GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY KSIĄŻ WIELKI

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Książ Wielki jest zgodny z uchwałą Nr XLII/662/13 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 września 2013 roku - Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego (aktualizacja).

Realizacja i aktualizacja wojewódzkich Planów ochrony powietrza wynika bezpośrednio z nowelizacji Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 627 z późn. zm.), która stanowi implementację do polskiego prawa postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (CAFE). Celem dokumentu jest przedstawienie Planu działań i uwarunkowań, służących redukcji emisji zanieczyszczeń

powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO₂. Potrzeba jego przygotowania wynika ze świadomości władz gminy co do znaczenia aktywności w tym obszarze.

W ramach prac nad niniejszym opracowaniem wykonano inwentaryzację źródeł niskiej emisji dla gminy Książ Wielki. Głównym elementem inwentaryzacji było przeprowadzenie ankietyzacji. Przeprowadzono ankiety w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, przeankietowano wszystkie jednostki i budynki należące do gminy oraz większe zakłady przemysłowe.

Bazowa inwentaryzacja emisji zanieczyszczeń służy ustaleniu jej poziomu referencyjnego (wyjściowego) dla dalszych analiz i działań. Emisja CO₂ odnosi się do masy dwutlenku węgla powstającego w wyniku spalania paliw dla wytworzenia energii potrzebnej odbiorcom.

Dane zawarte w Planie są oparte o wyniki inwentaryzacji terenowej przeliczone metodą wskaźnikową dającą obraz wartościowy całego badanego obszaru.

Integralną część opracowania stanowi opis sytuacji ogólnej, oraz harmonogram rzeczowo finansowy i założenia formalne Planu.

Plan został opracowany z uwzględnieniem wszystkich wymaganych wytycznych.

Plan obejmuje cały obszar geograficzny gminy.

Rokiem bazowym dla opracowania Planu wybrano rok 2014. Jest to rok poprzedzający prowadzenie inwentaryzacji. Dla tego okresu są dostępne najbardziej aktualne dane.

Na terenie Gminy Książ Wielki główną substancją, której dopuszczalne stężenia średnioroczne przekraczają normę to benzo(a)piren (wg *WIOŚ Kraków, Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2014r. oraz Program Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego*).

Występujące zanieczyszczenia powietrza, spowodowane są w gminie m.in. przez następujące czynniki:

- przewaga węgla jako paliwa do ogrzewania budynków mieszkalnych,
- ruch samochodowy (spalanie paliw transportowych),
- emisja zanieczyszczeń spoza granic gminy – wpływ gminy i miasta Miechów.

Do emitorów zanieczyszczeń powietrza zlokalizowanych na terenie gminy zaliczyć należy przede wszystkim piece i piony kominowe gospodarstw domowych, kotłownie węglowo-koksowe oraz zanieczyszczenia komunikacyjne. Niska emisja jest źródłem takich zanieczyszczenia jak dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, pył, sadza, a więc typowych zanieczyszczeń powstających podczas spalania paliw stałych i gazowych. W przypadku emisji bytowej, związanej z mieszkalnictwem jednorodzinym zanieczyszczenia uwalniane na niedużej wysokości często pozostają i kumulują się w otoczeniu źródła emisji.

Przebieg drogi krajowej nr 7 przez teren gminy powoduje zwiększoną ilość zanieczyszczeń powstających ze spalania paliw transportowych.

W gminie Książ Wielki dominującą grupą paliw stosowanych w gospodarstwach domowych na potrzeby ciepłe są paliwa stałe. Ponad 70% energii pierwotnej pochodzi tutaj z różnego rodzaju odmian węgla kamiennego. Duża ilość energii pochodzi z drewna (ok. 27%). Węgiel i drewno są paliwami, które podczas spalania emitują najwięcej pyłów spośród dostępnych paliw. Z uwagi na ten fakt oraz dużą zawartość benzo(a)pirenu w pyłe przyczyną wysokich stężeń pyłów (PM₁₀ oraz PM_{2,5}) oraz benzo(a)pirenu w gminie jest właśnie spalanie paliw stałych w przestarzałych kotłach w sektorze budynków mieszkalnych.

Tabela 24. Wykorzystywane nośniki energii cieplnej w Gminie Książ Wielki

Nośnik energii	Ilość energii pochodząca z danego nośnika [GJ]							Łącznie
	Budynki mieszkalne - potrzeby grzewcze	Budynki użyteczności publicznej - potrzeby grzewcze	Oświetlenie uliczne - energia elektryczna	Transport - energia zawarta w paliwach	Budynki mieszkalne - energia elektryczna (bez ogrzewania)	Budynki użyteczności publicznej - energia elektryczna (bez ogrzewania)	Działalność gospodarcza - potrzeby grzewcze	
węgiel	102 731	7 537	-	-	-	-	5 235	115 503
gaz	772	2 093	-	-	-	-	126	2 991
drewno	39 636	0	-	-	-	-	2 158	41 794
pelet	0	0	-	-	-	-	0	0
olej opałowy	632	988	-	-	-	-	69	1 689
energia elektryczna	2 028	553	2 305		14 824	2 181	350	22 241
oże(bez biomasy)	687	0	-	-	-	-	37	725
paliwa transportowe	-		-	249 084	-	-	-	249 084
Łącznie	146 487	11 172	2 305	249 084	14 824	2 181	7 974	434 027

6. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI ODPADAMI

Uchwały Rady Gminy

- Uchwała Nr XVI/134/2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Książ Wielki.
- Uchwała Nr XVI/135/2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.
- Uchwała Nr XVI/136/2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- Uchwała Nr XVI/138/2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 30 sierpnia 2016 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości.

Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U z 2018r poz. 1454 z późn. zm.)

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Książ Wielki od 1 lipca 2013 r. zostały objęte nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów, podpisanej z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, prowadzonego przez Wójta Gminy Książ Wielki.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzących od

innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przez gospodarowanie odpadami rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego typu działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w ich obrocie.

Na terenie Gminy Książ Wielki odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych.

Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Książ Wielki w roku 2018 realizowana była przez firmę: Małopolskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Sp. z o.o. ul. Barska 12, 30-307 Kraków Firma ta została wyłoniona w 2017 r. w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych. Umowa została zawarta na okres 01. 07. 2017r. – 30. 06. 2020 r.

Opłata za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wynosi 26 136.00 zł/miesiąc.

W ramach powyższej umowy nieruchomości zostały wyposażone w pojemniki i worki na odpady.

Mieszkańcy odpady komunalne zmieszane przekazywali w pojemnikach o pojemności 120 l, 240 l. i 1100 l, natomiast odpady zebrane w sposób selektywny w kolorowych pojemnikach i workach:

- koloru żółtego-papier, tektura, tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe,
- koloru zielonego szkło,
- koloru niebieskiego papier,

oraz w workach koloru brązowego – odpady biodegradowalne.

. Od 01. 07. 2017 r podmiot wyłoniony w przetargu na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych prowadzi w Miechowie przy ul. Konopnickiej 30 Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych czynny w poniedziałki i środy w godz. 7³⁰ – 14³⁰ i w soboty w godz. 7⁰⁰ – 12⁰⁰ do którego mieszkańcy mogą oddawać bezpłatnie następujące frakcje odpadów zbierane w sposób selektywny: papier, szkło, tworzywa sztuczne metale, odpady wielkogabarytowe, odpady niebezpieczne powstałe w gospodarstwach domowych, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane leki, odpady ulegające biodegradacji.

W ramach utworzonego PSZOK Podmiot umożliwia odpłatnie odbiór odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Dodatkowo zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony były na zasadzie wystawki (wystawienie przed posesję) odbierane dwa razy w roku, w terminie określonym w harmonogramie odbioru odpadów.

W zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej odpady zebrane w sposób selektywny odbierane były z częstotliwością raz na cztery tygodnie, natomiast zmieszane odpady komunalne były odbierane w miesiącach: maj, czerwiec, lipiec, sierpień z częstotliwością raz na 2 tygodnie w pozostałych miesiącach raz na cztery tygodnie.

W zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej zmieszane odpady komunalne odbierane były z częstotliwością 1 raz na tydzień natomiast odpady zbierane w sposób selektywny raz na cztery tygodnie lub po wypełnieniu pojemników.

Zgodnie z art. 9 e ust. 1 pkt. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do przekazywania zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zielonych bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych. W myśl art. 9.1 ust. 2 w przypadku wystąpienia awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych lub odpadów zielonych odpady te przekazuje się do instalacji przewidzianej do zastępczej obsługi regionu.

Według Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego Gmina Książ Wielki wchodzi w skład regionu zachodniego. W związku z powyższym zmieszane odpady komunalne oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania firma odbierająca odpady komunalne od właścicieli nieruchomości w 2018 r. przekazywała do następujących instalacji:- MBP Ujków Stary, Osadowa 1, Ujków Stary, 32-329 Bolesław,

Odpady zielone oraz odpady kuchenne były wykorzystywane na własne potrzeby i zgodnie z deklaracjami mieszkańców umieszczane w przydomowych kompostownikach lub wykorzystywane jako pasza dla zwierząt.

W ramach systemu gospodarowania odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości ponosili na rzecz Gminy opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Opłata ta uiszczana była od gospodarstwa domowego, a jej wysokość zróżnicowana była w zależności od liczby osób zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym.

Uchwalona przez Radę Gminy w Książu Wielkim (Uchwała NR XXVII/232/2017 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 26 października 2017 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty określiła wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z w/w uchwałą miesięczna wysokość obowiązującej stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób selektywny wynosiła:

Tabela 25. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Gminie Książ Wielki.

Rodzaj gospodarstwa domowego	Stawka opłaty za odpady segregowane
Gospodarstwo domowe 1 osobowe	8,00 zł
Gospodarstwo domowe 2 osobowe	16, 00 zł
Gospodarstwo domowe 3 osobowe	24, 00 zł
Gospodarstwo domowe 4 osobowe	28, 00 zł
Gospodarstwo domowe 5 osobowe i większe	35, 00 zł

Miesięczna stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła **12 zł/ miesięcznie jeżeli odpady zbierane były w sposób nieselektywny.**

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia. Jej uzyskanie wymagane jest dla planowanych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach następuje przed uzyskaniem między innymi:

- decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego oraz decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych
- decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu
- pozwolenia wodno prawnego na wykonanie urządzeń wodnych
- decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów
- decyzji o zmianie lasu na użytek rolny
- decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej
- decyzji o ustaleniu lokalizacji autostrady.

Podstawa prawna – Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1

Azbest

Partnerstwo w projekcie KIK/71 „Demontaż i bezpieczne składowanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa małopolskiego” w ramach Szwajcarsko-Polskiego programu współpracy w którym azbest jest bezpłatnie demontowany i zabierany od Beneficjentów oraz składowany na składowisku. Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 uchwalony przez Radę Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r., zmieniony uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.

Przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach w kontekście gospodarowania odpadami zawierającymi azbest Ministerstwo Środowiska, Warszawa 21 lutego 2013r.

Demontaż i bezpieczne składowanie wyrobów zawierających azbest z obszaru województwa Małopolskiego
Finansowanie: Szwajcarsko – Polski Program Współpracy.

Wartość projektu 12 459 986,00 CHF.

69 gmin z Małopolski uczestniczyło w 5-letnim programie, umożliwiającym usuwanie i składowanie materiałów azbestowych z budynków prywatnych i komunalnych. Przedsięwzięcie umożliwiło demontaż i składowanie rakotwórczych odpadów azbestowych oraz zabezpieczenie około 30 tys. ton materiałów budowlanych z zawartością azbestu.

Projekt objął 69 gmin i ok. 8 tysięcy obiektów – zarówno budynków prywatnych jak i komunalnych. Większość środków, bo 70 % zostało przeznaczone na demontaż, pakowanie, transport i składowanie na składowiskach materiałów niebezpiecznych pokryć dachowych zawierających azbest. Po 15 % pieniędzy zostało wydane na zbieranie odpadów azbestowych składowanych na posesjach oraz na dofinansowanie wykonania nowych dachów dla osób w trudniej sytuacji materialnej lub życiowej.

W ramach Projektu wykonano działania tj.

- demontaż pokryć dachowych wykonanych z elementów zawierających azbest,
- zbiórka zdemontowanych wcześniej pokryć dachowych zawierających azbest i zalegających na posesjach,
- transport zdemontowanych pokryć na składowisko,
- składowanie odpadów na odpowiednio przygotowanych składowiskach,
- dofinansowanie dla najuboższych w formie zakupu pokrycia dachowego,

Cel ogólny projektu – poprawa stanu środowiska naturalnego Małopolski oraz zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych między regionami poprzez wyeliminowanie pokryć dachowych z materiałów zawierających azbest oraz innych odpadów zawierających azbest.

Tabela 26. Ilość wyrobów i odpadów zawierających azbest usunięta latach 2012-2016 w Gminie Książ Wielki

Rok	Ogółem		Rozpatrzonych pozytywnie		Rozpatrzonych negatywnie
2012	53		53		0
2013	59		59		0
2014	42		42		0
2015	61		61		0
2016	58		58		0
Rok	Ogółem		Od osób fizycznych		
	m ²	Mg	m ²	Mg	
Ilość wyrobów i odpadów zawierających azbest usunięta w poszczególnych latach					
2012	B/d	B/d	B/d	B/d	
2013	ok 5968	104,44	B/d	B/d	
2014	ok 8669	151,71	B/d	B/d	
2015	ok 10165	177,88	B/d	B/d	
2016	ok 12398	216,98	B/d	B/d	

Źródło: Opracowanie własne

7. GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII -ROCZNY

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. tekst jednolity (Dz. U. z 2016 r., poz. 487 z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 1 i art. 2 ust. 1 pkt. 4 tej ustawy organy jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmieniających m.in. do ograniczenia dostępności oraz spożycia napojów alkoholowych, wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie ich spożycia. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest kontynuacją zadań realizowanych w Gminie Książ Wielki w poprzednich latach.

Podstawowe strategie programu:

- Realizacja zajęć i programów profilaktyki wobec dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie dostępności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.
- Zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa rodzinnego.
- Współpraca z instytucjami zajmującymi się problemem uzależnień i przemocy domowej.

Działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynikają z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 z późn. zm.)

Cele i zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii

Interweniowanie w przypadku naruszenia przepisów art. 13¹ i 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach:

- naruszenia zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych
- naruszenia zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Współfinansowanie realizowanych na terenie placówek oświatowych programów i zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, polegających głównie na kształtowaniu więzi rodzinnych, rozwijaniu zainteresowań oraz wzmacnianiu skłonności do respektowania przyjętych norm i wartości według zgłaszanych potrzeb, w tym:

- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych lub wybranych i realizowanych przez szkoły bądź inne podmioty a skierowanych do dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli,
- wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych,

- wspieranie działań o charakterze edukacyjnym oraz szkoleń przeznaczonych dla rodziców, nauczycieli których celem jest przygotowanie dziecka do świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych-warsztatów i szkoleń pogłębiających wiedzę i umiejętności z zakresu profilaktyki problemowej i promocji zdrowia.

- Wspieranie różnych form kultury fizycznej oraz innych rodzajów działalności związanych z propagowaniem zdrowego i abstynenckiego stylu życia.
- Realizowanie na bazie klubów sportowych i programów zmieniających i kształtujących zachowania dzieci i młodzieży w zakresie gospodarowania czasem wolnym.
- Dofinansowanie wyjazdów terapeutycznych (obozy, kolonie, „zielonej szkoły”) wyjazdów integracyjnych, spektakli teatralnych o tematyce uzależnień.
- Organizowanie lokalnych imprez profilaktycznych adresowanych do dzieci, młodzieży i ich rodziców.
- Organizowanie, finansowanie konkursów z nagrodami dotyczących wiedzy o uzależnieniach, zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia tych zadań.
- W razie potrzeby, przeprowadzanie badań monitorujących problemy alkoholowe w gminie.

Wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- Wspieranie finansowe podmiotów zaangażowanych w rozwiązywanie problemów alkoholowych, narkotykowych i realizacji zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dofinansowanie specjalisty terapeuty dla osób uzależnionych w wysokości 50,00 zł brutto (słownie: pięćdziesiąt złotych 00/100) za zrealizowaną i udokumentowaną godzinę oraz Punktu Interwencji Kryzysowej w Miechowie.
- Przekazywanie materiałów edukacyjnych i informacyjnych, dotyczących realizowanych programów, szkoleń i konkursów.
- Rozwijanie współpracy pomiędzy lokalnymi społecznościami celem włączenia ich w realizację programu.
- Wspieranie finansowe szkół podstawowych, gimnazjalnych w rozwijaniu działań profilaktycznych w szczególności obejmujących diagnozę problemu używania alkoholu i narkotyków na terenie szkoły, w grupach uczniowskich oraz realizację odpowiednich programów i zajęć profilaktycznych.
- Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Policją, Dyrektorami Szkół, Ośrodkiem Zdrowia, Sądem Rejonowym w Miechowie, Asystentem Rodziny. Wzajemne informowanie o występujących problemach, diagnoza przyczyn, kierunki podejmowanych działań interwencyjnych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.
- Zakup materiałów, sprzętu i pomocy niezbędnych do realizacji zadań ujętych w Gminnym Programie

Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkotykowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- Szkolenie przedstawicieli grup zawodowych stykających się z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie.

- Podnoszenie kompetencji-kwalifikacji członków gminnej komisji poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach oraz pokrycie związanych z tym kosztów udziału i dojazdu.
- Prowadzenie edukacji publicznej.
- Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Szkołami i Policją w kierunku monitorowania sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy („Niebieska Karta”), szczególnie w przypadku występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu bądź narkotyków, zbieranie informacji na temat skali zjawiska na terenie gminy, nawiązywanie współpracy z organizacjami zajmującymi się udzielaniem pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
- Organizowanie sposobu spędzania wolnego czasu dla osób współuzależnionych poprzez udział w zabawach bezalkoholowych i festynach.
- Zakup, dystrybucja materiałów, ulotek i książek na temat przemocy w rodzinie.
- Udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia osobom uzależnionym i ich rodzinom. Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz kierowanie tych osób do odpowiednich poradni i instytucji.
- Podejmowanie czynności zmierzających do wydania orzeczenia sądu o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia otwartego bądź szpitalnego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Ponoszenie kosztów sporządzania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przez biegłego psychiatrę i psychologa oraz kosztów sądowych.
- Dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych w szkołach, Ośrodku Zdrowia oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Zasady koordynacji i finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. oraz wynagrodzenia członków Gminnej Komisji.

- Realizację zadań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. powierza się Wójtowi Gminy.
- Koordynatorem programu jest pełnomocnik Wójta Gminy ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Środki finansowe na realizację założeń programu pochodzą w całości z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
- Podstawą do wypłaty wynagrodzenia dla Przewodniczącego i członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest:
  - - udział w pracach Komisji: 120 ,00 zł brutto (sto dwadzieścia złotych 00/100)
  - - udział w posiedzeniach Sądu Rejonowego w Miechowie dotyczących orzecznictwa o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu: Przewodniczącemu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 120,00 zł brutto(sto dwadzieścia złotych 00/100)

- – za udział na zaproszenie, Przewodniczącego komisji na posiedzenie organu gminy i innych spotkaniach na których rozpatrywane są sprawy związane z działalnością komisji: 120,00 zł brutto (sto dwadzieścia złotych 00/100)
- Zmian w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. dokonuje się na zasadzie ich uchwalania.
- przewodniczącego komisji na posiedzenie organu gminy i innych spotkaniach na których rozpatrywane są sprawy związane z działalnością komisji: 120,00 zł brutto (sto dwadzieścia złotych 00/100)
- Zmian w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r. dokonuje się na zasadzie ich uchwalania.

8. STRATEGIA INTEGRACJI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Książ Wielki na lata 2013-2022 została przyjęta Uchwałą Nr XXI/190/2012 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2012 roku, zmieniona Uchwałą Nr IV/29/2015 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 marca 2015 roku.

Cel operacyjny nr 1:

Aktywizacja i integracja grup zagrożonych wykluczeniem społecznym .

- Cele szczegółowe :
Ograniczenie zjawiska ubóstwa jako głównego czynnika wykluczenia społecznego.
Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzinom najuboższym.
Rozwój aktywnych form pomocy na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel operacyjny Nr 2

Utworzenie systemu wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo- wychowawczymi.

- ❖ Cele szczegółowe :
Koordynacja działań diagnostycznych i profilaktycznych w zakresie pieczy nad dzieckiem i rodziną.
- ❖ Aktywne rozwiązywanie problemów opiekuńczo-wychowawczych:
  - wsparcie instytucjonalne rodzin dysfunkcyjnych,
  - długofalowa praca socjalna na bazie kontraktu socjalnego.
- ❖ Wspomaganie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, prowadzące do utrzymania dziecka w rodzinie:
  - pomoc rodzicom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężeniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez odtworzenie lub wzmocnienie ich funkcji,
  - zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do życia i rozwoju zgodnie z ich potrzebami i prawami.
- ❖ Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej:
  - zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo –wychowawczych poprzez umieszczenie w prorodzinnych formach opieki najbardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego.

Cel operacyjny nr 3:

Budowa systemu pomocy i wsparcia środowiskowego dla osób w wieku podeszłym oraz niepełnosprawnych.

- ❖ Cele szczegółowe :
Wspieranie rodzin, w których występuje problem niepełnosprawności, w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym i dzieckiem wychowywanym przez rodziców niepełnosprawnych.
Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagających pomocy.
- ❖ Kształtowanie odpowiedzialności społecznej w obszarze funkcjonowania osób niepełnosprawnych i starszych .
- ❖ Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom niepełnosprawnym i długotrwale chorym.

- ❖ Aktywizowanie osób niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym i kulturalnym gminy. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki najbliższemu, wymagającemu pomocy w postaci usług opiekuńczych.
Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i PFRON-em w celu pozyskania środków finansowych na zakup sprzętu rehabilitacyjnego, turnusów rehabilitacyjnych, likwidację barier architektonicznych.
Współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w celu uzyskania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla podopiecznych tut. Ośrodka.

Cel operacyjny nr 4:

System wsparcia osób i rodzin dotkniętych bezrobociem.

Cele szczegółowe:

- ❖ Wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania zatrudnienia.
  - Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej.
  - Pobudzanie aktywności bezrobotnych w działaniach służących ich usamodzielnieniu.
- ❖ Rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodziny bezrobotnego.
- ❖ Rozwijanie aktywnych form pomocy skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, bezrobotnych.
- ❖ Budowanie współpracy między instytucjami oraz prywatnymi przedsiębiorcami działającymi na terenie gminy Książ Wielki na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia.

Cel operacyjny nr 5:

Budowanie zintegrowanego systemu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Cele szczegółowe :

- ❖ Zapobieganie i przeciwdziałanie problemom uzależnień.
- ❖ Rozszerzenie działań profilaktycznych.
- ❖ Zapobieganie i przeciwdziałanie patologiom społecznym. Poszerzenie form pomocy służącej radzeniu sobie z problemami już istniejącymi.

9. GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019-2021

Niniejszy Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny, który był realizowany w gminie Książ Wielki w latach 2016-2018.

Podstawowym założeniem Gminnego Programu jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin, które określić można, jako zaspokojenie potrzeb biologicznych, społecznych, psychicznych, emocjonalnych oraz poczucia więzi i przynależności. Rodzina, jako najważniejsze środowisko wychowawcze ma decydujący wpływ na przyszły kształt i strukturę osobowości dziecka. Każdy rodzaj zaburzeń, dewiacji i odchyleń w zakresie funkcjonowania rodziny ma swoje reperkusje w zachowaniu dziecka oraz w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Niezwykle ważne jest umocnienie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności. Pomoc rodzinie ujmowana jest zatem w sposób holistyczny. Działania ukierunkowane na rodzinę wymagają wielopłaszczyznowego rozwiązania sytuacji i podjęcia zintegrowanych działań instytucji, które zostały powołane do pracy z rodziną i jej wspierania. Realizacja programu odbywać się będzie za zgodą rodziny przy jej aktywnym udziale. W procesie zmian zostaną wykorzystane zasoby własne rodziny oraz źródła wsparcia zewnętrznego.

Program jest odpowiedzią na obowiązek nałożony na gminy ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która to nakazuje samorządowi podejmowanie działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu Funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Podstawa prawna Programu.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r., poz. 1030 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r., poz. 682 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 r., poz. 1457 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r. poz. 1860 z późn. zm.).

WSPIERANIE RODZINY W JEJ PRAWDŁOWYM FUNKCJONOWANIU

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na Gminę obowiązek opracowania programu wspierającego rodziny przeżywające trudności związane z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Praca z rodziną obejmuje działania profilaktyczne, pracownika socjalnego, asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz podmioty powołane do wspierania rodziny. Ważną rolę w procesie wspierania rodziny odgrywa asystent rodziny, którego zadaniem jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania sytuacji kryzysowej rodziny.

Zadaniem asystenta jest wzbudzenie w podopiecznych wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych za niemożliwe.

Przy wykonywaniu swoich obowiązków asystent współpracuje z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami i osobami specjalizującymi się w pracy na rzecz dziecka i rodziny.

Celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom, zarówno tym, które mogą zaistnieć, jak i tym, które już istnieją. Istotne znaczenie mają działania profilaktyczne skierowane do rodzin wymagających wsparcia ze strony osób i instytucji powołanych do tego zadania.

Trwałe zmiany w funkcjonowaniu rodzin mogą zaistnieć, gdy zostaną stworzone warunki do wyeliminowania negatywnych czynników zakłócających jej rozwój, a pozytywne nawyki zostaną utrwalone.

Kluczowym słowem jest jednak „współpraca” rodziny z asystentem, bez której działania asystenta nie przyniosą oczekiwanych rezultatów. Szansą na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku jest wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału poprzez zdobycie nowych umiejętności w funkcjonowaniu rodziny.

Rodzina bowiem stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje jednocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Współczesna rodzina boryka się z wieloma problemami i zagrożona jest licznymi czynnikami patologicznymi, które bardzo często wpływają na dysfunkcję oraz wykluczenie jej w społeczeństwie. W rodzinach pojawiają się trudności zarówno na skutek czynników zewnętrznych takich jak np. bezrobocie, długotrwała choroba, upośledzenie umysłowe, zaburzenia psychiczne, jak również czynników odnoszących się do właściwości osobowościowych członków rodziny takich jak: nałogi, przestępczość, przemoc czy zaniedbywanie obowiązków.

Wszystkie te dysfunkcje przyczyniają się do powstania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w takich rodzinach. Niewydolność rodziców znacznie wpływa i przyczynia się do zaburzeń zaspokajania podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, co prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Niewypełnienie przez rodzinę prawidłowo swoich funkcji prowadzi również do niedostosowania społecznego

dzieci. Dlatego, tak ważne jest, aby dziecko wzrastało w rodzinie, w której zapewnione jest bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne, gdzie kształtuje się pozytywną tożsamość, przekazuje system wartości, tradycje, które mają znaczny wpływ na ich aktywność i postępowanie w życiu.

Z uwagi na doniosłą rolę rodziny w wychowaniu przyszłego pokolenia oraz zagrożenie wieloma problemami i patologiami, to właśnie rodzina powinna być szczególnie wspierana w wypełnianiu swoich funkcji poprzez budowanie systemów wsparcia. Organizując wsparcie i pomoc na rzecz rodziny wieloproblemowej należy konsekwentnie realizować podstawową zasadę roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Pomyślny rozwój dziecka jest możliwy w prawidłowo funkcjonującej rodzinie. W przypadku jakiegokolwiek dysfunkcjonalności rodziny, dziecko ma prawo do specjalnej ochrony i pomocy państwa.

Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane i uwzględnić prawo do zachowania tożsamości dziecka i jego prawa do utrzymania kontaktów z rodzicami. Należy również podkreślić, że wspieranie rodzin niewydolnych wychowawczo, to jednocześnie rozwój i wzmocnienie społeczności lokalnej. W rodzinie bowiem dorastają kolejne pokolenia, gdzie kształtuje się „kapitał ludzki”, który w przyszłości będzie tworzył naszą społeczność lokalną. Występujące w rodzinie problemy niejednokrotnie są bardzo złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań, a także koordynacji działań wszystkich instytucji zaangażowanych w proces wspierania rodziny. Dlatego polityka państwa, jak i wszelkie działania organów i instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych powinny być ukierunkowane na pomoc w wsparcie udzielane rodzinie.

ORGANIZACJA WSPARCIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje podziału zadań i tak do kompetencji gminy należy:

Profilaktyka – wspieranie rodziny;

- asystent rodziny,
- placówki wsparcia dziennego,
- rodziny wspierające.

Wsparcie rodziny powinno mieć charakter profilaktyczny i ochronny.

Działania profilaktyczne skierowane są przede wszystkim do rodzin wychowujących dzieci, a jednocześnie niewydolnych wychowawczo, dotkniętych przemocą, ubogich i zagrożonych ubóstwem, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Wsparcie rodziny jest prowadzone w formie pracy z rodziną oraz pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości. Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek – ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców – zmierzającą do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną od umieszczania dziecka w pieczy zastępczej. Natomiast pracy z rodziną biologiczną w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji .

1. Wspieranie rodziny:

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- placówek wsparcia dziennego;
- rodzin wspierających

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- terapii i mediacji;
- usług dla rodzin z dziećmi , w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji ,zwanej dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.
- Praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Asystent rodziny-potrzeba jego zatrudnienia jest niezbędna do aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci, w której występują problemy, których rodzina nie jest samodzielnie przezwyciężyć.

Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnych potrzebom i rytmowi życia rodziny. Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniąca tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin, mieszkaniowych ,materiałnych, zdrowotnych czy prawnych. Pomaga również w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (emocjonalnych , rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej-zawodowej. Motywuje podopiecznych do kontynuowania nauki, do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, do podjęcia pracy, przełamywania kompleksów.

Rodzina wspierająca-w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Ważną rolę w tym zadaniu pełnią sąsiedzi ,rodziny zaprzyjaźnione , rodziny rówieśników dzieci. Rodzina wspierająca przy współpracy asystenta rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w:

- 1)opiece i wychowaniu dziecko;
- 2)prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- 3)kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

Rodzinę wspierającą ustanawia Wójt ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej po uzyskaniu pozytywnej opinii kierownika ośrodka pomocy społecznej wydanej na podstawie przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Z rodziną wspierającą Wójt lub kierownik ośrodka pomocy społecznej do tego upoważniony (art. 31 ust. 1 i 2 ustawy) ze względu na miejsce zamieszkania rodziny wspieranej zawiera umowę, która określa zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy.

2. Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.

Placówki wsparcia dziennego – wspierają rodziny poprzez objęcie dziecka dzienną opieką i wychowaniem.

Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- 1)opiekuńczej, w tym kół zainteresowań ,świeclic, klubów i ognisk wychowawczych;
- 2)specjalistycznej;

3)pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę

Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku: opiekę i wychowanie , pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne oraz realizuje indywidualny program korekcyjny , program psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny ,w szczególności terapię pedagogiczną , psychologiczną i socjoterapię. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie ;pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

3. Rodzinna piecza zastępcza;

Pieczę zastępczą organizuje powiat ,jest sprawowana w formie:

- 1)rodzinnej,
- 2)instytucjonalnej

3.1. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza:

- a)Spokrewnione,
- b)Niezawodowe,
- c) Zawodowe, w szczególności:

-Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,

Specjalistyczne: dla dzieci niepełnosprawnych, dla nieletnich, dla małoletnich matek

2. Rodzinny Dom Dziecka.

4. Zadania gminy w zakresie ustawowym obejmują również:

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej należy do zadań własnych gminy.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina ściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej ,

W przypadku umieszczania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ,regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej , interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu w pieczy zastępczej.

W prowadzonej analizie wykorzystano wybrane zagadnienia dotyczące sytuacji rodzin objętych pomocą społeczną, jak również wybranych zagadnień dotyczących sytuacji w zakresie wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, które przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 27. Liczba rodzin ,którym udzielono pomocy i wsparcia w ramach pomocy społecznej w latach 2016-2018

Rok	2016	2017	2018
Liczba rodzin	93	86	91

Źródło: dane z zasobów OPS

Z analizy danych wynika , że liczba rodzin korzystających z pomocy w latach 2016-2018 porównywalnie utrzymuje się na tym samym poziomie.

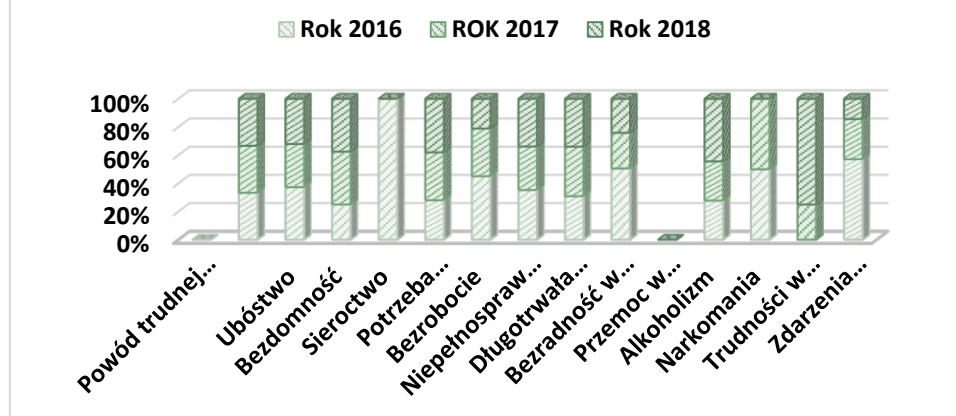
Powody, dla których rodziny korzystały z pomocy społecznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Powody przyznania pomocy, liczba rodzin i osób w rodzinie, którym udzielono pomocy w latach 2016-2018

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			Liczba osób w rodzinach		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Ubóstwo	50	41	43	152	103	111
Bezdomność	2	3	3	2	3	3
Sieroctwo	1	0	0	3	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietność	14	17	19	78	99	97
Bezrobocie	32	24	15	125	83	58
Niepełnosprawność	48	42	46	114	87	97
Długotrwała lub ciężka choroba	50	57	55	120	129	109
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	44	22	21	172	77	70
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	5	5	8	15	13	18
Narkomania	1	1	0	1	1	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	3	0	1	4
Zdarzenia losowe	4	2	1	19	12	2

Źródło: dane z zasobów OPS

Ilość rodzin objętych opieką GOPS w latach 2016-2018

Wykres na podstawie tabeli nr 28.

Jak wynika z danych tendencję spadkową można zaobserwować w rodzinach korzystających z powodu bezrobocia i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Nieznaczna tendencja spadkowa występuje również w powodzie niepełnosprawności. Z kolei nieznacznemu wzrostowi ulega powód potrzeby ochrony macierzyństwa, długotrwała i ciężka choroba, bezdomność o alkoholizm.

Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym. To pracownicy socjalni są pierwszymi osobami, które mają bezpośredni kontakt z rodziną w środowisku. Przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy problemów.

Celem pracy socjalnej z rodziną ma być wyjście z kryzysu i samodzielne prawidłowe funkcjonowanie. Praca socjalna z rodziną ma swój początek w miejscu gdzie egzystuje podopieczny. Tylko w miejscu zamieszkania podopiecznego pracownik socjalny zastaje klienta w prawdziwej rzeczywistości.

Każda z rodzin wymaga indywidualnej formy pracy socjalnej, adekwatnej do jej problemów. Problemy jakie dotyczą współczesną rodzinę oraz dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych na etapie gdy problemy się rozpoczynają. Takie podejście do pracy z rodziną pozwala czasami zapobiec głębokiemu kryzysowi, który może skończyć się odebraniem dzieci rodzicom biologicznym.

W takich sytuacjach jedynym wyjściem, dla dziecka, którego dobro będzie zagrożone, będzie powiadomienie Sądu Rodzinnego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Miechowie o wgląd w sytuację dziecka, ustanowienie rodzinie kuratora lub też o zastosowanie środka zapobiegawczego poprzez umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej ma stanowić ostateczność po wyczerpaniu gwarantowanych przepisami możliwości pomocy rodzinie, z wyjątkiem stanów zagrożenia bezpieczeństwa dzieci czy porzucenia dziecka. Rodziny zastępcze zapewniają dzieciom całodobową opiekę i wychowywanie, jednak pobyt w nich jest jedynie tymczasowy.

W sytuacji, gdy rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub te prawa zostają im ograniczone, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej poprzez umieszczenie go poza rodziną biologiczną.

Aby zapobiegać sytuacjom, w których dzieci należy odebrać z ich naturalnego środowiska oraz aby przywrócić władzę rodzicielską rodzicom, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej rodzinie zostaje przydzielony asystent rodziny.

Gmina współfinansuje ich pobyt stosownie do zapisów wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z dniem 1 stycznia 2012 roku, gminy rozpoczęły współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. 10% kosztów pobytu dziecka w pieczy zastępczej i 50% w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Koszty współfinansowania dzieci w pieczy zastępczej z terenu gminy pokazuje poniższa tabela.

Tabela 29. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej, za które Gmina ponosi odpłatność.

Rodziny zastępcze	Rok		
	2016	2017	2018
Liczba dzieci	4	4	4
Kwota odpłatności w złotych	13.423	10.042	11.901

Źródło: dane z zasobów OPS

W latach 2016-2018 z terenu gminy Książ Wielki 1 dziecko zostało umieszczone w pieczy zastępczej, z kolei 1 dziecko zostało przysposobienie. Dzieci za, które gmina ponosiła wydatki, przebywały w rodzinach zastępczych. W latach 2016-2018 żadne dziecko z terenu Gminy Książ nie przebywało w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Należy jednak zaznaczyć, iż wydatki za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych mogą wzrastać ze względu na nowe umieszczenia, zwłaszcza o charakterze interwencyjnym.

Tabela 28. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny w latach 2016-2018

	2016	2017	2018
Liczba rodzin	3	4	4
Liczba dzieci w rodzinach	7	9	9

Źródło: dane z zasobów OPS

Po wejściu w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gminy zostały zobligowane do udzielenia wsparcia rodzinom przeżywającym trudności, problemy opiekuńczo-wychowawcze w postaci asystenta rodziny.

Potrzeba jego zatrudnienia jest niezbędna do aktywnego wspierania rodziny wychowującej dzieci, w której występują problemy, a których rodzina nie jest w stanie samodzielnie przezwyciężyć. W prowadzonej analizie nie można pominąć formy wsparcia, jaką jest przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. Asystent rodziny współpracuje i wspiera rodzinę w zakresie kształtowania i rozwijania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pomoc ta uwzględnia zarówno potrzeby rodzin, jak i gotowość ich do współdziałania.

Najczęstsze powody przyznania pomocy rodzinom w postaci wsparcia asystenta rodziny:

- problemy opiekuńczo-wychowawcze z dziećmi,
- niepełnosprawność osób dorosłych lub dzieci,

- problemy szkolne dzieci,
- brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego i prawidłowego gospodarowania budżetem domowym,
- bezrobocie,
- przemoc w rodzinie,
- problem alkoholowy w rodzinie.

W roku 2016 w OPS zatrudniony był 1 asystent rodziny na umowę zlecenie, który obejmował swoim wsparciem 7 rodzin. Również w 2017 roku zatrudniony został 1 asystent rodzinny na umowę o pracę, który obejmował swoim wsparciem 9 rodzin. Z kolei w roku 2018 asystent rodziny ponownie został zatrudniony na umowę zlecenie i swoim wsparciem obejmował 9 rodzin. Aktualnie Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim nadal zatrudnia jednego asystenta rodziny na umowę zlecenie.

Kolejną formą wsparcia rodziny zgodnie z ustawą z dnia 09 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są rodziny wspierające. W latach ubiegłych na terenie Gminy Książ Wielki nie funkcjonowały rodziny wspierające.

Z dniem 1 stycznia 2017r. weszła w życie Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem”. W/w ustawa wskazuje, że wsparcie we wskazanym zakresie będzie realizowane między innymi przez jednostki samorządu terytorialnego oraz jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny. Wprowadzone przepisy prawa dotyczą wsparcia w zakresie dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej oraz instrumentów polityki na rzecz rodziny, m.in. świadczeń gwarantowanych, do których szczególnie należy zapewnienie dostępności dla kobiet w ciąży oraz ich dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, u których zdiagnozowane ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Ustawa zakłada m.in. że rodziny uprawnione będą mogły być objęte pomocą asystentów rodziny. Nowe rozwiązanie prawne zapewnia dostęp do poradnictwa w zakresie wspierania rodziny. Rodzina będzie mogła skorzystać ze wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, a także poradnictwa w zakresie przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, dostępu do rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

W ramach wsparcia rodziny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie Karta Dużej Rodziny – to rządowy program wspierania rodzin wielodzietnych, skierowany do rodzin posiadających co najmniej 3 dzieci do 18 roku życia lub 25 roku życia jeżeli kontynuuje naukę. Przyznanie karty jest bezpłatne i przysługuje każdemu członkowi rodziny, niezależnie od dochodu. Dla rodzin z terenu Gminy Książ Wielki w 2016 roku wydane 56 kart, 44 karty wydano w roku 2017 roku, natomiast w roku 2018 wydano 95 kart.

Z przeprowadzonej analizy można wyciągnąć wniosek, jak ważne są działania wszystkich służb w kierunku pracy z rodzinami tak, aby dzieci mogły wychowywać się i rozwijać w rodzinach. W ramach działań pracownicy GOPS na bieżąco analizują sytuację rodzin, których dzieci są zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej, prowadzony jest również stały monitoring sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem poprzez stały kontakt pracowników socjalnych, asystenta rodziny, kuratorów, pedagogów, lekarza, pielęgniarki środowiskowej i dzielnicowego.

5.Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Cele szczegółowe i działania:

- ❖ Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka.
- ❖ Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym.
- ❖ Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom.

10. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

„Roczny program współpracy gminy Książ Wielki z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2018 rok” zwany dalej „Programem” jest realizacją zapisów art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2018r.poz. 450)

Potencjał organizacji pozarządowych oraz bliskość tematyczna przedmiotu ich działalności z zadaniami gminy, jednoznacznie wskazuje na możliwość lepszego zaspokajania potrzeb zbiorowych wspólnym wysiłkiem jednostki samorządu terytorialnego i tych organizacji.

Celem wprowadzenia Programu jest:

- ❖ Umocnienie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie i wspólnotę lokalną.
- ❖ Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców gminy.
- ❖ Budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej.
- ❖ Uzupełnienie działań w zakresie nieobejmowanym przez struktury samorządowe

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego odbywa się na zasadach pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji, jawności.

Przedmiotem współpracy Gminy z organizacjami są:

- ❖ ustawowe zadania własne Gminy;
- ❖ zadania pożytku publicznego określone w art. 4 ustawy;
- ❖ zadania dotyczące promocji Gminy;
- ❖ wspólne określanie ważnych dla mieszkańców regionu potrzeb i tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych;
- ❖ konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego realizowana jest w następujących formach:

- ❖ Zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
- ❖ Zlecenia realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.
- ❖ Użyczania obiektów komunalnych oraz udostępniania lokali na spotkania organizacyjne.
- ❖ Doradztwa i pomocy merytorycznej w działalności.
- ❖ Bieżącej współpracy.
- ❖ Promocji działalności w mediach.
- ❖ Pomocy w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł niż budżet gminy.

Priorytety w realizacji zadań publicznych

1. Priorytetowymi zadaniami Gminy są ::

- ❖ Zadania publiczne w następujących obszarach:
  - Oświata i wychowanie
  - Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego
  - Upowszechnienie kultury fizycznej i sportu
  - Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla gminy Książ Wielki
  - Promocja Gminy
- 1) Gmina Książ Wielki będzie wspiera lub powierza realizację następujących zadań:
  - ❖ upowszechnienie kultury fizycznej na obiektach stanowiących własność komunalną,
  - ❖ upowszechnienie i rozwój kultury i sztuki, ochrona dziedzictwa narodowego,
  - ❖ organizację imprez sportowych i kulturalnych promujących gminę,
  - ❖ podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,
  - ❖ działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnej,
  - ❖ wspieranie klubów sportowych m.in. poprzez pokrywanie kosztów delegacji sędziowskich, kosztów przejazdów zawodników na rozgrywki oraz innych kosztów związanych z ich sportową działalnością,
  - ❖ organizację działań pomocowych, akcji, imprez okolicznościowych i konkursów mających na celu ograniczenie zjawisk patologicznych,
  - ❖ organizację zajęć terapeutycznych i profilaktycznych w świetlicach socjoterapeutycznych, środowiskowych oraz szkołach,
  - ❖ organizację sportowych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych realizowanych z wykorzystaniem posiadanej bazy sportowej,
  - ❖ organizację imprez sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej, promujących zdrowy styl życia,
- 1. Realizacja programu odbywa się w formie wspierania lub powierzania organizacjom pozarządowym i podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zadań o charakterze publicznym, po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.
- 2. Ogłoszenie konkursu musi wyprzedzać jego rozstrzygnięcie, o co najmniej 21 dni.
- 3. Ogłoszenie powinno zostać zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Książu Wielkim.

Wójt Gminy w Książu Wielkim powołuje zarządzeniem Komisje Konkursowe do przeprowadzenia otwartych konkursów ofert, określając ich skład oraz regulamin pracy.

11. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI NA 2018 ROK

Roczny Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt przyjmowany jest corocznie do 31 marca uchwałą Rady Gminy na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2017r.poz.1840).

Celem programu jest:

- ❖ zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie gminy ,
- ❖ ograniczenie populacji zwierząt bezdomnych ,
- ❖ opieka nad zwierzętami bezdomnymi
- ❖ promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt.

Program obejmuje realizację zadań:

- ❖ zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- ❖ opieka nad wolno żyjącymi kotami w tym ich dokarmianie,
- ❖ odławianie bezdomnych zwierząt,
- ❖ obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schronisku,
- ❖ poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- ❖ usypianie ślepych miotów,
- ❖ wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- ❖ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Gmina zapewnia opiekę bezdomnym zwierzętom poprzez Firmę JUKO S p z o.o. ul. Piłsudskiego 54/40 , 42-400 Zawiercie, prowadząca Schronisko dla Zwierząt „RAFIK” w Bolesławiu.

CZEŚĆ VI. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY KSIĄŻ WIELKI W 2018 ROKU

2018 roku odbyło się 10 sesji Rady Gminy, na których podjęto 80 uchwał, były one szczegółowo omawiane na posiedzeniach Komisji Rady Gminy oraz Sesjach Rady Gminy. Uchwały zostały przekazane do oceny przez Wojewodę Małopolskiego, Regionalną Izbę Obrachunkową, a także do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego.

Wojewoda Małopolski stwierdził nieważność uchwały **Nr XXXI/272/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim** z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie powołania Kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Księżu Wielkim, ponieważ zatrudnienie Kierownika należy do kompetencji Wójta, a nie Rady Gminy. Pozostałe uchwały zostały ocenione pozytywnie.

Poniżej zamieszczono chronologiczne zestawienie uchwał Rady Gminy w Księżu Wielkim podjętych w roku 2018.

- ❖ Uchwała Nr XXX/256/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Gminy w Księżu Wielkim na 2018 rok.
- ❖ Uchwała Nr XXX/257/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie przyjęcia planów pracy Komisji Rady Gminy na rok 2018.

- ❖ Uchwała Nr XXX/258/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Książ Wielki w 2018 roku.
- ❖ Uchwała Nr XXX/259/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznym przedszkolu, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz publicznych innych formach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXX/260/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga szkolnego, psychologa, logopedy i doradcy zawodowego.
- ❖ Uchwała Nr XXX/261/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie uchwały Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia w sprawie przyjęcia regulaminu określającego wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania nauczycielom dodatków: za wysługę lat, motywacyjnego, funkcyjnego, za warunki pracy, nagród oraz niektóre inne składniki wynagrodzenia, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, a także wysokość oraz szczegółowe zasady przyznawania i wypłacania nauczycielskiego dodatku mieszkaniowego.
- ❖ Uchwała Nr XXX/262/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie określenia kryteriów naboru do klas pierwszych publicznych szkół podstawowych, dla których Gmina Książ Wielki jest organem prowadzącym.
- ❖ Uchwała Nr XXX/263/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXX/264/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie określenia kryterium naboru do publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych w publicznych

szkołach podstawowych lub publicznych innych form wychowania przedszkolnego na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego oraz dokumentów niezbędnych do potwierdzenia tych kryteriów.

- ❖ Uchwała Nr XXX/265/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na ustanowienie specjalnej strefy ekonomicznej pod nazwą „Krakowski Park Technologiczny” na terenie Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXX/266/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.
- ❖ Uchwała Nr XXX/267/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na nieodpłatne nabycie nieruchomości położonej w Księżu Małym.
- ❖ Uchwała Nr XXX/268/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/250/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr XXX/269/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok.
- ❖ Uchwała Nr XXX/270/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie sprzedaży nieruchomości.
- ❖ Uchwała Nr XXX/271/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 21 lutego 2018 roku w sprawie powołania komisji konkursowej do przeprowadzenia konkursu na stanowisko Kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Księżu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/272/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie powołania Kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Księżu Wielkim. - Wojewoda Małopolski stwierdził nieważność uchwały w całości. Powołanie Kierownika Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej należy do kompetencji Wójta, a nie Rady Gminy.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/273/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie podziału gminy Książ Wielki na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/274/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie podziału gminy Książ Wielki na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/275/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie wydzierżawienia działki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/276/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/277/2018 Rady Gminy w Księżu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Gminy dla Starostwa Powiatowego w Miechowie na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla przebudowy drogi powiatowej nr 1193K relacji Chrapy-Przybysławice –Książ Wielki na długości 9,223 km, odcinek w km 0+000-9+223”.

- ❖ Uchwała Nr XXXI/278/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/279/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXI/280/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie wystąpienia do Wojewody Małopolskiego o komunalizację.
- ❖ Uchwała Nr XXXII/281/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie wydzierżawienia działki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXII/282/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie wydzierżawienia działki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXII/283/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie wydzierżawienia działki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXII/284/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie wydzierżawienia działki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXII/285/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 29 maja 2018 roku w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia dla Wójta Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/286/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim za rok 2017.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/287/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zatwierdzenia sprawozdań finansowych oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Książ Wielki za 2017 rok.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/288/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2017 rok.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/289/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/290/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/291/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/292/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej województwa małopolskiego z przeznaczeniem na zakup zestawu poduszek ciśnieniowych dla Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Miechowie.
- ❖ Uchwała Nr XXXIII/293/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Miechowie.

- ❖ Uchwała Nr XXXIII/294/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 27 czerwca 2018 roku w sprawie zawarcia porozumienia międzygminnego o wspólnym przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych na zakup i świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej w ramach Grupy Zakupowej Energii Elektrycznej.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/295/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: przystąpienia Gminy Książ Wielki – do realizacji projektu w ramach Poddziałania 9.1.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/296/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: udzielenia i rozmiaru zniżki tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć w roku szkolnym 2018/2019 dla dyrektorów placówek oświatowych.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/297/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. o zmianie uchwały Rady Gminy w Książu Wielkim w sprawie regulaminu przyznawania dodatków do wynagrodzenia dla nauczycieli zatrudnionych w publicznych placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/298/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/299/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/300/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu Gminy dla Starostwa Powiatowego w Miechowie na realizację zadania pn. „Zwiększenie dostępności komunikacyjnej północnej części Powiatu Miechowskiego do projektowanej drogi ekspresowej S7 w węźle „Książ”.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/301/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: przyznania dotacji celowej z budżetu Gminy dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Moczydle.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/302/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: zmiany w uchwale nr XXXIII/291/2018 z dnia 27 czerwca 2018r. o emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/303/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: zmiany w „Planie gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/304/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: utworzenia odrębnego obwodu głosowania.
- ❖ Uchwała Nr XXXIV/305/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 12 września 2018 r. w sprawie: zmiany statutu Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/306/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 19 października 2018 r. w sprawie: przyjęcia rocznego programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2019 rok.

- ❖ Uchwała Nr XXXV/307/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 19 października 2018 r. zmieniająca uchwałę NR XIV/127/2000 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 30 czerwca 2000r. w sprawie: Nadania nazwy ulicy i placu publicznego w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/308/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 19 października 2018 r. w sprawie: posadowienia kamienia z tablicą pamiątkową w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/309/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 19 października 2018 r. w sprawie: zmiany w uchwale nr XXXIII/291/2018 z dnia 27 czerwca 2018r. o emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/310/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie: zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/311/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr XXXV/312/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 9 listopada 2018 r. w sprawie: uchwalenia Statutu Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr I/1/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: wyboru Przewodniczącego Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/2/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/3/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: wyboru Przewodniczącego Komisji Budżetu, Finansów, Planowania i Rolnictwa Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/4/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: wyboru Przewodniczącego Komisji Oświaty, Zdrowia, Kultury i Spraw Socjalnych Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/5/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 w sprawie: wyboru Przewodniczącego Komisji Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego i Ochrony Środowiska Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/6/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 roku w sprawie: wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/7/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: wyboru Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr I/8/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: ustalenia składu osobowego stałych Komisji Rady Gminy w Książu Wielkim w kadencji 2018-2023.
- ❖ Uchwała Nr II /9/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: ustalenia diety w formie ryczałtu dla Przewodniczącego Rady Gminy w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr II/10/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie: ustalenia wysokości wynagrodzenia dla Wójta Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr II/11/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany Statutu Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim.

- ❖ Uchwała Nr II/12/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Statutu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim.
- ❖ Uchwała Nr II/13/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta jako podstawy do obliczenia podatku rolnego.
- ❖ Uchwała Nr II/14/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości.
- ❖ Uchwała Nr II/15/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek w podatku od środków transportowych.
- ❖ Uchwała Nr II/16/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia pieniężnego - zasiłku celowego przeznaczonego na zakup posiłku lub żywności.
- ❖ Uchwała Nr II/17/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- ❖ Uchwała Nr II/18/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 14 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany Uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Budżetowa Gminy Książ Wielki na rok 2019 Nr III/19/2018 RADY GMINY W KSIĄŻU WIELKIM z dnia 28 grudnia 2018 r.
- ❖ Uchwała Nr III/20/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2018r. w sprawie: przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Książ Wielki.
- ❖ Uchwała Nr III/21/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie zmiany uchwały Budżetowej Gminy Książ Wielki na 2018 rok nr XXIX/249/2017 z dnia 28 grudnia 2017r.
- ❖ Uchwała Nr III/22/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2019r.
- ❖ Uchwała Nr III/23/2018 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2018 roku zmieniająca uchwałę w sprawie wydzierżawienia nieruchomości w miejscowości Książ Wielki na działce nr 6961, obręb Książ Wielki stanowiącej własność Gminy Książ Wielki.

VII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI.

1. Miechowskie Stowarzyszenie Gmin „Jaksa”,

W 2006 r. z inicjatywy sześciu gmin powiatu miechowskiego powstało Miechowskie Stowarzyszenie Gmin „Jaksa”, które skupia przedstawicieli trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Obecnie tworzą je: 96 członków (osoby fizyczne) i 7 samorządów gminnych w tym: Gmina Książ Wielki, starostwo powiatowe w Miechowie oraz trzy organizacje pozarządowe. Działalność skupia się przede wszystkim na rozwoju obszarów wiejskich. W ramach działalności statutowej stowarzyszenia została opracowana Lokalna Strategia Rozwoju (LSR). W latach 2009–2015 Lokalna Grupa Działania (LGD) przy Miechowskim Stowarzyszeniu Gmin „Jaksa” realizowała projekty zawarte w priorytetach Lokalnej Strategii Rozwoju, mianowicie: „Wartość dodana do życia na wsi”, czyli wzrost poziomu i jakości życia, a także aktywizacja i integracja mieszkańców oraz „Poprawa atrakcyjności turystycznej i promocja produktu lokalnego”, w tym rozwój turystyki, zachowanie lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego.

To główne kierunki działań Stowarzyszenia powołanego po to, aby w oparciu o środki unijne zaktywizować społeczność lokalną do budowania infrastruktury i wspólnego działania na rzecz rozwoju obszaru. W latach 2007–2018 zrealizowała zadania na terenie powiatu miechowskiego. Były to zadania, takie jak: „Małe projekty”, „Odnowa i rozwój wsi”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” i „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.

2. Związek Międzygminny d.s. Gazyfikacji, Rozwoju Terenów Wiejskich i Ochrony Środowiska w Proszowicach”

Związek Międzygminny powstał w roku 1992. Wówczas nazywał się Związek Międzygminny „Gazociąg” i został powołany w celu prowadzenia gazyfikacji gmin członkowskich. W wyniku działalności Związku powstał gazociąg wysokoprężny relacji Kraków (Batowice) – Muniaczkowice - Proszowice – Słomniki – Miechów – Książ Wielki – Charsznica. Od roku 2001 po zmianie ustawy Prawo Energetyczne, Związek nie kontynuuje zadania gazyfikacji, jako inwestor. W 2002 roku Związek Międzygminny „Gazociąg” zmienił zakres działania oraz nazwę na „Związek Międzygminny d.s. Gazyfikacji, Rozwoju Terenów Wiejskich i Ochrony Środowiska w Proszowicach”. Od tego momentu znacznie poszerzył się zakres działalności Związku. Przez kilka lat wypracowywano różne koncepcje dalszej działalności – dotyczące głównie odnawialnych źródeł energii. Celem istnienia Związku jest wspólne działanie Gmin-członków Związku, mające na celu podniesienie standardu życia mieszkańców i umożliwienie rozwoju społecznego.

W ciągu ostatnich lat Związek realizował następujące projekty z dofinansowaniem ze środków UE:

Projekt pn: „Poprawa jakości usług publicznych świadczonych przez gminy należące do Związku Międzygminnego w Proszowicach”

Projekt pn „Opracowanie planów gospodarki niskoemisyjnej dla gmin należących do Związku Międzygminnego Do Spraw Gazyfikacji, Rozwoju Terenów Wiejskich i Ochrony Środowiska w Proszowicach”

Obecnie Związek Międzygminny realizuje projekt pod nazwą „Podniesienie efektywności energetycznej obiektów publicznych, jako element systemowego podejścia do ochrony środowiska naturalnego w powiatach: proszowickim, bocheńskim i miechowskim”

3. Związek Gmin Wiejskich RP

Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków w tym **Gminy Książ Wielki**. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki naszemu zaangażowaniu i lobbingsowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotetowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów.

Podstawową sferą aktywności Związku jest obrona interesów gmin poprzez udział w pracach różnych gremiów krajowych i jego zespołach problemowych. Przedstawiciele Związku biorą czynny udział w pracach Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, komisji sejmowych i senackich, dziesiątkach instytucji rządowych i związanych z rozwojem obszarów wiejskich. ZGW RP aktywnie działa także na arenie międzynarodowej. Delegaci Związku reprezentują interesy polskich gmin wiejskich w Komitecie Regionów UE, Kongresie Władz Lokalnych i Regionalnych Europy (CLRAE), uczestniczyli w międzynarodowych projektach (IDCED, Standup). Aktywność naszych przedstawicieli w pracach Komitetu Regionów UE zaowocowała uzyskaniem mocnej pozycji w jego strukturach: są członkami prezydium, przewodniczą w komisjach i grupach politycznych Komitetu Regionów. Związek był gospodarzem pierwszego w historii Europejskiego Kongresu Gmin Wiejskich, podczas którego podpisano deklarację warszawską dotyczącą przyszłości obszarów wiejskich. Nasi wójtowie mają możliwość bezpośredniej wymiany doświadczeń z wójtami krajów europejskich w ramach projektów realizowanych przez ZGW RP we współpracy z organizacjami partnerskimi, współfinansowanymi z funduszy unijnych.

Jedną z ważniejszych inicjatyw Związku jest organizowanie Kongresów Gmin Wiejskich. Kongresy te odbywają się co roku. Każdorazowo bierze w nich udział ponad 1000 samorządowców - głównie wójtów i burmistrzów. Kongresy Gmin Wiejskich to najważniejsze forum prezentacji tematów i problemów dotyczących członków ZGWRP a także organów niezrzeszonych. Celem Kongresów jest wzmocnienie przekazu naszych spraw, przy udziale przedstawicieli władz krajowych. Uczestnikami kongresów byli: Prezydent RP, Premierzy, Marszałkowie Senatu i Sejmu, parlamentarzyści, przedstawiciele rządu i przedstawiciele Unii Europejskiej. Kongresy są również miejscem na bezpośrednią wymianę doświadczeń i integrację środowisk samorządowych.

CZEŚĆ VIII. EFEKTY DZIAŁAŃ PROWADZONYCH W GMINIE KSIĄŻ WIELKI

1. ŁAD SPOŁECZNY

1.1.Ochotnicze Straże Pożarne

Na terenie gminy Książ Wielki działa 10 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej .

- OSP W Boczkowicach
- OSP w Giebułtowie
- OSP w Głogowianach Stara Wieś
- OSP w Książu Wielkim
- OSP w Książu Małym
- OSP w Krzeszówce
- OSP w Moczydle
- OSP w Łazach
- OSP Rzędowicach
- OSP w Trzonowie

Wszystkie jednostki są zrzeszone w Gminnym Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. OSP skupia w swoich szeregach 213 członków zwyczajnych, 30 członków honorowych, 35 członków wspierających oraz 36 członków Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Wszystkie jednostki są wyposażone w pojazdy przygotowane do działań ratowniczo-gaśniczych, ponadto OSP w Książu Wielkim jest jednostką włączoną do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, co potwierdza wysoki stopień wyszkolenia oraz przygotowania do akcji ratowniczych. KSRRG stanowi integralną część ogólnopolskiego bezpieczeństwa. W ramach porozumienia ochotnicy z OSP zobowiązani są do utrzymania wymaganej gotowości operacyjnej do walki z pożarami i innymi klęskami żywiołowymi oraz do realizacji zadań związanych z ratownictwem technicznym, poszukiwawczo-ratowniczym, wodnym i medycznym.

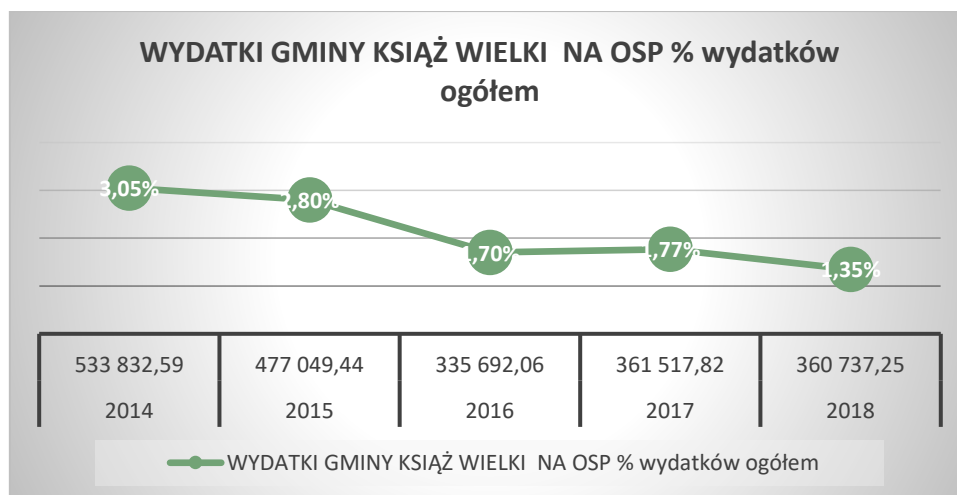
Tabela 30. Wydatki Gminy Książ Wielki na OSP w latach 2014-2018

ROK	Wydatki na OSP	% wydatków ogółem
2014	533 832,59	3,05 %
2015	477 049,44	2,80%
2016	335 692,06	1,70%
2017	361 517,82	1,77%
2018	360 737,25	1,35%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres na podstawie Tabeli nr 30

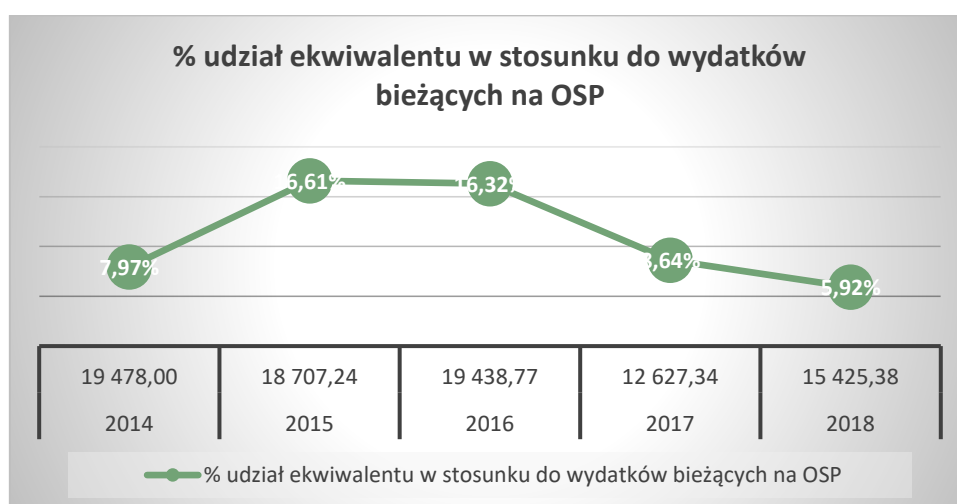
Każdy ochotnik straży pożarnej , który uczestniczy w działaniu ratowniczym czy w szkoleniu pożarniczym organizowanym przez PSP lub gminę , otrzymuje ekwiwalent pieniężny . Wysokość ekwiwalentu ustaliła Rada Gminy w drodze Uchwały . Za godzinę wynosi 10 zł/h.

Tabela 31. Wydatki Gminy Książ Wielki na ekwiwalent dla strażaków OSP.

ROK	Wysokość ekwiwalentu	% udział w stosunku do wydatków na OSP
2014	19 478,00	7,97%
2015	18 707,24	16,61%
2016	19 438,77	16,32%
2017	12 627,34	8,64%
2018	15 425,38	5,92%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres na podstawie Tabeli nr 31.

1.2. WSPÓŁPRACA Z POLICJĄ

Za bezpieczeństwo publiczne w Gminie Książ Wielki odpowiedzialna jest Komenda Powiatowa Policji z siedzibą w Miechowie. Komenda spełnia funkcje organizatorskie, nadzorcze i koordynacyjne wobec jednostek podległych oraz funkcje wykonawcze w zakresie ochrony życia i zdrowia obywateli oraz mienia, a

także bezpieczeństwa i porządku publicznego. Komendzie Powiatowej Policji podlegają następujące jednostki organizacyjne: Komisariat Policji w Miechowie-Charsznicy, **Komisariat Policji w Książu Wielkim**, Komisariat Policji w Raławicach.

Podstawowym dokumentem określającym strukturę, zakres działania komórek organizacyjnych, tryb kierowania w jednostce oraz zasady współdziałania komórek i jednostek organizacyjnych Policji funkcjonujących na obszarze powiatu miechowskiego jest regulamin.

Kategoria przestępstwa	Powiat miechowski			Gmina Książ Wielki			Książ Wielki		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Kradzież	98	53	49	7	4	2	2	4	1
Kradzież z włamaniem	54	44	26	12	3	2	1	2	1
Rozbój	4	4	3	1	0	0	1	0	0
Pobicie	2	2	6	0	0	1	0	0	1
Zniszczenie mienia	43	27	27	10	1	2	6	0	2
Znęcanie nad rodziną	28	21	23	2	2	4	1	0	1
Seksualne	3	1	1	0	0	1	0	0	0
Wypadek Drogowy	13	18	8	3	1	3	3	0	3
Kierowanie w stanie nietrzeźwości (p.w. środka)	95	87	100	13	9	10	4	1	6
Ogólna ilość przestępstw	795	799	664	85	38	53	36	14	36

1.3. GMINNY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej w tym wyposażenie i utrzymanie gminnego magazynu OC należą do podstawowych zadań własnych gminy. Do realizacji tych zadań powołany został Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego.

Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany na podstawie Zarządzenia Nr 19/2005 Wójta Gminy Książ Wielki z dnia 8 czerwca 2005 roku. Zespół współpracuje z Wójtem Gminy oraz z zespołami: powiatowym i wojewódzkim. Gmina Książ Wielki posiada także "*Plan Reagowania Kryzysowego*" opracowany w 2012 roku.

2. MIENIE KOMUNALNE.

2.1.ŚRODKI TRWAŁE

W posiadaniu gminy znajduje się 691 działek .Łączna wartość gruntów Gminy Książ Wielki wynosi na dzień 31.12.2018 r. 3 026 182,04 zł i zwiększyła się o kwotę 110 248,18 w porównaniu do 31. 12.2017r.

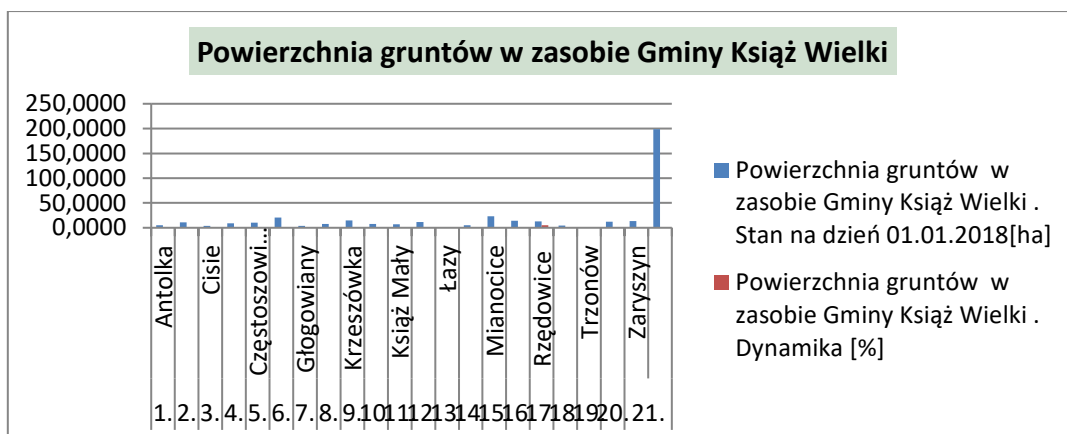
Wg prowadzonej ewidencji gruntów wynika, że Gmina Książ Wielki według stanu na 31.12.2018. posiadała gruntów ogółem 198,8502 ha, co w porównaniu do stanu na 01.01.2018r.stanowiło zwiększenie o 11,0117 ha.

Tabela 32.Powierzchnia gruntów w zasobie Gminy Książ Wielki .

L.P.	Miejscowość	Stan na dzień 01.01.2018[ha]	Stan na dzień 01.12.2018[ha]	Dynamika [%]
1.	Antolka	5.1060	5.1060	100%
2.	Boczkowice	11.2413	11.2413	100 %
3.	Cisie	2,8970	3,6156	124,80 %
4.	Cisia Wola	8,7421	8,7421	100 %
5.	Częstoszowice	10.3606	10.3606	100 %
6.	Giebułtów	20,7400	20,7400	100 %
7.	Głogowiany	3,6750	3,6750	100 %
8.	Konaszówka	8,0214	8,0214	100 %
9.	Krzeszówka	14,7036	14,7036	100 %
10.	Książ Mały Kolonia	7,6418	7,6418	100 %
11.	Książ Mały	6,9594	6,9594	100 %
12.	Książ Wielki	11.3101	11.3101	100 %
13.	Łazy	1,2087	1,2087	100 %
14.	Małoszów	5,3700	5,3700	100 %
15.	Mianocice	23,2912	23,2912	100 %
16.	Moczydło	13,8923	13,8923	100 %
17.	Rzędowice	2,6451	12,9382	489,13 %
18.	Tochołów	4,3764	4,3764	100 %
19.	Trzonów	0,3700	0,3700	100 %
20.	Wielka Wieś	11,8965	11,8965	100 %
21.	Zaryszyn	13,3990	13,3990	100 %
	Razem	187,8385	198,8502	105,86 %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres na podstawie Tabeli nr 32.

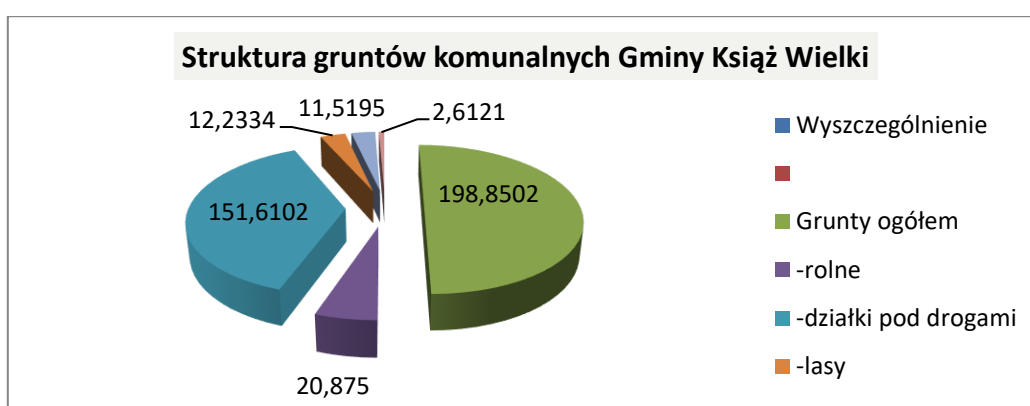

Grunty komunalne Gminy Książ Wielki po weryfikacji z zasobem geodezyjnym Starostwa Powiatowego w Miechowie przedstawiają następującą strukturę:

Tabela 33. Struktura gruntów Gminy Książ Wielki.

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2018 r.[ha}	Stan na 31.12.2018 r.[ha}	Zmiana stanu 01.01.2018r. – 31.12.2018r.	Struktura[%] 31.12.2018
Grunty ogółem w tym:	187,8385	198,8502	+11,0117	100 %
-rolne	20,875	20,8750	0,00	10,49%
-działki pod drogami	141,3171	151,6102	+10,2931	76,25 %
-lasy	12,2334	12,2334	0,00	6,15 %
-działki zabudowane	11,5195	11,5195	0,00	5,79%
-pozostałe	1,8935	2,6121	+0,7186	1,32%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 33.

W strukturze gruntów Gminy Książ Wielki dominują grunty pod drogami 76,25 %, rolne 10,49% , znaczącą pozycję zajmowały lasy 6,15 % oraz działki zabudowane 5,79%.

Tabela 34. Majątek jednostki samorządu terytorialnego- Gmina Książ Wielki- zestawienie zbiorcze na 31.12.2018

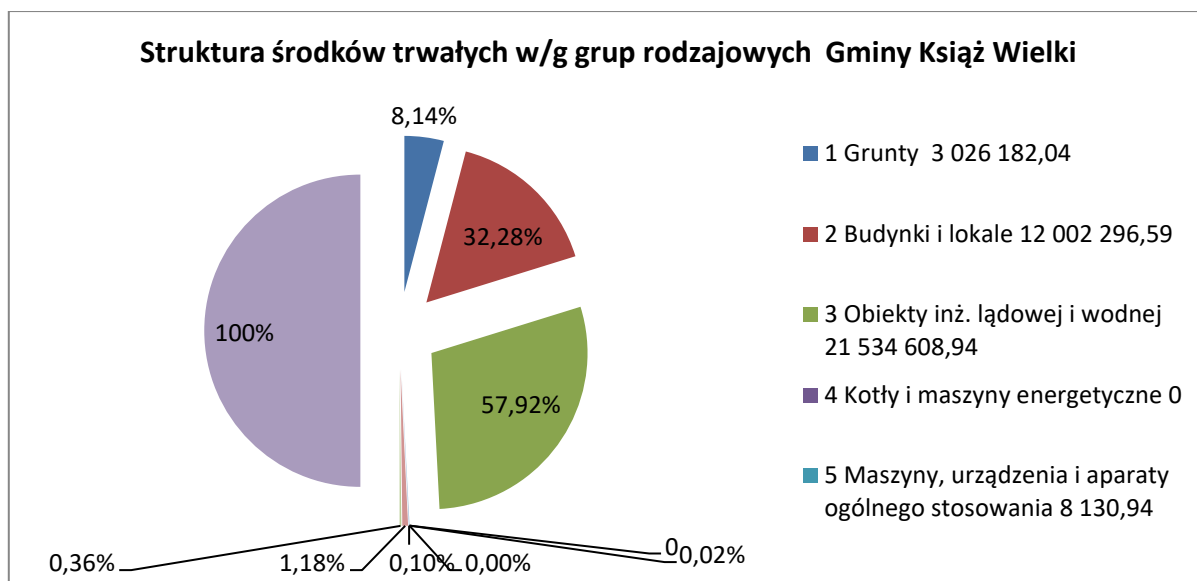
L.p.	Wyszczególnienie /jednostka budżetowa	Wartość netto	Umorzenie	Wartość Brutto
1.	Urząd Gminy w Książu Wielkim	29 412 104,11	30 035 446,98	59 447 551,09
2.	Szkoła Podstawowa w Antolce	3 886,83	282 587,28	286 474,11
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim	3 517 586,36	979 289,57	4 496 875,93
4.	Szkoła Podstawowa w Książu Małym	170 152,94	446 252,02	616 394,96
5.	Gimnazjum w Książu Wielkim	1 647 582,20	1 545 462,09	3 193 044,29
6.	Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim	1 468 643,16	1 040 741,12	2 510 197,01
7.	Biblioteka Publiczna w Książu Wielkim	0,00	39 539,73	39 539,73
8.	Centrum Usług Wspólnych w Książu Wielkim	0,00	96 241,21	96 241,21
9.	Warsztaty Terapii Zajęciowej w Rzędowicach	0,00	85 122,60	85 122,60
10.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim	0,00	55 087,98	55 087,98
	Razem	36 219 955,60	34 605 770,58	70 826 528,91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 35. Wielkość środków trwałych w grupach rodzajowych wg stanu netto na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2018r.	Struktura
1	Grunty	3 026 182,04	8,14%
2	Budynki i lokale	12 002 296,59	32,28%
3	Obiekty inż. lądowej i wodnej	21 534 608,94	57,92 %
4	Kotły i maszyny energetyczne	0	0
5	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego stosowania	8 130,94	0,02%
6	Maszyny, urządzenia i aparaty specjalne branżowe	0	0,00%
7	Urządzenia techniczne	38 753,31	0,10%
8	Środki transportowe	439 854,31	1,18%
9	Narzędzia, przyrządy i wyposażenie	134 646,82	0,36%
	RAZEM	37 184 447,95	100%

Z powyższej tabeli wynika, że w wartości netto środków trwałych dominującą pozycję stanowią trzy grupy: obiekty inżynierii lądowej i morskiej, budynki i budowle, oraz grunty. Grupy stanowią łącznie 98,34 % ogólnej wartości.

Tabela 36. Wartości niematerialne i prawne

Stany oraz plany na dzień:	Ilość	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Stopień umorzenia
01.01.2018r.	395	189 543,55	185 934,69	3 608,86	98,09%
31.12.2018 r.	390	195 171,26	193 366,83	1 804,43	99,07%
Plan na 31.12.2019r.	389	195 362,41	195 362,41	0,00	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Z powyższej tabeli wynika, że na koniec roku 2018 roku dysponowano łącznie 390 pozycjami, zaliczanymi do wartości niematerialnych i prawnych (obejmujące programy komputerowe) o łącznej wartości brutto 195 171,26 zł, co przy umorzeniu wynoszącym 99,07%, ich wartość netto stanowiła 1 804,43 zł.

2.2. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych.

Tabela 37. Forma dysponowania nieruchomościami jednostki samorządu terytorialnego- Gmina Książ Wielki za 2018r.

Forma dysponowania nieruchomościami	Powierzchnia (m2)	Uzyskana kwota zł
Sprzedaż nieruchomości(działki i lokale)	0	0,00
Oddanie nieruchomości w dzierżawę	22,2937	79 949,10
Oddanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste	0,5242	572,63
Dzierżawa i wynajem lokali użytkowych i mieszkalnych	2,5074	127 227,68
Oddanie nieruchomości w trwały zarząd	2,9356	Nieodpłatnie
Komunalizacja działek	11,1531	108 434,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Gmina Książ Wielki z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych wykonała następujące dochody budżetowe :

Tabela nr 38. Dochody z użytkowania majątku Gminy Książ Wielki.

Wyszczególnienie	Wykonanie za 2017r	Zmiana +/-	Wykonanie za 2018 r.	% wykon. planu rocznego
Dochody z dzierżawy i najmu	176 567,72	+ 29 988,53	206 556,25	99,78%
Dochody z wieczystego użytkowania	572,67	-0,04	572,63	104,87%
Dochody ze sprzedaży mienia	83 830,00	- 70 930,00	12 900,00	36,21%
Dochody z usług komunalnych świadczonych sprzętem gminnym	65 056,26	+27 933,73	92 989,99	80,87%
Dochody z dzierżawy obwodów łowieckich	1431,63	+ 1 355,26	2 786,89	99,99%
Razem	327 458,28	-11 652,52	315 805,76	84,34%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Za 2018 r. dochody z majątku gminy uzyskano łącznie w wysokości 315 805,76 zł, realizując plan w 84,34 %, w stosunku do wykonania za 2017 r. stanowi spadek tych dochodów o 11 652,52zł.

Wierzytelności przysługujące Gminie Książ Wielki.

Gmina Książ Wielki na 31 grudnia 2018 roku posiada 129 704,45 zł należności wymagalnych tytułu podpisanych umów cywilnoprawnych

3. FINANSE GMINY KSIĄŻ WIELKI ZA 2018 ROK

Na sesji Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 28 grudnia 2017 roku został uchwalony budżet gminy na 2018rok.

Planowane dochody na 31.12.2018 r. to kwota- 26 101 166,37

Wykonane dochody -//- to kwota - 23 983 572,35 co stanowi 91,88 %

Planowane wydatki -//- to kwota- 29 088 713,93

Wykonane wydatki -//- to kwota- 26 723 172,49 co stanowi 91,86%

Na dzień 31.12. 2018r. budżet gminy Książ Wielki zamknął się planowanym deficytem w kwocie 2 987 547,56, wykonanym 2 739 600,14 zł.

Planowane przychody budżetu w roku 2018 to kwota 4 507 547,56 zł

Wykonane przychody budżetu na 31.12.2018 rok to kwota 4 507 546,67 zł w tym:

Emisja papierów wartościowych w kwocie 3 500 000,00,

Pożyczka w Banku Gospodarstwa Krajowego na prefinansowanie w kwocie 921 618,00 oraz

wolne środki o których mowa w art.217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych 85 928,67zł

Planowane rozchody budżetu to kwota 1.520.000,00 zł przeznaczone są na spłatę pożyczek i wykup obligacji komunalnych.

Na 31.12.2018 r. spłacono 1 520 000,00zł w tym:

20.000,00 zł pożyczek w WFOŚ i GW w Krakowie na zakup samochodu dla OSP w Książu Wielkim,

❖ 1 500 000,00 zł wykup papierów wartościowych

Pozostała do spłaty na lata 2019-2030 kwota 8 060 978,00 zł pożyczek i wykup papierów wartościowych zaciągniętych na realizację inwestycji.

Planowane dochody bieżące na 31.12.2018 rok to kwota 21 268 349,78,

wykonane 20 952 346,44 zł co stanowi 98,51%.

Planowane dochody majątkowe 4 832 816,59 zł, wykonane 3 031 225,91 co stanowi 62,72%.

Wymagalne należności budżetu gminy to kwota 1.460 760,62 zł, w tym z tytułu towarów i usług kwota 129 704,45 zł.

Na inwestycje zaplanowano kwotę 10 234 833,40zł, zrealizowano 8 353 099,44 co stanowi 81,61 % planu wydatków inwestycyjnych.

Na wydatki bieżące zaplanowano kwotę 18 853 880,53 zł, zrealizowano 18 370 073,05 co stanowi 97,43 %.

3.1.Wykonanie dochodów Gminy Książ Wielki za 2018rok.

Tabela 39. Wykonanie planu dochodów za 2018rok.

	Wyszczególnienie	Plan dochodów ogółem	Wykonanie dochodów ogółem	WSK %	Plan dochodów	Wykonanie	WSK%	Plan dochodów	Wykonanie	WSK %
	Dochody ogółem				Dochody bieżące			Dochody majątkowe		
10	Rolnictwo i łowiectwo	703 501,36	703 501,36	100,00	548 015,36	548 015,36	100,00	155 486,00	155 486,00	100,00
	Leśnictwo	2 787,00	2 787,00	100,00						
20					2 787,00	2 786,89	100,00	0,00	0,00	0,00
	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	677 000,00	582 743,01	86,07		582 743,01	86,07			
400					677 000,00			0,00	0,00	0,00
	Transport i łączność	675 765,00	675 775,00	100,00				675 765,00	675 775,00	100,00
600					0,00	0,00	0,00			
	Gospodarka mieszkaniowa	2 819 327,52	1 005 939,84	35,68		325 158,61				
700					347 832,00		93,48	2 471 495,52	680 781,23	27,54
	Administracja publiczna	127 883,00	109 916,09	85,95	105 455,72	87 488,81	82,96	22 427,28		
750									22 427,28	100,00
	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	109 566,00	101 835,81	92,94	109 566,00	101 835,81				
751							92,94	0,00	0,00	0,00
	Obrona narodowa	2 430,00	2 430,00	100,00	2 430,00	2 430,00				
752							100,00	0,00	0,00	0,00
	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	91 860,00	91 810,00	99,94	41 860,00	41 860,00				
754							100,00	50 000,00	49 950,00	99,90
	Dochody od osób prawnych ,od osób fizycznych i innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	5 157 998,00	5 044 371,75	97,79	5 157 998,00	5 044 371,75	97,79			
756								0,00	0,00	0,00
	Różne rozliczenia	7 382 845,62	7 382 845,62	100,00	7 382 845,62	7 382 845,62	100,00			
758								0,00	0,00	0,00
	Oświata i wychowanie	471 415,23	449 406,18	95,33	471 415,23	449 406,18	95,33			
801								0,00	0,00	0,00
	Pomoc Społeczna	283 327,88	281 743,45	99,44	283 327,88	281 743,45	99,44			
852								0,00	0,00	0,00
	Pozostałe zadania z zakresu pomocy społecznej	821 832,78	822 338,35	100,06	586 618,78	587 124,35	100,08	235 214,00	235 214,00	100,00
853										
	Edukacyjna opieka wychowawcza	16 354,00	16 354,00	100,00	16 354,00	16 354,00	100,00	0,00	0,00	0,00
854										
	Rodzina	4 959 695,36	4 929 934,47	99,39	4 959 695,36	4 929 934,47	99,39	0,00	0,00	0,00
855										
	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 605 598,79	1 587 862,53	98,89	575 148,00	568 248,13	98,80	1 030 450,79	1 019 614,40	98,94
900										
	Kultura fizyczna	191 978,00	191 978,00	100,00	0,00	0,00	0,00	191 978,00	191 978,00	100,00
926										
	Ogółem	26101166,37	239835723 5	91,88	21268349,78	20952346,4 4	98,51	4832816,59	3031225,91	62,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

3.2. Wykonanie wydatków Gminy Książ Wielki za 2018 rok.

Tabela 40. Wykonanie planu wydatków za 2018 rok.

Dział	Rozdział	Nazwa - treść	Wydatki ogółem		WSK %	Wydatki bieżące		WSK%	Wydatki majątkowe		WSK%
			Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie		Plan	Wykonanie	
010		Rolnictwo i leśnictwo	906 326,36	902 653,91	99,59	570 015,36	566 343,63	99,35	336 311,00	336 310,28	100,00
	1030	Izby Rolnicze	22 000,00	18 328,27	83,31	22 000,00	18 328,27	83,31	0,00	0,00	0,00
	1095	Pozostała działalność	884 326,36	884 325,64	99,99	548 015,36	548 015,36	100,00	336 311,00	336 310,28	100,00
400		Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	454 932,00	415 141,79	91,25	454 932,00	415 141,79	91,25	0,00	0,00	0,00
	40002	Dostarczanie wody	454 932,00	415 141,79	91,25	454 932,00	415 141,79	91,25	0,00	0,00	0,00
600		Transport i łączność	3 246 904,16	3 240 397,32	99,79	146 955,97	140 450,29	95,57	3 099 948,19	3 099 947,03	99,99
	60014	Drogi publiczne powiatowe	452 619,15	452 618,65	99,99	0,00	0,00	0,00	452 619,15	452 618,65	99,99
	60016	Drogi publiczne gminne	2 794 285,01	2 787 778,67	99,76	146 955,97	140 450,29	95,57	2 647 329,04	2 647 328,38	99,99
700		Gospodarka mieszkaniowa	3 858 617,63	1 977 641,17	51,25	54 916,00	49 141,05	89,48	3 803 701,63	1 928 500,12	50,70
	70005	Gospodarka gruntami i nieruchomościami	55 966,00	50 190,71	89,68	54 916,00	49 141,05	89,48	1 050,00	1 049,66	99,96
	70095	Pozostała działalność	3 802 651,63	1 927 450,46	50,68	0,00	0,00	0,00	3 802 651,63	1 927 450,46	50,68
710		Działalność usługowa	30 736,00	30 735,22	99,99	30 736,00	30 735,22	99,99	0,00	0,00	0,00
	71004	Plany zagospodarowania przestrzennego	28 228,00	28 227,90	99,99	28 228,00	28 227,90	99,99	0,00	0,00	0,00
	71035	Cmentarze	2 508,00	2 507,32	99,97	2 508,00	2 507,32	99,97	0,00	0,00	0,00
750		Administracja publiczna	2 599 686,74	2 449 855,84	94,23	2 599 686,74	2 449 855,84	94,23	0,00	0,00	0,00
	75011	Urzędy Wojewódzkie	194 489,62	165 152,45	84,91	194 489,62	165 152,45	84,91	0,00	0,00	0,00
	75022	Rady Gmin	122 800,00	117 170,20	95,41	122 800,00	117 170,20	95,41	0,00	0,00	0,00
	75023	Urzędy Gmin	1 714 048,12	1 605 184,73	94,06	1 714 048,12	1 605 184,73	94,06	0,00	0,00	0,00
	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	148 600,00	144 642,04	97,33	148 600,00	144 642,04	97,33	0,00	0,00	0,00
	75085	Wspólna obsługa jednostek samorządu terytorialnego	355 088,00	354 986,81	99,97	355 088,00	354 986,81	99,97	0,00	0,00	0,00
	75095	Pozostała działalność	64 661,00	62 719,61	96,99	64 661,00	62 719,61	96,99	0,00	0,00	0,00
751		Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i sądownictwa	109 566,00	101 835,81	92,94	109 566,00	101 835,81	92,94	0,00	0,00	0,00
	75101	Urzędy naczelných organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa	1 200,00	1 198,95	99,91	1 200,00	1 198,95	99,91	0,00	0,00	0,00
	75109	Wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw, wybory wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz miast oraz referenda gminne, powiatowe i wojewódzkie	108 366,00	100 636,86	92,86	108 366,00	100 636,86	92,86	0,00	0,00	0,00
752		Obrona narodowa	2 988,00	2 988,00	100,00	2 988,00	2 988,00	100,00	0,00	0,00	0,00
	75212	Pozostałe wydatki obronne	2 988,00	2 988,00	100,00	2 988,00	2 988,00	100,00	0,00	0,00	0,00
754		Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	394 617,19	393 265,58	99,65	289 261,19	287 729,96	99,47	105 536,00	105 535,62	99,99

	75411	Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	5 636,00	5 635,62	99,99	0,00	0,00	0,00	5 636,00	5 635,62	99,99
	75412	Ochotnicze Straże Pożarne	362 088,19	360 737,25	99,62	262 188,19	260 837,25	99,48	99 900,00	99 900,00	100,00
	75414	Obrona cywilna	300,00	300,00	100,00	300,00	300,00	100,00	0,00	0,00	0,00
	75421	Zarządzanie kryzysowe	26 593,00	26 592,71	99,99	26 593,00	26 592,71	99,99	0,00	0,00	0,00
757		Obsługa długu publicznego	185 899,00	185 671,98	99,92	185 899,00	185 671,98	99,92	0,00	0,00	0,00
	75702	Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego	185 673,00	185 671,98	99,99	185 673,00	185 671,98	99,99	0,00	0,00	0,00
	75704	Rozliczenia z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego	226,00	0,00	0,00	226,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
801		Dział 801 – Oświata i wychowanie	6 461 351,58	6 341 245,29	98,14	6 461 351,58	6 341 245,29	98,14	0,00	0,00	0,00
	80101	Szkoły podstawowe	3 438 977,36	3 436 343,52	99,92	3 438 977,36	3 436 343,52	99,92	0,00	0,00	0,00
	80103	Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	221 878,00	221 865,03	99,99	221 878,00	221 865,03	99,99	0,00	0,00	0,00
	80104	Przedszkola	733 775,00	724 060,60	98,67	733 775,00	724 060,60	98,67	0,00	0,00	0,00
	80106	Inne formy wychowania przedszkolnego	240 543,00	240 529,50	99,99	240 543,00	240 529,50	99,99	0,00	0,00	0,00
	80110	Gimnazja	739 847,00	727 449,39	98,32	739 847,00	727 449,39	98,32	0,00	0,00	0,00
	80113	Dowożenie uczniów do szkół	528 743,99	493 722,93	93,37	528 743,99	493 722,93	93,37	0,00	0,00	0,00
	80146	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	16 168,00	16 167,65	99,99	16 168,00	16 167,65	99,99	0,00	0,00	0,00
	80148	Stołówki szkolne i przedszkolne	247 197,00	239 467,47	96,87	247 197,00	239 467,47	96,87	0,00	0,00	0,00
	80149	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci przedszkolach , oddziałach przedszkolnych , w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	23 164,00	23 160,87	99,98	23 164,00	23 160,87	99,98	0,00	0,00	0,00
	80150	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych	110 722,00	71 245,93	64,34	110 722,00	71 245,93	64,34	0,00	0,00	0,00
	80152	Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gimnazjach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w innych typach szkół, liceach ogólnokształcących , technicznych , branżowych szkołach I stopnia i klasach dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia oraz w szkołach artystycznych	16 881,00	4 275,04	25,32	16 881,00	4 275,04	25,32	0,00	0,00	0,00

	80153	Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	57 279,23	56 782,68	99,13	57 279,23	56 782,68	99,13	0,00	0,00	0,00
	80195	Pozostała działalność	86 176,00	86 174,68	99,99	85 090,00	86 174,68	99,99	0,00	0,00	0,00
851		Ochrona zdrowia	65 103,38	62 850,39	96,53	65 103,38	62 850,39	96,53	0,00	0,00	0,00
	85153	Zwalczanie narkomanii	9 600,00	9 529,47	99,26	9 600,00	9 529,47	99,26	0,00	0,00	0,00
	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	55 503,38	53 320,92	96,06	55 503,38	53 320,92	96,06	0,00	0,00	0,00
852		Pomoc społeczna	908 974,88	905 279,94	99,59	908 974,88	905 279,94	99,59	0,00	0,00	0,00
	85202	Domy pomocy społecznej	351 638,00	351 638,00	100,00	351 638,00	351 638,00	100,00	0,00	0,00	0,00
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 416,00	1 416,00	100,00	1 416,00	1 416,00	100,00	0,00	0,00	0,00
	85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	23 536,53	22 726,84	96,55	23 536,53	22 726,84	96,55	0,00	0,00	0,00
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	46 779,00	46 778,12	99,99	46 779,00	46 778,12	99,99	0,00	0,00	0,00
	85215	Dodatki mieszkaniowe	6 674,00	6 673,28	99,98	6 674,00	6 673,28	99,98	0,00	0,00	0,00
	85216	Zasiłki stałe	113 463,35	112 701,19	99,32	113 463,35	112 701,19	99,32	0,00	0,00	0,00
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	281 277,00	280 610,63	99,76	281 277,00	280 610,63	99,76	0,00	0,00	0,00
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	17 552,00	16 830,38	95,84	17 552,00	16 830,38	95,84	0,00	0,00	0,00
	85230	Pomoc w zakresie żywienia	66 639,00	65 905,50	98,89	66 639,00	65 905,50	98,89	0,00	0,00	0,00
853		Pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	926 908,98	884 987,13	95,47	590 888,97	548 967,12	92,90	336 020,01	336 020,01	100,00
	85311	Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych	837 832,37	837 362,62	99,94	501 812,36	501 342,61	99,90	336 020,01	336 020,01	100,00
	85395	Pozostała działalność	89 076,61	47 624,51	53,46	89 076,61	47 624,51	53,46	0,00	0,00	0,00
854		Edukacyjna Opieka Wychowawcza	67 399,00	67 383,55	99,97	67 399,00	67 383,55	99,97	0,00	0,00	0,00
	85401	Świetlice szkolne	49 227,00	49 211,55	99,96	49 227,00	49 211,55	99,96	0,00	0,00	0,00
	85415	Pomoc materialna dla uczniów	18 172,00	18 172,00	100,00	18 172,00	18 172,00	100,00	0,00	0,00	0,00
855		Rodzina	4 965 578,36	4 935 670,98	99,39	4 965 578,36	4 935 670,98	99,39	0,00	0,00	0,00
	85501	Świadczenia rodzinne	3 192 537,28	3 190 867,75	99,94	3 192 537,28	3 190 867,75	99,94	0,00	0,00	0,00
	85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1 579 988,00	1 551 819,50	98,21	1 579 988,00	1 551 819,50	98,21	0,00	0,00	0,00
	85503	Karta Dużej Rodziny	120,08	120,08	100,00	120,08	120,08	100,00	0,00	0,00	0,00
	85504	Wspieranie rodziny	180 963,00	180 962,26	100,00	180 963,00	180 962,26	100,00	0,00	0,00	0,00
	85508	Rodziny zastępcze	11 970,00	11 901,39	99,42	11 970,00	11 901,39	99,42	0,00	0,00	0,00
900		Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 285 680,67	3 208 915,51	97,66	1 146 589,13	1 076 354,13	93,87	2 139 091,54	2 132 561,38	99,69
	90001	Gospodarka ściekowa i ochrona środowiska	110 191,00	104 895,62	95,19	110 191,00	104 895,62	95,19	0,00	0,00	0,00

	90002	Gospodarka odpadami	390 566,00	359 438,63	92,03	390 566,00	359 438,63	92,03	0,00	0,00	0,00
	90003	Oczyszczanie miast i wsi	420 863,13	396 294,80	94,16	420 863,13	396 294,80	94,16	0,00	0,00	0,00
	90005	Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	2 139 091,54	2 132 561,38	99,69	0,00	0,00	0,00	2 139 091,54	2 132 561,38	99,69
	90013	Schroniska dla zwierząt	17 186,00	16 942,59	98,58	17 186,00	16 942,59	98,58	0,00	0,00	0,00
	90015	Oświetlenie ulic, placów i dróg	196 733,00	187 732,49	95,42	196 733,00	187 732,49	95,42	0,00	0,00	0,00
	90095	Pozostała działalność	11 050,00	11 050,00	100,00	11 050,00	11 050,00	100,00	0,00	0,00	0,00
921		Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	155 826,00	155 426,78	99,74	141 565,00	141 165,78	99,71	14 261,00	14 261,00	100,00
	92116	Biblioteki	81 650,00	81 650,00	100,00	81 650,00	81 650,00	100,00	0,00	0,00	0,00
	92109	Domy i ośrodki kultury , świetlice i kluby	74 176,00	73 776,78	99,33	59 915,00	59 515,78	99,33	14 261,00	14 261,00	100,00
926		Kultura fizyczna	461 618,00	461 226,30	99,91	61 654,00	61 262,30	99,36	399 964,00	399 964,00	100,00
	92601	Obiekty sportowe	36 654,00	36 262,30	98,93	36 654,00	36 262,30	98,93	0,00	0,00	0,00
	92605	Zadania z zakresu kultury fizycznej	424 964,00	424 964,00	100,00	25 000,00	25 000,00	100,00	399 964,00	399 964,00	100,00
		Razem	29 988 713,93	26 723 172,49	91,86	18 853 880,53	18 370 073,05	97,43	10 234 833,40	8 353 099,44	81,61

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

3.3.WSKAŹNIKI BUDŻETOWE GMINY KSIĄŻ WIELKI ZA 2018 ROK.

1.Wskaźnik Wb1 – udział dochodów bieżących w dochodach ogółem

$Wb1 = \frac{Db}{Do}$ gdzie Db-Dochody bieżące (dochody niebędące dochodami majątkowymi)

Do –Dochody ogółem

Dla 2018roku $Db1 = \frac{20952346,44}{23983572,35} = 87,37\%$

Wskaźnik Wb1 wskazuje , że w 2018 roku w Gminie Książ Wielki 87,37% dochodów ogółem stanowią dochody bieżące .

2.Wskaźnik Wb2 – udział dochodów własnych w dochodach ogółem

$Wb2 = \frac{Dw}{Do}$ gdzie Dw-Dochody własne (be subwencji i dotacji)

Do –Dochody ogółem

Dla 2018roku $Db2 = \frac{6819 538,11}{23983572,35} = 28,44 \%$

Wskaźnik Wb2 = 28,44% wskazuje jaką część dochodów ogółem stanowią dochody własne ..

3. Wskaźnik Wb3 – udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem

$Wb3 = \frac{No}{Do}$ gdzie No-Nadwyżka operacyjna (dodatnia wartość wyniku bieżącego będącego różnicą dochodów bieżących i wydatków bieżących)

Do –Dochody ogółem

$$\text{Dla 2018 roku} \quad Db3 = \frac{2582273,39}{23983572,35} = 10,77\%$$

Dodatnia wartość wyniku bieżącego (2 582 273,39 to różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) określona jako nadwyżka operacyjna , wskazuje na potencjalne zdolności i możliwości Gminy Książ Wielki do spłaty zobowiązań oraz do finansowania wydatków o charakterze inwestycyjnym . Udział nadwyżki operacyjnej w dochodach ogółem 10,77% określa stopień w jakim gmina mogłaby zaciągnąć nowe zobowiązania w stosunku do osiągniętych dochodów . Im wyższa jest wartość tego wskaźnika , tym większe są możliwości inwestycyjne lub większa możliwość zwiększania wydatków bieżących. Ujemna wartość wskaźnika wskazuje na to że jst nie wypracowuje nadwyżki operacyjnej.

4. Wskaźnik Wb4 – udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem

$$Wb4 = \frac{Wm}{Wo} \quad \text{gdzie: } Wm - \text{Wydatki majątkowe}$$

Wo –Wydatki ogółem

$$\text{Dla 2018 roku} \quad Db4 = \frac{8\,353\,099,44}{26\,723\,172,49} = 31,26\%$$

Wskaźnik Wb4 dla Gminy Książ Wielki wskazuje ,że 31,26 % wydatków ogółem stanowią wydatki majątkowe .

5. Wskaźnik Wb5– obciążenie wydatków bieżących wydatkami na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

$$Wb5 = \frac{Ww}{Wb} \quad \text{gdzie: } Ww - \text{Wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń}$$

Wb –Wydatki bieżące (wydatki niebędące wydatkami majątkowymi)

$$\text{Dla 2018 roku} \quad Db5 = \frac{8\,152\,302,00}{18\,370\,073,05} = 44,38 \%$$

Wskaźnik Wb5 dla Gminy Książ Wielki wskazuje ,że 44,38% % wydatków bieżących stanowią wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń .

6. Wskaźnik Wb6 – udział nadwyżki operacyjnej i dochodów ze sprzedaży majątku w dochodach ogółem

$$Wb6 = \frac{No+Sm}{Do} \quad \text{gdzie } No - \text{Nadwyżka operacyjna} , Sm - \text{Dochody ze sprzedaży majątku}$$

Do –Dochody ogółem

$$\text{Dla 2018 roku} \quad Db6 = \frac{2\,582\,273,39+12\,900,00}{23983572,35} = 10,82\%$$

Wartość wskaźnika Wb6 =10,82 % daje informację , że Gmina Książ Wielki wypracowuje nadwyżkę operacyjną a dodatkowo osiągnięte dochody ze sprzedaży majątku wystarczają na pokrycie deficytu operacyjnego.

7. Wskaźnik Wb7 – wskaźnik samofinansowania gminy

$$Wb7 = \frac{No+Dm}{Wm} \quad \text{gdzie } No - \text{Nadwyżka operacyjna} , Dm - \text{Dochody majątkowe}$$

Wm –Wydatki majątkowe

$$\text{Dla 2018 roku} \quad Db7 = \frac{2\,582\,273,39 + 3\,031\,225,91}{8\,353\,099,44} = 67,21\%$$

Wartość wskaźnika $Wb7 = 67,21\%$ daje informację, w jakim procencie Gmina Książ Wielki finansuje inwestycje środkami własnymi czyli jaką ma zdolność do samofinansowania. Im wyższa jest ta relacja, tym mniejsze ryzyko utraty płynności finansowej w związku z nadmiernymi kosztami obsługi zadłużenia.

3.4.WSKAŹNIKI NA MIESZKAŃCA - GMINY KSIĄŻ WIELKI.

Wskaźnik WL1 – Transfery bieżące na mieszkańca

$$WL1 = \frac{Tb}{L} \quad \text{gdzie Tb-Transfery bieżące (subwencja ogólna i dotacje bieżące)}$$

L –Liczba mieszkańców stale zamieszkujących Gminę Książ Wielki

$$\text{Dla 2018 roku} \quad WL1 = \frac{14\,132\,808,33}{5\,179} = 2\,728,87 \text{ zł}$$

Wartość wskaźnika $WL1=2\,728,87 \text{ zł}$ daje informację, ile na 1 mieszkańca gmina Książ Wielki otrzymuje środków z zewnątrz.

2. Wskaźnik WL2 – Nadwyżka operacyjna na mieszkańca

$$WL2 = \frac{No}{L} \quad \text{gdzie No-Nadwyżka operacyjna}$$

L –Liczba mieszkańców stale zamieszkujących Gminę Książ Wielki

$$\text{Dla 2018 roku} \quad WL2 = \frac{2\,582\,273,39}{5\,179} = 498,61 \text{ zł}$$

Wartość wskaźnika WL2 daje informację, że na 1 mieszkańca Gminy Książ Wielki przypada 498,61 zł nadwyżki operacyjnej.

3. Wskaźnik WL3–Zobowiązania ogółem na mieszkańca

$$WL3 = \frac{Zo}{L} \quad \text{gdzie Zo-Zobowiązania wg tytułów dłużnych (pożyczki i emisja papierów wartościowych)}$$

L –Liczba mieszkańców stale zamieszkujących Gminę Książ Wielki

$$\text{Dla 2018 roku} \quad WL3 = \frac{8\,060\,978,00}{5\,179} = 1\,556,48 \text{ zł}$$

Wartość wskaźnika WL3 daje informację, że na 1 mieszkańca Gminy Książ Wielki przypada 1 556,48zł zobowiązań wg tytułów dłużnych.

3.5.WSKAŹNIKI DLA ZOBOWIĄZAŃ W/G TYTUŁÓW DŁUŻNYCH GMINY KSIĄŻ WIELKI

1. Wskaźnik WZ1 – udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem

$$WZ1 = \frac{Zo}{Do} \quad \text{gdzie: Do –Dochody ogółem}$$

Zo –zobowiązania wg tytułów dłużnych

Dla 2018 roku $DZ1 = \frac{8\,060\,978,00}{23\,983\,572,35} = 33,61\%$

Wskaźnik WZ1 dla Gminy Książ Wielki wskazuje, że zadłużenie budżetu sięga 33,61 % dochodów ogółem..

2. Wskaźnik WZ2 – obciążenie dochodów ogółem obsługą zadłużenia

$WZ2 = \frac{O+R}{Do}$ gdzie: Do –Dochody ogółem

O –Odsetki od zaciągniętych pożyczek i emisji papierów wartościowych

R- Spłata rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek i wykup wyemitowanych papierów wartościowych

Dla 2018 roku $DZ2 = \frac{185\,673,00+1\,520\,000,00}{23\,983\,572,35} = 7,12\%$

Wskaźnik WZ2 dla Gminy Książ Wielki wskazuje, że z budżetu roczne 7,12 % dochodów ogółem przeznaczane jest na obsługę zadłużenia .

3. Wskaźnik WZ3 – obciążenie dochodów własnych obsługą zadłużenia

$WZ3 = \frac{O+R}{Dw}$ gdzie: Dw –Dochody własne

O –Odsetki od zaciągniętych pożyczek i emisji papierów wartościowych

R- Spłata rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek i wykup wyemitowanych papierów wartościowych

Dla 2018 roku $DZ3 = \frac{185\,673,00+1\,520\,000,00}{6\,819\,538,11} = 25,02\%$

Im większa jest wartość tej relacji , tym większe jest ryzyko wystąpienia niewypłacalności Gminy.

3.6.ZATRUDNIENIE W URZĘDZIE GMINY KSIĄŻ WIELKI

Tabela 41. Zestawienie tabelaryczne średniego zatrudnienia osób, w Urzędzie Gminy w Książu Wielkim, w latach 2014-2018.

	2014	2015	2016	2017	2018
Zatrudnienie ogółem:	42,46	44,2	43,79	42,21	38,86
W tym na stanowiskach administracyjnych	21	22,83	22,38	20,31	18,95
W tym na stanowiskach robotniczych	21,46	21,37	21,41	22,01	19,91

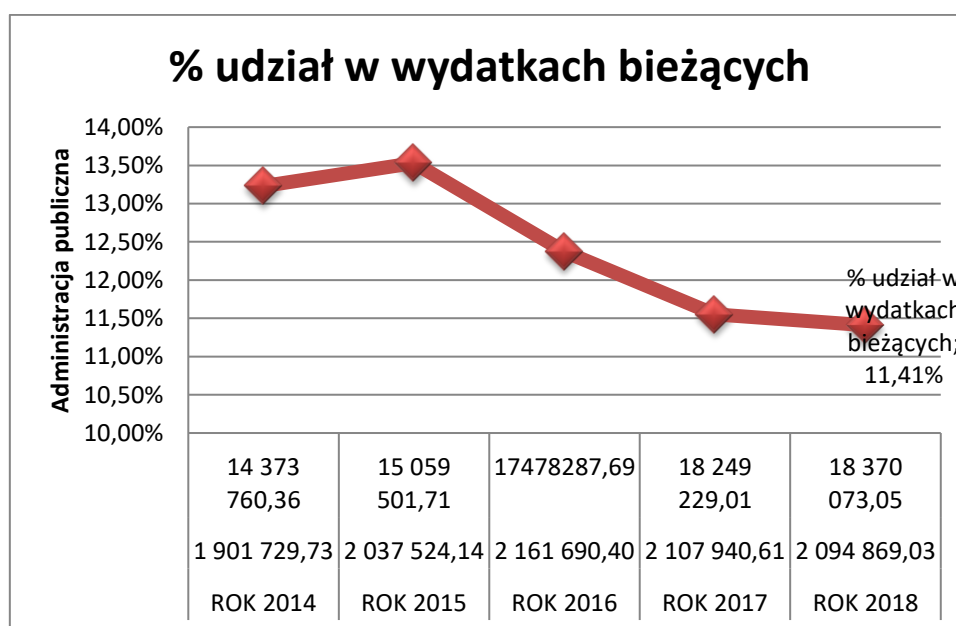
* powyższe dane pozyskano z informacji miesięcznych o zatrudnieniu, kształceniu lub o działalności na rzecz osób niepełnosprawnych składanych na podstawie art. 21 ust.2f ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Tabela 42. Struktura wydatków na Administrację Publiczną w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018

Rozdział klasyfikacji budżetowej	ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018
75011- Urzędy wojewódzkie	131 288,40	175 691,04	194 103,32	188 327,10	165 152,45
75022- Rady gmin	105 510,10	99 897,90	116 050,11	111 611,33	117 170,20
75023- Urzędy gmin/w tym sołtysi	1 773 999,21	1 702 556,12	1 736 213,59	1 682 030,00	1 605 184,73
75075- Promocja jednostek samorządu terytorialnego	28 888,52	59 379,08	52 307,38	54 390,00	144 642,04
75095- pozostała działalność (sołtysi)	-	-	63 016,00	64 324,98	62 719,61
Łącznie Administracja publiczna	1 901 729,73	2 037 524,14	2 161 690,40	2 107 940,61	2 094 869,03
Wydatki bieżące ogółem	14 373 760,36	15 059 501,71	17 478 287,69	18 249 229,01	18 370 073,05
% udział w wydatkach bieżących	13,23%	13,53%	12,37%	11,55%	11,41%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 za lata 2014-2018.

Wykres na podstawie Tabeli nr 42

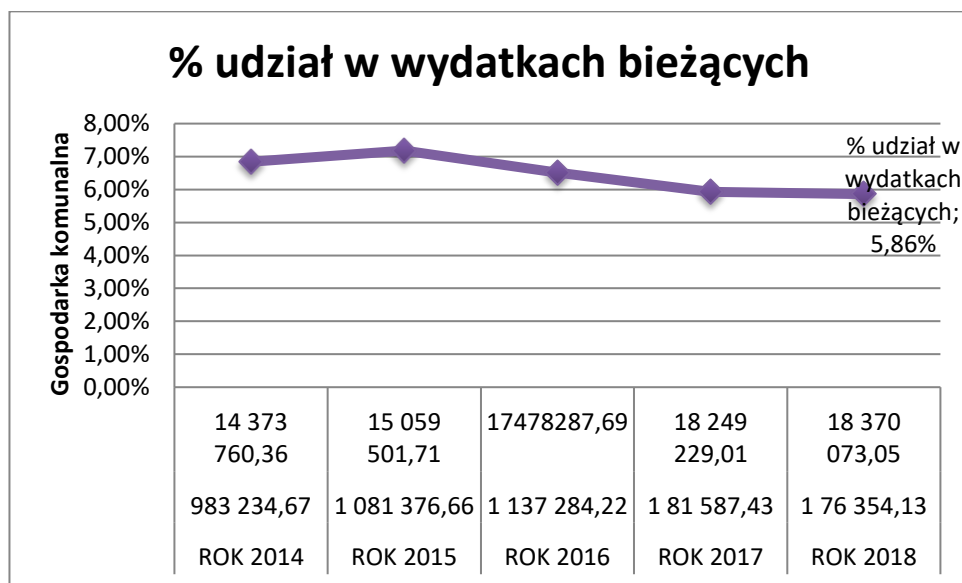
Wydatki w Dziale –Administracja publiczna ponoszone są na funkcjonowanie Urzędu Stanu Cywilnego, Ewidencji Ludności jako zadanie zlecone przez Wojewodę , Funkcjonowanie Rady Gminy , Urzędu Gminy , Sołtysów oraz obejmuje Promocję gminy. W latach 2014-2018 przy tendencji wzrostowej wydatków bieżących , wydatki na Administrację Publiczną spadają z 13,5% w roku 2015 do 11,41% w roku 2018.

Tabela 43. Struktura wydatków na Gospodarkę komunalną w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018

Rozdział klasyfikacji budżetowej	ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018
90001- Gospodarka ściekowa	81 094,68	90 690,80	105 162,99	120 095,16	104 895,62
90002-gospodarka odpadami	410 628,35	421 378,42	453 247,23	357 779,07	359 438,63
90003- oczyszczanie miast i wsi	337 150,89	355 985,27	367 220,44	402 678,99	396 294,80
90005-Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	-	36 936,80	-	-	-
90013 –Schroniska dla zwierząt	3 658,80	4 346,83	10 701,00	7 374,10	16 942,59
90015- Oświetlenie ulic ,placów i dróg	138 801,95	160 988,54	188 762,08	174 156,00	187 732,49
90095- Pozostała działalność	11 900,00	11 050,00	12 246,38	19 689,80	11 50,00
Łącznie Gospodarka komunalna	983 234,67	1 081 376,66	1 137 284,22	1 81 587,43	1 76 354,13
Wydatki bieżące ogółem	14 373 760,36	15 059 501,71	17478287,69	18 249 229,01	18 370 073,05
% udział w wydatkach bieżących	6,84%	7,18%	6,51%	5,93%	5,86%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Rb 28 za lata 2014-2018.

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 43.

Wydatki w Dziale – Gospodarka komunalna ponoszone są obsługę oczyszczalni ścieków i przydomowych oczyszczalni ścieków, funkcjonowanie gospodarki odpadami, Schroniska dla zwierząt, utrzymanie czystości miasta i wsi, Oświetlenie uliczne Oraz pozostałą działalność . W latach 2014-2018 przy tendencji wzrostowej wydatków bieżących , wydatki na Gospodarkę komunalna są stabilne i oscylują w granicach z 6,84%- w roku 2014 do 5,86% w roku 2018.

3.7. WINDYKACJA NALEŻNOŚCI PODATKOWYCH, OPŁAT LOKALNYCH I NALEŻNOŚCI CYWILNOPRAWNYCH W ROKU 2018.

Gmina Książ Wielki posiada podpisane umowy cywilnoprawne z 2025 odbiorcami wody z wodociągów komunalnych. W 2018 wystawiono 122 faktury osobom prawnym na kwotę 192 078,43 zł oraz 5620 faktur osobom fizycznym na kwotę 579 300,91 zł.

Tabela 44. Struktura zaległości za wodę w Gminie Książ Wielki .

Struktura zaległości za wodę	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	33.787,32 zł	246
- od 1 001 zł do 5 000 zł	35.487,40 zł	19
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	14.993,00 zł	1
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	84.267,72 zł	266

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

W 2018 roku wystawiono 146 upomnień na kwotę 96 325,96 zł zaległości we wpłatach za wodę

Tabela 45. Struktura zaległości za wywóz nieczystości w gminie Książ Wielki.

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	20.103,66 zł	231
- od 1 001 zł do 5 000 zł	1.205,28 zł	1
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	21.308,94 zł	232

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Wysłano 96 upomnień na kwotę 13 165,55.

Tabela 46. Struktura zaległości za odpady komunalne w Gminie Książ Wielki w 2018 roku.

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	32.904,11 zł	278
- od 1 001 zł do 5 000 zł	12.986,08 zł	9
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	45.890,19 zł	287

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

W gminie Książ Wielki na selektywną zbiórkę odpadów komunalnych deklarację złożyło 1630 podatników Zaległości posiada 287 podatników .Wysłano 434 upomnienia , na które 175 podatników dokonało wpłat zaległości . Wystawiono do Urzędu Skarbowego 39 tytułów wykonawczych.

Tabela 47.Struktura zaległości za czynsze z mieszkań komunalnych w gminie Książ Wielki

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	2.962,82 zł	17
- od 1 001 zł do 5 000 zł	6.940,72 zł	3
- od 5 001 zł do 10 000 zł	6.721,88 zł	1
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	16.625,42 zł	21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 48. Struktura zaległości za ścieki w gminie Książ Wielki

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	7.687,13 zł	43
- od 1 001 zł do 5 000 zł	2.700,98 zł	2
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	10.388,11 zł	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 49.Struktura zaległości w podatku od środków transportowych w gminie Książ Wielki

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	32.904,11 zł	278
- od 1 001 zł do 5 000 zł	12.986,08 zł	9
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	0,00 zł	0
Razem	45.890,19 zł	287

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 50. Struktura zaległości w podatku od środków transportowych os. prawne w gminie Książ Wielki

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	0,00 zł	0
- od 1 001 zł do 5 000 zł	0,00 zł	0
- od 5 001 zł do 10 000 zł	0,00 zł	0
- od 10 001 zł do 20 000 zł	0,00 zł	0
- powyżej 20 000 zł	42.672,00 zł	1
Razem	42.672,00 zł	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 51. Struktura zaległości w podatku od nieruchomości osoby prawne w gminie Książ Wielki

Struktura zaległości	Kwota zaległości	Liczba kont
- do 1 000 zł	2,00 zł	2
- od 1 001 zł do 5 000 zł	3.381,00 zł	1
- od 5 001 zł do 10 000 zł	13.664,00 zł	2
- od 10 001 zł do 20 000 zł	10.739,00 zł	1
- powyżej 20 000 zł	95.590,00 zł	2
Razem	123.376,00 zł	8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Tabela 52. Wykonanie dochodów z łącznego podatku (rolny, od nieruchomości i leśny) w Gminie Książ Wielki na 31.12.2018r.

	ZAL. POCZ.	PRZYPIS	ODPIS	WPŁATY	ZWROT	% WYKONANIE	ZAL. KOŃCOWA
ANTOLKA	962,67	79390	7662	71108,75	66	97,73%	1647,92
BOCZKOWICE	3077,03	86835	4251,58	81327,35	459	94,41%	4792,1
CISIE	8347,17	43578	1457,6	42516	321	83,61%	8272,57
CISIA WOLA	4275,68	36288	1487	34558,52	49	88,31%	4567,16
CZĘSTOSZOWICE	2429,79	40325	1689	38065,21	210,5	92,18%	3211,08
GIEBUŁTÓW	9251,5	77590	3523,6	75339,55	131	90,27%	8109,35
GŁ. WRZOSY	1463,5	72288	3936	64361,4	0	92,19%	5454,1
GŁ. STARA WIEŚ	3563,56	30634	438	30495,48	58	90,16%	3322,08
KONASZÓWKA	1366,35	77343	5492	72240	35	98,62%	1012,35
KOL. KSI. MAŁY	7357,01	46983	1646	44117,92	640	82,51%	9216,09
KRZESZÓWKA	3942,69	54230	2075	55529,8	165	98,69%	732,89
KSIĄŻ MAŁY	189,8	64673	1058	63567,9	0	99,63%	236,9
KSIĄŻ WIELKI	33667,27	233833	8314,23	216159,77	893	83,05%	43919,27

ŁAZY	6196,46	41065	1774	38478,2	25	84,54%	7034,26
MAŁOSZÓW	357,46	31561	310	31684	0	100,24%	-75,54
MIANOCICE	3360,08	38716	1687	36514,5	0	90,41%	3874,58
MOCZYDŁO	10716,82	184350	6514,65	180600,31	565	95,48%	8516,86
RZĘDOWICE	2010,03	64098	2302,2	60327,4	92	94,40%	3570,43
TOCHOŁÓW	2109,9	59330	1581	58210,3	0	97,25%	1648,6
TRZONÓW	5985,27	67319	2755	64606,27	178,4	91,32%	6121,4
WIELKA WIEŚ	564,82	43593	732	43164,47	59	99,26%	320,35
ZARYSZYN	14440,59	101410	6978	92898,44	33	85,30%	16007,15
Razem	125635,45	1575432	67663,86	1495871,54	3979,9	92,25%	141511,95

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

3.8. Stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich na 31.12.2018r.

Wieloletnia Prognoza Finansowa została przyjęta Uchwałą Rady Gminy W Książu Wielkim nr XXIX/250/2017 z dnia 28 grudnia 2017 roku oraz zmieniona Uchwałą nr XXX/269/2018 z 21 lutego 2018r. Uchwałą nr XXXI/279/2018 z 29 marca 2018r. ,Uchwałą nr XXXIII/290/2018 z 27 czerwca 2018r., Uchwałą nr XXXIV /299/2018 z 12 września 2018r , Uchwałą nr XXXVI/311/2018 Z 9 listopada 2018r.ze względu na planowane zadłużenie i jego spłatę prognoza obejmowała okres od 2018-2030 roku.

Przedsięwzięcia zawarte w powyższej Uchwale zostały zrealizowane w 2018 roku w następujący sposób: Przedsięwzięcia o których mowa w art. 226, ust.4 pkt 1 ufp- wydatki majątkowe realizowane przez Gminę Książ Wielki w 2018 roku.

Tabela 53. Przedsięwzięcia o których mowa w art. 226, ust.4 pkt 1 ufp- wydatki majątkowe realizowane przez Gminę Książ Wielki w 2018 roku, w tym z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej

Lp.	Nazwa i cel przedsięwzięcia	Jednostka organizacyjna	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków			Limit zobowiązań
					Planowane wydatki 2018	Wykonane wydatki na 31.12.2018	% wykonania	
I	Umowy, o których mowa w art. 226, ust. 4 pkt 1 ufp (wydatki majątkowe)							
1.	Fotowoltaika – kolektory słoneczne do wytwarzania energii elektrycznej	UG	2017-2019	3523 496,66	2327,48	0,00	0%	3 523 496,66
2.	PROW- Drogi lokalne gminne przebudowa dróg gminnych w Gminie Książ Wielki nr 140214KKrzeszówka –Zaryszyn oraz nr 140223 K Trzonów Zaryszyn	UG	2016-2018	2345590,5 9	1448403,09	1448 403,09	100%	1 448 403,09
3.	PROW 3.4. Odnowa i Rozwój Wsi. Budowa świetlicy wiejskiej we wsi:	UG	2017-2020	2000 000,00	14 261,00	14 261,00	100%	1 970 000,00

	Mianocice, Kolonia Książ Mały, Łazy,							
4.	MRPO4.3. Głęboka modernizacja Projekt partnerski pn. Podniesienie efektywności energetycznej obiektów publicznych jako element systemowego	UG	2017-2019	3176446,01	1803 123,24	1802 094,22	99,94%	3176446,01
5.	Rewitalizacja przestrzeni publicznej i społecznej Książa Wielkiego	UG	2016-2020	9708446,94	3800 609,76	1925 417,18	50,66%	9082 850,91
Suma		X	X	20753980,20	7 068 724,57	5190 175,49	73,42%	19 201 196,67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

1.Fotovoltaika – kolektory słoneczne do wytwarzania energii elektrycznej .Łączne nakłady finansowe to kwota 3.523 496,66 zł. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2017-2021. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 2 327,48, zrealizowano 0,00 co stanowi 0% realizacji planu rocznego.

2.PROW- Drogi lokalne gminne. PROW- Drogi lokalne gminne przebudowa dróg gminnych w Gminie Książ Wielki nr 140214K Krzeszówka –Zaryszyn oraz nr 140223 K Trzonów Zaryszyn.

Łączne nakłady finansowe to kwota 2.345.590,59 zł. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2016-2018. Na rok 2018zaplanowano kwotę 1448 403,09, zrealizowano 1 448 403,09 co stanowi 100% realizacji planu .

3.PROW3.4 Odnowa i Rozwój wsi. ” . PROW 3.4. Odnowa i Rozwój Wsi. Budowa świetlicy wiejskiej we wsi: Mianocice, Kolonia Książ Mały, Łazy.

Łączne nakłady finansowe to kwota 2000 000,00zł. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2017-2020. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 14 261,00, zrealizowano 14 261,00 co stanowi 100% realizacji planu rocznego.

4.MRPO4.3. Głęboka modernizacja Projekt partnerski pn. Podniesienie efektywności energetycznej obiektów publicznych jako element systemowego.

Łączne nakłady finansowe to kwota 3 176 446,01 zł. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2017-2019.Na rok 2018 zaplanowano kwotę 1803 123,24 zrealizowano 1802 094,22 co stanowi 99,94% realizacji planu .

5.Rewitalizacja przestrzeni publicznej i społecznej Książa Wielkiego. Łączne nakłady finansowe to kwota 9.708.446,94zł. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2016-2020. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 3 800 609,76, zrealizowano 1 925 417,18 co stanowi 50,66 % realizacji planu rocznego.

II. Przedsięwzięcia o których mowa w art. 226, ust.4 pkt 1 ufp- wydatki bieżące realizowane przez Gminę Książ Wielki w 2018 roku w tym z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii E.

Tabela 54. Przedsięwzięcia o których mowa w art. 226, ust.4 pkt 1 ufp- wydatki bieżące

Lp.	Nazwa i cel przedsięwzięcia	Jednostka organizacyjna odpowiedzialna za realizację wykonywanie przedsięwzięcia	Okres realizacji	Łączne nakłady finansowe	Limity wydatków			Limit zobowiązań
					Plan na 2018	Wykonanie na 31.12.2018	% wykonania	

1.	Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II RPO WM 2014-2020	Gimnazjum w Książu Wielkim	2017-2019	44848,96	16 726,61	11 971,44	71,57	31 625,22
2.	Poddziałanie 9.1 RPOWM „Rozwijaj się z gmina Książ Wielki” Kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim	2019-2021	970755,00	0,00	0,00	0,00	970 755,00
3.	Działanie 8.2 .Projekt E- kompetentni „Uczenie się przez całe życie „	Centrum Usług Wspólnych w Książu Wielkim	2018-2019	149 515,00	72350,00	35 653,07	49,22	149515,00
Suma		X	X	1165 118,96	89 076,61	47 624,51	53,46%	1151 895,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

1.Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce II RPO WM 2017-2020

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadania jest Gimnazjum w Książu Wielkim. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2017-2019.

Łączne nakłady finansowe to kwota 44 848,96 zł. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 16 726,61 zrealizowano 11 971,44 co stanowi 71,57% realizacji przedsięwzięcia.

2.Poddziałanie 9.1 RPOWM „Rozwijaj się z gmina Książ Wielki ”Kompleksowa aktywizacja społeczno-zawodowa . Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadania jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2019-2021.

Łączne nakłady finansowe to kwota 970 755,00 zł. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 0,00 zrealizowano 0,00 co stanowi 0 % realizacji przedsięwzięcia.

3. Działanie 8.2 .Projekt E- kompetentni „Uczenie się przez całe życie „

Jednostką organizacyjną odpowiedzialną za realizację zadania jest Centrum Usług Wspólnych w Książu Wielkim. Okres realizacji przedsięwzięcia lata 2018-2019.

Łączne nakłady finansowe to kwota 149 515,00 zł. Na rok 2018 zaplanowano kwotę 72 350,00 zrealizowano 35 653,07 co stanowi 49,22% realizacji przedsięwzięcia.

4.OŚWIATA I EDUKACJA W GMINIE KSIĄŻ WIELKI

1. Sieć szkolno-przedszkolna w latach 2014-2018 w Gminie Książ Wielki:

- Gimnazjum w Książu Wielkim
- Szkoła Podstawowa w Antolce
- Szkoła Podstawowa w Książu Małym
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim

2. Baza oświatowa:

- Gimnazjum w Książu Wielkim posiada:

- pełnowymiarową halę widowiskowo – sportową,
- nowoczesną pracownię komputerową,
- nowoczesną pracownię do nauki języków obcych,
- bibliotekę z czytelnią i dostępem do Internetu,
- nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. laptopy, rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, programy multimedialne, pełny sprzęt audiowizualny, sprzęt sportowy.

- Szkoła Podstawowa w Antolce posiada:

- salę gimnastyczną,
- boisko sportowe,
- plac zabaw,
- pracownię komputerową,
- bibliotekę szkolną,
- nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. laptopy, rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, programy multimedialne, pełny sprzęt audiowizualny, sprzęt sportowy,
- pracownie: fizyko-chemiczną i biologiczno-geograficzną urządzoną dzięki środkom finansowym na wyposażenie pracowni, laboratoriów z rezerwy 0,4% części oświatowej subwencji ogólnej na 2018 rok.

- Szkoła Podstawowa w Książu Małym posiada:

- salę gimnastyczną,
- boisko sportowe,
- plac zabaw,
- pracownię komputerową,
- bibliotekę szkolną,
- nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. laptopy, rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, programy multimedialne, pełny sprzęt audiowizualny, sprzęt sportowy.

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim posiada:

- salę gimnastyczną,
- boisko sportowe,
- plac zabaw,
- stołówkę z jadalnią,
- nowoczesne pomoce dydaktyczne, m.in. laptopy, rzutniki multimedialne, tablice interaktywne, programy multimedialne, pełny sprzęt audiowizualny, sprzęt sportowy.

3. Realizowane zadania oświatowe i projekty w 2018 roku:

❖ - Gimnazjum w Książu Wielkim:

od 01.09.2017 roku szkole realizowany jest projekt "**Modernizacja Kształcenia**

Zawodowego w Małopolsce II”, w ramach którego działa Szkolny Punkt Informacji i Kariery SPInKa.

Projekt ma na celu przygotowanie uczniów do świadomego wyboru zawodu zgodnie z ich zainteresowaniami i możliwościami, dostarczanie uczniom informacji o zawodach, wymaganiach rynku pracy oraz o systemie szkolnictwa ponadgimnazjalnego. Ma także na celu poszerzenie wiedzy rodziców w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

❖ **Szkoła Podstawowa w Antolce:**

- ❖ szkoła uczestniczy w programie finansowanym ze środków unijnych **„Program dla szkół”**. Program ten jest kontynuacją dotychczasowych programów **„Owoce i warzywa w szkole”** i **„Mleko w szkole”**, które od roku szkolnego 2017/2018 stanowią jedno działanie (szkoła uczestniczy w tych programach od roku szkolnego 2010/2011). Program ma na celu propagowanie wśród dzieci zdrowych nawyków żywieniowych poprzez udostępnianie im produktów mlecznych oraz owocowo-warzywnych oraz poprzez różnorodne działania dydaktyczne. Program ma na celu promowanie wśród dzieci zdrowej diety, bogatej w owoce i warzywa oraz produkty mleczne. W programie uczestniczą dzieci z klas I-V. W roku szkolnym 2017/2018 w programie uczestniczyło 79 uczniów, a w roku szkolnym 2018/2019 – 71 uczniów klas I-V.
- ❖ szkoła uczestniczyła w ogólnopolskim programie aktywnej edukacji ekologicznej **„Ożywić pola”** realizowanej przez Łowca Polskiego we współpracy z kołami łowieckimi (szkoła uczestniczy w tym programie od 2008 roku). Program jest realizowany w formie konkursu. Celem programu jest kształtowanie u uczniów postaw ekologicznych. Szkoła co roku osiąga sukcesy, zajmując czołowe miejsca i zdobywa nagrody pieniężne. W roku 2018 Szkoła zajęła I miejsce w Polsce i otrzymała nagrodę w postaci środków finansowych na zakup pomocy dydaktycznych,
- ❖ szkoła uczestniczyła w Programie **„Szkolny Klub Sportowy”**. Program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych. Program skierowany jest przede wszystkim do uczniów nieobjętych regularnymi formami aktywności fizycznej, np. treningami w klubie sportowym. W szkole prowadzone były zajęcia z 1 grupą uczniów w wymiarze 2 godzin tygodniowo,
- ❖ uczniowie Szkoły Podstawowej w Antolce po raz kolejny wzięli udział w edukacyjnej akcji **„Bohater ON”**. Bohater ON – włącz historię! to ogólnopolska kampania o tematyce historycznej mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego poprzez wysłanie im bezpłatnych kartek dystrybuowanych na terenie całego kraju. Projekt ma edukować Polaków, bazując na historiach Powstańców, wzmacniać poczucie tożsamości narodowej, krzewić postawy patriotyczne oraz budować wrażliwość społeczną. Nazwa akcji stanowi połączenie dwóch słów – polskiego „bohater” oraz angielskiego „ON”, czyli „włączyć”. Angielskie „ON” dosłownie włącza historię bohatera – film albo prezentację, na komputerze, w telewizji bądź na tablecie,
- ❖ szkoła realizowała zadania związane z obchodami 100-lecia Niepodległości. Zorganizowano: akademię z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości, Konkurs Poezji Patriotycznej, Konkurs Pieśni

Patriotycznych, uczniowie uczestniczyli w akcji „**Rekord dla Niepodległej**”, odbyło się szereg lekcji i wycieczek tematycznych,

- ❖ szkoła uczestniczyła w akcji społecznej „**Cała Polska Czyta Dzieciom**”,
- ❖ szkoła realizuje wiele programów profilaktycznych (Trzymaj formę, znajdź właściwe rozwiązanie, Czyste powietrze wokół nas, Nie pal przy mnie, proszę, itp.).

❖ **- Szkoła Podstawowa w Książu Małym:**

- ❖ w 2018 roku realizowany był projekt „**Zaczytana szkoła**”, który zapoczątkowany został w 2017 roku i jest nadal realizowany. Celem projektu jest promocja czytelnictwa, zarówno wśród uczniów jak i wśród dorosłych, zachęcanie uczniów od najmłodszych klas do sięgania po książkę, a dorosłych przekonanie, że warto odłożyć telefon, komputer, by również sięgnąć po książkę. Projekt realizują wspólnie: polonista, bibliotekarz, nauczyciel plastyki i wychowawcy kształcenia zintegrowanego. Akcje i działania przy realizacji projektu: czytanie fragmentów baśni przez starszych uczniów młodszym klasom, często przebranych w kostiumy charakteryzujące postaci, aktywny udział rodziców podczas akcji czytelniczych i lekcji otwartych w szkole poprzez czytanie fragmentów książek, które polecali przeczytać innym, konkursy klasowe na piękne i głośne czytanie, reklama książek z biblioteki szkolnej poprzez czytanie dla społeczności ciekawych fragmentów podczas zorganizowanych przerw lekcyjnych i spotkań bibliotecznych, szkolne wieczorki czytania poezji przy świecach, ciekawe spotkania z zaprzyjaźnionym aktorem Starego Teatru w Krakowie, z panem Jerzym Świąchem i pisarką panią Wiolettą Grzywnowicz, przedstawienia przez uczniów happeningu, inscenizacji, plakatów i ulotek na temat „zalet czytania”, wywiady z rodzicami, nauczycielami i mieszkańcami na temat czytanych książek w młodości i obecnie, wręczanie im ulotek ukazujących korzyści z czytania, organizowanie warsztatów praktycznych dla młodszych – pokaz okładania książek papierem, robienie zakładek, wyjazdowe lekcje biblioteczne i udział w konkursach organizowanych przez Miejską Bibliotekę w Miechowie,
- ❖ zorganizowano światowy **Dzień Tabliczki Mnożenia** - to akcja edukacyjna, która ma na celu zachęcić wszystkich do przypomnienia sobie tabliczki mnożenia, celem tej działalności było propagowanie zabawowej formy uczenia się matematyki. „Tabliczkowa wiedza” sprawdzana była podczas krótkich egzaminów, na których egzaminatorami byli sami uczniowie. Przygotowania do ŚDTM trwały cały tydzień i polegały na działaniach w formie zabawy oraz działaniach praktycznych na różnych lekcjach nie tylko na matematyce. Podczas przerw lekcyjnych uczniowie chętnie spotykali się na holu i rozwiązywali liczne zadania i rebusy matematyczne, zbierając punkty za prawidłowe rozwiązania, sami wytypowali zwycięzców z każdej klasy. Akcja ta pokazała, że matematyką można się bawić, a przy okazji świetnie utrwalać zdobytą wiedzę,
- ❖ zorganizowano akcję ortograficzną, która miała na celu naukę ortografii poprzez zabawę: współzawodnictwo uczniów przez zespołowe rozwiązywanie krzyżówek, rebusów ortograficznych w myśl hasła „Ortografia trudna sprawa – dla nas uczniów to zabawa”. Podsumowaniem akcji jest szkolny konkurs ortograficzny, pt. „**Mistrz ortografii**”.

- ❖ podczas ferii zimowych zorganizowano w szkole dla chętnych uczniów warsztaty plastyczne, warsztaty teatralne, turnieje, konkursy sportowe oraz wyjazdy do kina,
- ❖ podczas wakacji zorganizowano półkolonie w formie wypoczynku dla dzieci z obszarów wiejskich we współpracy z ZZCNMR i KRUS, mające na celu zagospodarowanie czasu wolnego poprzez udział w wycieczkach turystyczno- krajoznawczych, poznanie ciekawych miejsc, zabytków, kontakt z rówieśnikami i współpracę w grupie,
- ❖ udział w akcji **Bohater ON**, która polegała na napisaniu pocztówki do Bohaterów Powstania Warszawskiego. Na lekcjach wychowawczych uczniowie wraz z wychowawcami z wielkim zaangażowaniem pisali kartki, które później zostały wysłane,
- ❖ realizowano programy: „Owoce i warzywa w szkole” oraz „ Pijemy mleko”.

4. Nauczanie indywidualne w szkołach w 2018 roku:

- Zespół Szkolno – Przedszkolny w Książu Wielkim, nauczanie indywidualne od 10 września 2018 r. – 1 uczeń klasy V. Liczba godzin 12 (w tym 2 godz. zajęć rewalidacyjnych).

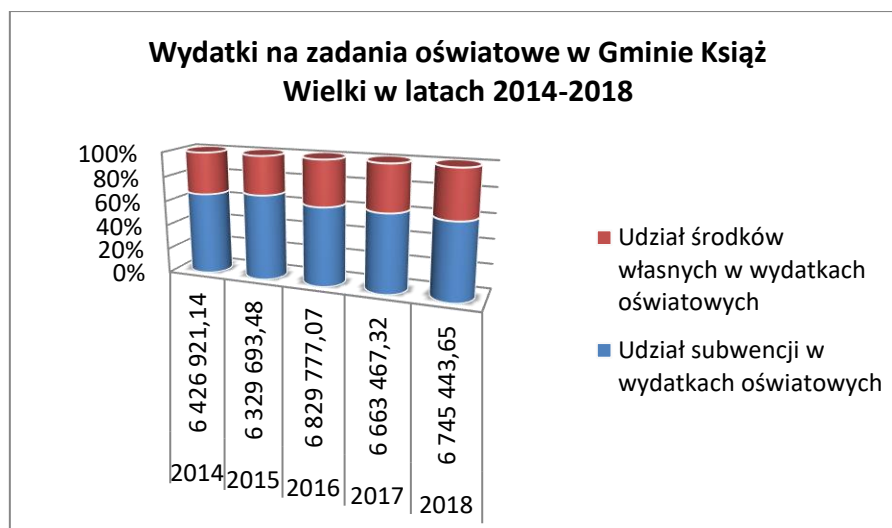
5. Wydatki na poszczególne szkoły z budżetu gminy w 2018 roku w przeliczeniu na jednego ucznia kształtowały się następująco:

- - Gimnazjum w Książu Wielkim: 12.053,65
- - Szkoła Podstawowa w Antolce: 9.867,72
- - Szkoła Podstawowa w Książu Małym: 11.151,48
- - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim: 8.721,00

Tabela 55. Wydatki na oświatę poniesione w latach 2014-2018 (Dział 801-Oświata i wychowanie , dział 854- Edukacyjna opieka wychowawcza)

Rok	Wykonanie wydatków oświatowych	Subwencja oświatowa	Udział subwencji w wydatkach oświatowych	Środki własne gminy Książ Wielki	Udział środków własnych w wydatkach oświatowych
2014	6 426 921,14	4 256 079,00	66,23%	2 170 842,14	33,77%
2015	6 329 693,48	4 366 284,00	68,98%	1 963 409,48	31,02%
2016	6 812 881,07	4 344 120,00	63,61%	2 468 761,07	36,39%
2017	6 656 210,32	4 212 785,00	63,23%	2 443 425,32	36,77%
2018	6 745 443,65	4 161 856,00	61,70%	2 583 587,65	38,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 55

W roku szkolnym 2017/2018 do ww. szkół uczęszczało 448 uczniów a w roku szkolnym 2018/2019 uczęszczało 462 uczniów.

W roku szkolnym 2017/2018 w szkołach odbywała się nauka języka angielskiego dla 448 uczniów i języka niemieckiego dla 157 uczniów a w roku szkolnym 2018/2019 odbywała się nauka języka angielskiego dla 462 uczniów i języka niemieckiego dla 164 uczniów

Do jednej klasy w roku szkolnym 2017/2018 roku uczęszczało:

- szkoła podstawowa:

Klasa I –średnia -18 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
25	16	14

Klasa II-średnia -10 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
10	9	0

Klasa III –średnia-13 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
16	12	10

klasa IV –średnia -17 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
24	18	9

Klasa V –średnia- 20 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>29</i>	<i>24</i>	<i>7</i>

Klasa VI-średnia - 15 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>19</i>	<i>11</i>	<i>15</i>

Klasa VII –średnia - 25 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>22</i>	<i>28</i>	<i>24</i>

- Gimnazjum w Książu Wielkim:

Klasa II 44 uczniów

Klasa III 39 uczniów

Do jednej klasy w roku szkolnym 2018/2019 roku uczęszczało:

- szkoła podstawowa:

Klasa I- średnia -18 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>27</i>	<i>16</i>	<i>10</i>

Klasa II- średnia -18 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>25</i>	<i>16</i>	<i>14</i>

Klasa III – średnia -9 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Książu Małym</i>
<i>9</i>	<i>9</i>	<i>0</i>

Klasa IV-średnia -12 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Księżu Małym</i>
<i>17</i>	<i>12</i>	<i>8</i>

Klasa V-średnia - 17 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Księżu Małym</i>
<i>25</i>	<i>18</i>	<i>8</i>

Klasa VI-średnia -20 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Księżu Małym</i>
<i>29</i>	<i>24</i>	<i>7</i>

Klasa VII-średnia -15 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Księżu Małym</i>
<i>19</i>	<i>11</i>	<i>15</i>

Klasa VIII-średnia - 25 uczniów

<i>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Antolce</i>	<i>Szkoła Podstawowa w Księżu Małym</i>
<i>23</i>	<i>28</i>	<i>24</i>

- Gimnazjum w Księżu Wielkim:

Klasa III 44 uczniów

7. Zatrudnienie nauczycieli w szkołach:

- rok szkolny 2017/2018:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Księżu Wielkim 22,40 etaty: 7,46 kontraktowy, 6,28 mianowany, 8,66 dyplomowany
- Szkoła Podstawowa w Księżu Małym 12,84 etaty: 0,33 kontraktowy, 1,77 mianowany, 10,74 dyplomowany
- Gimnazjum w Księżu Wielkim 8,78 etaty: 1,29 kontraktowy, 2,44 mianowany, 5,05 dyplomowany
- Szkoła Podstawowa w Antolce: 15,37 etaty: 2,33 kontraktowy, 5,17 mianowany, 7,87 dyplomowany

- rok szkolny 2018/2019:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim 24,14 etaty: 0,80 stażysta, 7,06 kontraktowy, 7,28 mianowany, 9,00 dyplomowany
- Szkoła Podstawowa w Książu Małym 12,70 etaty: 0,22 kontraktowy, 1,64 mianowany, 10,84 dyplomowany
- Gimnazjum w Książu Wielkim 6,58 etaty: 0,44 kontraktowy, 2,22 mianowany, 3,92 dyplomowany
- Szkoła Podstawowa w Antolce: 17,39 etaty: 1,55 kontraktowy, 6,42 mianowany, 9,42 dyplomowany

Tabela 56. Zatrudnienie w placówkach oświatowych Gminy Książ Wielki wg stopnia awansu zawodowego

	Ogółem etaty	Stażysty	Kontraktowi	Mianowani	Dyplomowani
2017/2018	59,39	-	11,41	15,66	32,32
2018/2019	60,81	0,80	9,27	17,56	33,18

Sytuacja szkół prowadzonych przez Gminę Książ Wielki pod względem stopni awansu zawodowego nauczycieli kształtuje się pozytywnie .

11. Zatrudnienie w placówkach oświatowych

Tabela 57. Stan zatrudnienia w placówkach oświatowych Gminy Książ Wielki

Zatrudnienie	2014	2015	2016	2017	2018
Stanowiska pedagogiczne	61,65	62,09	59,93	59,81	60,16
Stanowiska administracji i obsługi	24,04	24,40	24,87	23,91	23,79
ŁĄCZNIE	85,69	86,49	84,80	83,72	83,95

Źródło: Opracowanie własne

W 2018 roku zawarto umowy o pracę lub rozwiązano umowy o pracę z nauczycielami:

- Szkoła Podstawowa w Antolce - nawiązane i zakończone 4 umowy o pracę na czas określony,
- Szkoła Podstawowa w Książu Małym - nawiązana i zakończona 1 umowa o pracę na czas określony,
- Gimnazjum w Książu Wielkim - nawiązana i zakończona 1 umowa o pracę na czas określony,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim - nawiązane i zakończone 2 umowy o pracę na czas określony.

W 2018 roku Wójt Gminy Książ Wielki przyznał 4 nagrody Wójta.

W 2018 r. przeprowadzono jedno postępowanie egzaminacyjne na stopień nauczyciela mianowanego z wynikiem pozytywnym.

W 2018 roku średnie wynagrodzenie miesięczne wynosiło:

- nauczyciela stażysty 2 900,20zł,
- nauczyciela kontraktowego 3 219,22 zł,
- nauczyciela mianowanego 4 176,29 zł,
- nauczyciela dyplomowanego 5 336,37.

Ilość uczniów korzystających z dowozów w 2018 roku:

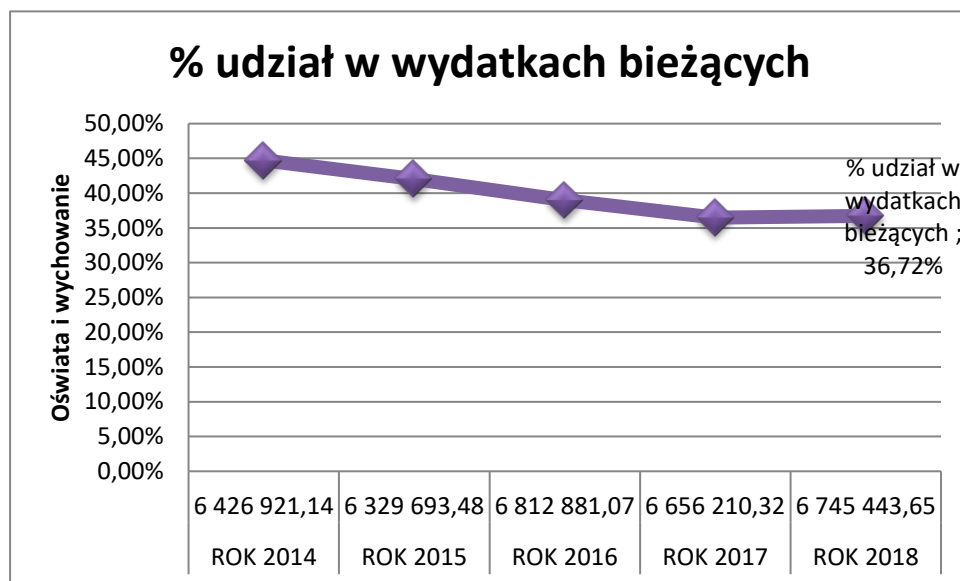
- Gimnazjum w Książu Wielkim 64 uczniów
- Szkoła Podstawowa w Antolce 121 uczniów
- Szkoła Podstawowa w Książu Małym 65 uczniów
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim 95 uczniów

Tabela 58.Struktura wydatków oświatowych w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018

Rozdział klasyfikacji budżetowej	ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018
80101 -Szkoły podstawowe	2 991 840,15	2 652 340,67	2 794 092,99	2 852 200,01	3 436 343,52
80103- Klasy „O”	95 697,45	248 340,79	241 561,36	229 484,92	221 865,03
80104- Przedszkole	627 661,01	630 315,56	549 408,84	588 154,31	724 060,60
80106- Inne formy wychowania przedszkolnego	52 318,16	80656,11	234 347,12	232 965,33	240 529,50
80110-Gimnazja	1 611806,53	1 422 487,28	1 484 821,65	1 209 381,48	727 449,39
80113-Dowóz uczniów do szkół	448 824,78	491 169,17	481 201,62	489 357,50	493 722,93
80114/75085- Centrum Usług Wspólnych	225 614,63	226 856,29	320 764,99	330 762,39	354 986,81
80146- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	13 480,64	17 856,85	21 571,50	20 147,52	16 167,65
80148-Stołówki szkolne	186 733,08	209 677,40	204 733,53	230 430,00	239 467,47
80149-Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki	-	2 999,93	71 800,88	79 218,07	23 160,87
80150---/-	-	192 456,29	252 309,19	252 931,30	71 245,93
80152---/-	-	-	-	-	4 275,04
80153---/-	-	-	-	-	56 782,68
80195-ZFŚS emerytowanych nauczycieli	62 426,91	61 978,91	69 983,47	78 444,29	86 174,68
85401- świetlice szkolne	70 766,80	92 558,23	86283,93	59 732,70	49 211,55
Razem	6 426 921,14	6 329 693,48	6 812 881,07	6 656 210,32	6 745 443,65
% udział w wydatkach bieżących	44,72%	42,04%	38,98%	36,48%	36,72%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr58.

Największą pozycją wśród wydatków oświatowych w Gminie Książ Wielki stanowią wydatki na Szkoły podstawowe -50,95% , Przedszkole 10,73% , Gimnazjum-10,78% , Dowóz dzieci do szkół 7,31% , obsługę administracyjną szkół- 5,27% pozostałe działy wg klasyfikacji budżetowej są poniżej 5% .

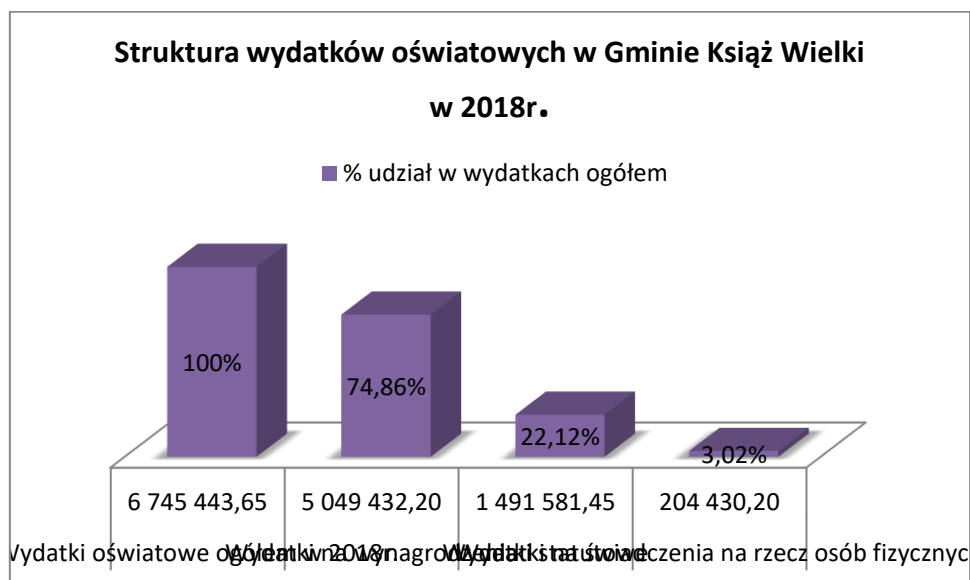
W latach 2014-2018 przy tendencji wzrostowej wydatków bieżących , wydatki na Oświatę i wychowanie oraz Edukacyjną opiekę wychowawczą spadają z 44,72% w roku 2014 do 36,72 % w roku 2018.

Tabela 59.Struktura wydatków oświatowych w 2018roku w Gminie Książ Wielki.

Rozdział klasyfikacji budżetowej	Wydatki oświatowe ogółem w 2018r.	Wydatki na wynagrodzenia	Wydatki statutowe	Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych
80101 -Szkoły podstawowe	3 436 343,52	2 847 415,24	451 024,01	137 904,27
80103- Klasy „O”	221 865,03	187 257,44	25 644,16	8 963,43
80104- Przedszkole	724 060,60	529 692,63	175 810,44	18 557,53
80106- Inne formy wychowania przedszkolnego	240 529,50	196 134,08	35 783,75	8 611,67
80110-Gimnazja	727 449,39	575 581,63	128 320,00	23 547,76
80113-Dowożenie uczniów do szkół	493 722,93	197 519,97	295 252,18	950,78
80114/75085- Centrum Usług Wspólnych	354 986,81	302 919,61	52 067,20	-
80146- Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	16 167,65	-	13 767,65	2 400,00
80148-Stolówki szkolne	239 467,47	72 374,55	166 626,94	465,98
80149-	23 160,87	23 160,87	-	-

Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki				
80150- -/-	71 245,93	71245,93	-	-
80152- -/-	4 275,04	4 275,04	-	-
80153- -/-	56 782,68	562,21	56 220,47	-
80195-ZFŚS emerytowanych nauczycieli	86 176,00	-	86 176,00	-
85401- świetlice szkolne	49 211,55	41 293,00	4 889,77	3 028,78
Razem	6 745 443,65	5 049 432,20	1 491 581,45	204 430,20
% udział	100%	74,86%	22,12%	3,02%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 59.

W strukturze wydatków oświatowych w Gminie Książ wielki w roku 2018 największą pozycję stanowią wynagrodzenia 74,86 %, wydatki statutowe związane z funkcjonowaniem placówek to 22,12 % . Świadczenia na rzecz osób fizycznych -3,02 % budżetów szkół.

Tabela 60.Realizacja art.30 KN w latach 2014-2018 w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminą Książ Wielki

Stopień awansu zawodowego nauczyciela	Kwota różnicy z art. 30 ust.1 KN –art.30 ust.3 KN				
	2014	2015	2016	2017	2018
Nauczyciel stażysta	3822,04	-46,89	-2781,82	20939,01	+2608,55
Nauczyciel kontraktowy	-13541,34	-14743,87	-4958,52	-10143,02	-3372,05
Nauczyciel mianowany	-89170,52	-47139,85	-53017,15	-35573,56	-47443,73
Nauczyciel dyplomowany	-27 398,23	-115595,96	101864,83	+58032,85	-99192,53
Razem brutto bez składek ZUS i FP	-130 110,09	-177 526,07	- 61 657,49	-45 716,58	- 150 008,31

źródło : Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń w placówkach oświatowych w Gminie Książ Wielki

W latach 2014-2018 Gmina Książ Wielki wypłacała dodatki wyrównawcze wynikające z art. 30 Karty Nauczyciela poza rokiem 2016 w kwotach przedstawionych w Tabeli . Jednym z czynników mających wpływ na realizację art. 30 KN są godziny nadwymiarowe .

Art. 30 ust.1 Karty Nauczyciela , wyróżnia cztery elementy składowe wynagrodzenia nauczyciela:

- wynagrodzenie zasadnicze ,
- dodatki za wysługę lat , motywacyjny , funkcyjny , za warunki pracy ,
- wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
- nagrody i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy za wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń.

W punkcie 3art.30 KN ustawodawca wyróżnił godziny nadwymiarowe , jako jeden z najważniejszych elementów realizacji art. 30 KN .

Prawidłowo prowadzona polityka kadrowa organu prowadzącego szkoły i dyrektorów szkół powinna być ukierunkowana na ograniczenie ilości nauczycieli niepełnozatrudnionych i wzrost pełnozatrudnionych z godzinami nadwymiarowymi.

W 2018 roku zorganizowano następujące wydarzenia (akademie, konkursy, prelekcje, wykłady, imprezy sportowo-rekreacyjne, turnieje):

- Gimnazjum w Książu Wielkim:

- akademie z okazji: rocznicy Konstytucji 3 Maja, Dnia Matki, zakończenia roku szkolnego, Dnia Edukacji Narodowej, Święta Patrona Szkoły, 100 rocznicy odzyskania niepodległości, Świąt Bożego Narodzenia,
- konkursy: szkolny konkurs Liga Klas, konkurs walentynkowy – poezja o uczuciach, konkurs na przebranie za postać związaną ze Świętami Wielkanocnymi, „Nakręć się na pomaganie”, konkurs o bitwie miechowskiej, konkursy kuratorskie na etapie szkolnym i rejonowym z języka polskiego, matematyki, języka angielskiego, historii, geografii,
- prelekcje, wykłady: prelekcja funkcjonariusza Policji – „Bezpieczeństwo podczas ferii”, prelekcja Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej „Czujka na straży twojego bezpieczeństwa” w ramach ogólnopolskiej akcji edukacyjno – informacyjnej dotyczącej zagrożeń pożarami i zatruciem tlenkiem węgla, program profilaktyczny „Noe” dotyczący profilaktyki alkoholowej, warsztaty profilaktyczne dla uczniów z zakresu socjalizacji płciowej „Kobiecość odnajduje siebie w obliczu męskości”, wykład dotyczący środków uzależniających „Dopalacze, narkotyki i inne środki uzależniające, ich wpływ na człowieka oraz odpowiedzialność prawna nieletnich”, szkolenie dla rodziców „Bezpieczne korzystanie z Internetu”,
- imprezy sportowo – rekreacyjne, turnieje – Gimnazjada Powiatowa w piłkę koszykową, Dni Sportu – rozgrywki w piłkę nożną i piłkę siatkową.

- Szkoła Podstawowa w Antolce:

Dzień Edukacji Narodowej, Święto Szkoły Ślubowanie uczniów klasy I, Akademia z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości, Andrzejki, Mikołajki, Akademia z okazji Świąt Bożego Narodzenia, prezentacja jasełek, Walentynki, Dzień Babci i Dziadka, Choinka noworoczna z występami artystycznymi uczniów, Akademia z okazji Dnia Kobiet, Akademia z okazji Dnia Ziemi, Uroczyste obchody Dnia Dziecka, Akademia z okazji Dni Ochrony Środowiska (5 czerwca), Uroczystości związane z powitaniem wiosny (topienie Marzanny, konkurs kukieł Marzann, konkurs na wiosenny strój, występy artystyczne uczniów), Akademia z okazji Świąt Wielkanocnych, Akademia z okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Uroczystości z okazji Dnia Mamy, Uroczystości z okazji Święta Rodziny, Pikniki rodzinne, Udział w Festiwalu Nauki "Moc rozumu", Uczestniczenie w Nocy Muzeów - 23 maja 2018, Uczestniczenie w Nocy Naukowców, Zajęcia edukacyjne w Muzeum Armii Krajowej. Były one aktywnym połączeniem wystawy z warsztatami historycznymi i grą terenową, Zajęcia na wystawie fotograficznej PhotoArk przedstawiająca zwierzęta zagrożone wyginięciem. Atrakcją wystawy były warsztaty przyrodnicze. National Geographic Photo Ark to wieloletni projekt realizowany w celu podniesienia świadomości na temat dziko żyjących gatunków i ich wpływu na środowisko, Zajęcia edukacyjne w Muzeum Narodowym "Sukiennice", Zajęcia edukacyjne w Izbie Leśnej Nadleśnictwa Miechów, Powiatowy Konkurs „Mój Przyjaciel Las” organizowany we współpracy z Nadleśnictwem Miechów, Konkurs recytatorski w ramach realizacji „Programu dla szkół”, Konkurs odblaskowej piosenki, Konkurs kolęd i pastorałek, Wycieczki do kin, teatrów, filharmonii, Wycieczki edukacyjne (krakowskie zoo, Oświęcim, Kraków) Zielona Szkoła w Zakopanem, szkoła uczestniczyła w Małopolskim Konkursie „Odblaskowa Szkoła” (szkoła uczestniczy w tym konkursie od 2008 roku). Celem konkursu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w ruchu drogowym. Szkoła co roku osiąga sukcesy, zajmując miejsca w pierwszej dziesiątce szkół i zdobywa nagrody pieniężne. W roku 2018 Szkoła zajęła IV miejsce w województwie i otrzymała nagrodę w postaci środków finansowych na zakup pomocy dydaktycznych,

- Szkoła Podstawowa w Książu Małym:

Akademia z okazji Dnia Nauczyciela, Dzień Papieski, Święto Szkoły, Ślubowanie pierwszoklasistów, Akademia z okazji odzyskania niepodległości - 100 lecie Niepodległej, Zabawa andrzejkowa- wróżby, zabawy i konkursy, Mikołaj dla najmłodszych, Wigilia szkolna, Zabawa noworoczna, Dzień babci, dzień dziadka, Akademia z okazji Dnia Kobiet, Spotkanie wielkanocne - Tradycje i obrzędy świąt wielkanocnych, Apel z okazji Dnia Ziemi, Akademia z okazji 3 maja, Spotkanie z okazji Dnia Matki, Dzień Dziecka, Uroczyste podsumowanie i zakończenie roku szkolnego.

Konkursy:

„Małopolski Konkurs Humanistyczny – udział 5 uczniów – uczennica kl. VI udział w etapie rejonowym, Małopolski Konkurs Biblijny, Szkolny konkurs recytatorski – Ku niepodległej, celem konkursu było włączenie się w 100-lecie obchodów niepodległości Polski poprzez przypomnienie polskiej poezji patriotycznej, Konkurs historyczny, pt. " Dał Polsce wolność, granice, moc i szacunek. Józef Piłsudski w świadomości historycznej miechowskiej młodzieży", Konkurs recytatorski w języku

angielskim w dwóch kategoriach wiekowych, Powiatowy konkurs ortograficzny o tytuł "MISTRZA ORTOGRAFII", Powiatowy Konkurs o św. Janie Pawle II, corocznie organizowany przez naszą szkołę, poświęcony Patronowi Szkoły. Konkurs jest inspirowany życiem i działalnością Świętego Jana Pawła II. Ma na celu przypomnienie postaci Wielkiego Polaka, pogłębianie zainteresowania dzieci osobą i nauczaniem Świętego Jana Pawła II, jest również zachęceniem uczniów do aktywności twórczej. Odbywa się w kategoriach: wiedzy, prac literackich i plastycznych, Konkursy plastyczne, Bezpieczeństwo na wsi – konkurs plastyczny organizowany przez KRUS, Konkurs historyczny „Mazurek Dąbrowskiego - pieśń dająca nadzieję i mówiąca o odzyskaniu niepodległości” ,Konkurs Młodzież Zapobiega Pożarom, „Czyste powietrze wokół nas”- realizowany program w punkcie przedszkolnym oraz w oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej, Program „Nie pal przy mnie, proszę” realizowany w klasie I i III, W klasie IV realizowany był program „Bieg po zdrowie” natomiast w klasach V -VII program „Znajdź właściwe rozwiązanie”, W klasach IV -VII realizowany był program „Trzymaj formę”. Ogólnopolski Program Edukacyjny, którego celem jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. Podczas pogadanek klasowych wśród uczniów propagowano akcję krwiodawstwa w związku z obchodzonym Dniem Honorowego Krwiodawstwa. Z okazji Światowego Dnia Zdrowia uczniowie klasy VII przygotowali i przedstawili krótki apel „Zdrowia dla wszystkich”. Informowali w sposób wierszowany, swoich kolegów jak dbać o zdrowie. W maju obchodzony był Dzień Rzucania Palenia pod hasłem „Tytoń zagraża nam wszystkim”- przeprowadzono pogadanki na lekcjach wychowawczych oraz plakaty informacyjne przedstawiające skutki palenia oraz wdychania dymu tytoniowego.

Prelekcje do rodziców : Zagrożenia dla dzieci płynące z Internetu, Zdrowe odżywianie- przeciwdziałanie otyłości, Jak radzić sobie z dzieckiem trudnym, Antynikotynowa edukacja zdrowotna,

Prelekcje do uczniów: Bezpieczeństwo w sieci, Dzień Praw Dziecka, Zasady bezpiecznego poruszania się po drodze - spotkanie z policją, Zasady bezpieczeństwa na wsi – KRUS, Zasady higieny osobistej, higiena rąk – pielęgniarka szkolna, Piknik rodzinny – organizowany z okazji Dnia Matki, Dnia Dziecka i Dnia Ojca. Celem którego jest kultywowanie tradycji rodzinnych, spędzanie czasu wolnego z całą rodziną, prezentacja dorobku artystycznego uczniów rodzicom i krewnym oraz udział w konkursach plastycznych i sportowych wszystkich członków rodziny. Tradycyjnie podczas pikniku rozgrywany jest mecz piłki nożnej synowie kontra ojcowie,

Turniej tenisa stołowego, Turniej unihokeja, Turniej piłki ręcznej, Turniej piłki nożnej, Turniej piłki siatkowej Biegi przełajowe, Bieg sztafetowy,

Wycieczki:

Trzydniowa wycieczka do Wrocławia i w Góry Stołowe kl. IV-VII,

Manufaktura słodczy w Kielcach i Muzeum Zabawek- kl. I, 0,

Teatr Juliusza Słowackiego w Krakowie kl. V-VII,

Teatr Ludowy w Krakowie kl. IV-VI,

Wycieczka do Parku Trampolin i Multikino w Krakowie kl. IV-VII,

Wycieczka do Miechowa oraz kino w Miechowie kl. I-III,

Warsztaty plastyczne - Biuro Wystaw Artystycznych „U Jaksy” w Miechowie kl. III, V-VI,

Kraków – Łagiewniki kl. III,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim:

Żywe lekcje biologii i przyrody, Prelekcja na temat: bezpiecznego poruszania się po drodze,

bezpieczeństwa w domu i w gospodarstwie z udziałem policjantów, Dzień Babci i Dziadka,

Dzień Kobiet, „Biała szkoła” w Porąbce, Zajęcia sportowe na stoku narciarskim w Sławicach

Szlacheckich, Wspieranie w potrzebie - loteria fantowa na rzecz chorego dziecka, Ortografia polska –

lekcja z aktorami, „Ku niepodległej” – żywa lekcja historii - pokaz historyczny w wykonaniu Grupy

Artystycznej Rekonstruktorskiej, Pożegnanie zimy, Kolorowa Wielkanoc,

Prelekcje w ramach bezpiecznego tygodnia:

Prelekcja dotycząca „Zagrożeń w sieci”,

Prelekcja dotycząca „Uzależnień behawioralnych”,

Prelekcja „Bezpieczne wakacje”,

Prelekcja „Bezpieczeństwo w gospodarstwie”,

Prelekcja dotycząca higieny osobistej,

Prelekcja dotycząca „Bezpiecznego zachowania się w stosunku do zwierząt” połączona z pokazem piesków,

Organizacja Gminnego Konkursu Recytatorskiego „Drogi do wolności”, Święto Konstytucji 3 Maja,

Biwaki astronomiczne, Dzień Matki, Dzień dziecka, Dzień rodziny, „Zielona Szkoła” w Wysowej-

Zdroju, Uroczyste zakończenie roku szkolnego, Dzień Edukacji Narodowej, Prelekcja - Bezpieczna droga

do szkoły, Ślubowanie Klasy I, Dzień Przedszkolaka, Dzień Pluszowego Misia, Andrzejki, zabawy

choinkowe,

„To takie proste” – będę naukowcem, konstruktorem? Wycieczka do Muzeum Inżynierii Miejskiej w

Krakowie, Międzynarodowy dzień tolerancji – wizyta i występ w OREW w Miechowie, Występy i wizyta

w Domu Dziecka i Domu Kombatanta w Miechowie, Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa –

spotkanie z przedstawicielami PSP z Miechowa, Bijemy „Rekord dla Niepodległej”- wspólne śpiewanie

hymnu, Dzień Patrona Szkoły – Drogi do niepodległości- uroczystości - 11 listopada 2018,

Prelekcja - dopalacze, narkotyki i odpowiedzialność karna nieletnich, Mikołajki w Szkole,

Biwaki naukowo – rekreacyjne w szkole w ramach innowacji pedagogicznych, Konkursy: świąteczne

kartki i stroiki, Apel Wigilijny, Jasełka szkolne, Wycieczki dydaktyczne dla przedszkolaków i uczniów,

między innymi do: Wrocław, Warszawa, Kraków, gospodarstwa edukacyjne, ZOO, teatr, kino, Muzeum

Ziemi Kieleckiej w Tokarni, Pieniny, Miechów- śladami Bożogrobowców,

• Organizacja imprez sportowych:

- Gminne Igrzyska Młodzieży w Piłce Halowej (w kategorii dziewcząt i chłopców),

- Gminne Igrzyska Dzieci w Piłce Halowej (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Gminne Igrzyska Młodzieży w Piłce Siatkowej (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Gminne Igrzyska Dzieci w Mini Piłce Siatkowej (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Gminne Igrzyska Dzieci w Mini Piłce Ręcznej (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Gminne Igrzyska Dzieci w Piłce Nożnej (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Gminne Igrzyska Dzieci w Koszykówce (w kategorii dziewcząt i chłopców),
- Szkolny Turniej w Tenisie Stołowym (w kategorii dziewcząt i chłopców).

W 2018 roku funkcjonowały następujące koła zainteresowań:

- Gimnazjum w Książu Wielkim – koło polonistyczne i matematyczne,
- Szkoła Podstawowa w Antolce – chór, koło matematyczne, polonistyczne oraz rozwijające zainteresowania matematyczno-przyrodnicze w klasie II,
- Szkoła Podstawowa w Książu Małym:
  - kółko teatralne - uczniowie przygotowywali przedstawienie Jasełek, które prezentowane było szkole podczas wigilii, w kościele parafialnym w Książu Małym, w Domu Pomocy Społecznej w Mianocicach. Przygotowano przedstawienie „Kopciuszek w wersji współczesnej”, zabawę noworoczną, scenki kabaretowe z okazji „Dnia „Kobiet”, przedstawienie „Niedługo wakacje” na zakończenie roku szkolnego. Uczniowie działający w kółku teatralnym występowali również na pikniku z okazji Dnia Dziecka w Książu Wielkim oraz na Pikniku Rodzinnym w Książu Małym,
  - Koło wolontariatu - prowadziło wiele ciekawych inicjatyw propagujących niesienie pomocy potrzebującym, a wśród nich: odwiedzanie samotnych starszych mieszkańców Książa Małego i okolic z okazji Świąt Bożego Narodzenia z upominkami (własnoręcznie pieczonymi przez uczniów ciasteczkami), zbiórka karmy dla zwierząt ze schroniska, wspólne kolędowanie, przygotowanie pełnowartościowego śniadania poprzez współpracę z KGW (propagowanie zdrowego stylu życia), zorganizowano zbiórki charytatywne – sprzedaż kalendarzyków, zbiórka zakrętek, Góra grosza, zakup zniczy w Witowicach,
  - Koło plastyczne – przygotowywało dekoracje i kostiumy z okazji uroczystości i imprez szkolnych,
  - Chór szkolny - oprawa muzyczna uroczystości szkolnych,
  - Koło origami,
  - Mali naukowcy,
  - Koło ekologiczne,
  - UKS,

- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Książu Wielkim – koło astronomiczne, języka angielskiego, sportowe, matematyczne, przyrodnicze

18. Przedszkole w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Książu Wielkim:

Rok szkolny 2017/2018 95 dzieci

Rok szkolny 2018/2019 98 dzieci

19. Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych:

- Szkoła Podstawowa w Antolce

- rok szkolny 2017/2018 21 dzieci
- rok szkolny 2018/2019 11 dzieci

- Szkoła Podstawowa w Książu Małym

- rok szkolny 2017/2018 9 dzieci
- rok szkolny 2018/2019 12 dzieci

20. Inne formy wychowania przedszkolnego:

- Szkoła Podstawowa w Antolce

- rok szkolny 2017/2018 19 dzieci
- rok szkolny 2018/2019 24 dzieci

- Szkoła Podstawowa w Książu Małym

- rok szkolny 2017/2018 24 dzieci
- rok szkolny 2018/2019 23 dzieci

Tabela 61. Losy absolwentów Gimnazjum w Książu Wielkim (2015-2018):

Nazwa szkoły/kierunek kształcenia, miejscowość	Liczba absolwentów roku 2015 - którzy podjęli naukę w danej szkole	Liczba absolwentów roku 2016 - którzy podjęli naukę w danej szkole	Liczba absolwentów roku 2017 - którzy podjęli naukę w danej szkole	Liczba absolwentów roku 2018 - którzy podjęli naukę w danej szkole
Liceum Ogólnokształcące w Miechowie	15	17	9	11
Zespół Szkół nr 1 Miechów	6	12	10	7
Zespół Szkół nr 2 Miechów	19	4	8	13
Liceum Ogólnokształcące Kraków	5	2	3	4
Liceum Ogólnokształcące w Jędrzejowie		2		
Zespół Szkół Zawodowych w Wodzisławiu		1		
Zespół Szkół Niepublicznych Książ Wielki	6	1	7	5
Zespół Szkół Chemicznych Kraków		1		
Niepubliczne L.O Kraków		1		

Ośrodek Rehab.-Eduk. Miechów		2		
Ośrodek Rehab.-Eduk. Zagorzyce		1		
ZSZ nr 2 w Jędrzejowie	1	1		1
Gimnazjum w Książu Wielkim		3		
Technikum Kielce (Specjalne)		1		
Liceum Ogólnokształcące Sosnowiec		1	1	1
Liceum Ogólnokształcące Rzym		1		
Liceum Ogólnokształcące Sędziszów	1			
Niepubliczne L.O. Miechów	1			3
Gimnazjum w Mszanie Dolnej	1			
Gimnazjum Sędziszów	1			
RAZEM	57	50	38	45

Źródło: Opracowanie własne

5.POLITYKA SPOŁECZNA

Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim jest jednostką organizacyjną Gminy Książ Wielki, realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej, działającą na podstawie Statutu nadanego Uchwałą Rady Gminy w Książu Wielkim Nr XII/93/2016 z dnia 4 lutego 2016 roku. W 2018 roku Ośrodek realizował zadania własne gminy i zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz koordynował realizację zadań ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Głównym zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wielkim jest realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

- 1) wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- 2) realizacja rządowych programów pomocy społecznej.

W 2018 roku Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także przekazane mu zadania wynikające z innych ustaw:

- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- należące do właściwości gminy z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej,
- ❖ przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych (500+)
- przyznawanie „Kart Dużej Rodziny” ,
- prowadzenie obsługi techniczno-organizacyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego,

❖ przyznawanie i wypłacanie świadczeń „Dobry start”.

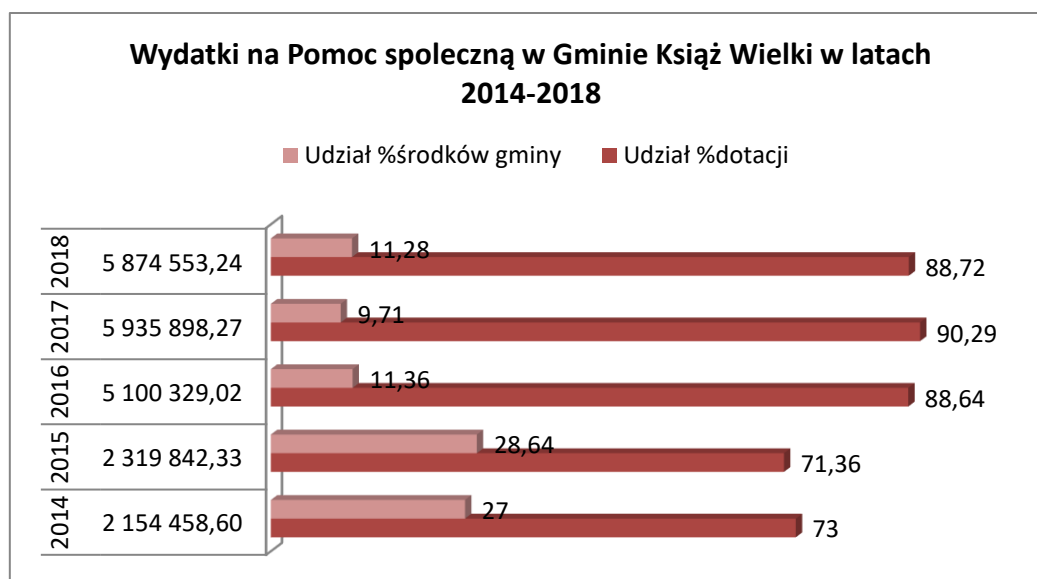
Pomocy Społecznej, w 2018 roku zatrudniał pracowników wg. niżej przedstawionych danych:

- kierownika – cały etat
- specjalistę pracy socjalnej – cały etat
- starszego pracownika socjalnego – cały etat,
- inspektora ds. świadczeń rodzinnych – cały etat,
- referenta ds. świadczeń wychowawczych, cały etat (od dn. 01-01-2018 roku do 31-12-2018 roku nieobecność usprawiedliwiona),
- referenta ds. świadczeń z funduszu alimentacyjnego na ½ etatu , od stycznia 2018 roku do grudnia 2018 roku zastępstwo za referenta ds. świadczeń wychowawczych na ½ etatu,
- asystenta rodziny na umowę zlecenie,
- pomoc administracyjną -cały etat
- opiekunkę domową na umowę zlecenie .

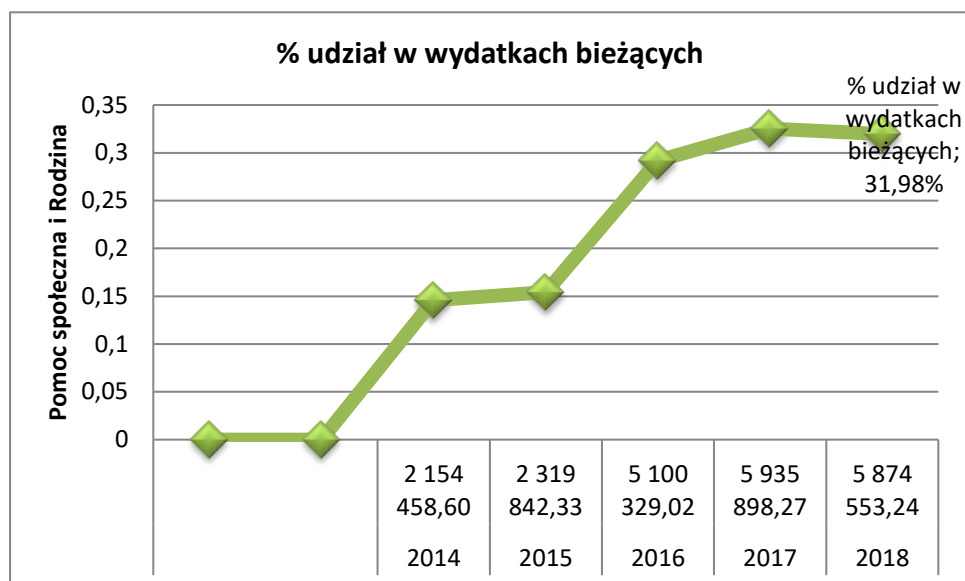
Tabela 62. Struktura wydatków w dziale Pomoc społeczna i Rodzina w Gminie Książ Wielki w latach 2014-2018

ROK	Wydatki w dziale 852 Opieka społeczna i 855- Rodzina	% udział w wydatkach bieżących	Wydatki finansowane z dotacji	Udział %	Wydatki finansowane ze środków własnych	Udział %
2014	2 154 458,60	14,59%	1 572 566,60	73,00	581 892,00	27,00
2015	2 319 842,33	15,41%	1 655 447,00	71,36	664 395,33	28,64
2016	5 100 329,02	29,18%	4 520 784,02	88,64	579 545,00	11,36
2017	5 935 898,27	32,53%	5 359 104,32	90,29	576 793,95	9,71
2018	5 874 553,24	31,98%	5 211 677,92	88,72	662 875,32	11,28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za lata 2014-2018

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 62.

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 62.

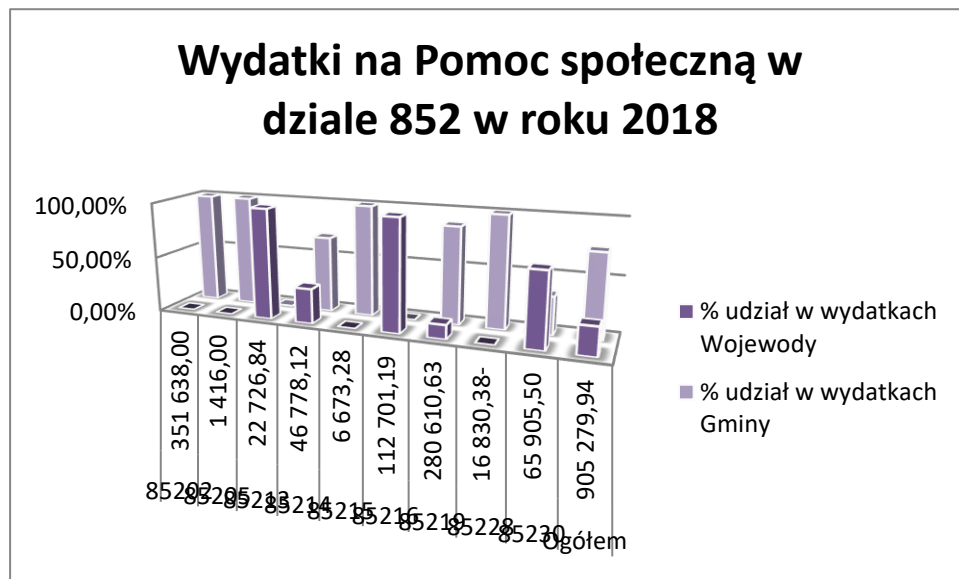
- ❖ Dla każdego świadczeniobiorcy pracownicy Ośrodka prowadzą teczkę osobową, teczkę korespondencji oraz obsługują stosowne programy informatyczne :
  - HELIOS, który polega na wprowadzaniu wszystkich danych zgromadzonych w teczkach osobowych,
- ❖ - program CHEOPS do obsługi dodatków mieszkaniowych i energetycznych,
- ❖ - program KDR do obsługi wniosków Kart Dużej Rodziny,
- ❖ - Empatię ; portal informatyczno-usługowy dla instytucji realizujących politykę socjalną państwa oraz w szczególności dla osób i rodzin korzystających ze świadczeń socjalnych oferowanych przez państwo,
- ❖ -SEPI, umożliwia podmiotom administracji publicznej bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji,
- ❖ -Program aplikacji statystycznej CAS – bezpośrednie przekazywanie do wojewody sprawozdań.

Tabela 63.REALIZACJA ZADAŃ STATUTOWYCH OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W KSIĄŻU WIELKIM W 2018 ROKU

Rozdział	Dział 852	Pomoc społeczna			
	Wydatki wykonane za 2018r.	Udział w wydatkach środków Wojewody	% udział w wydatkach Wojewody	Udział w wydatkach środków Gminy	% udział w wydatkach Gminy
85202 Domy pomocy społecznej	351 638,00	0,00	0,00%	351 638,00	100%
85205 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	1 416,00	0,00	0,00%	1 416,00	100%
85213 Składka zdrowotna	22 726,84	22 621,26	99,54%	105,58	0,46%
85214 Zasiłki okresowe	46 778,12	14 707,00	31,44%	32 071,12	68,56%
85215 Dodatki mieszkaniowe	6 673,28	0,00	0,00%	6 673,28	100%

85216 Zasiłki stałe	112 701,19	112 687,20	99,97%	13,99	0,03%
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	280 610,63	35 482,14	12,65%	245 128,49	87,35%
85228 Usługi opiekuńcze	16 830,38	0,00	0,00%	16 830,38	100%
85230 Pomoc państwa w zakresie dożywiania	65 905,50	43 682,75	66,28%	22 222,75	33,72%
Ogółem	905 279,94	229 180,35	25,32%	676 099,59	74,68%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 63.

Ośrodek realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej w formie wsparcia finansowego, usług, pomocy w naturze oraz w postaci pracy socjalnej. Kieruje również do domów pomocy społecznej osoby wymagające całodobowej opieki.

Zasiłek celowy: w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej może być przyznany zasiłek celowy, w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek celowy może być również przyznany osobie/rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Udzielono następujących świadczeń:

- 1 osobie bezdomnej z terenu Gminy Książ Wielki opłacano pobyt w schronisku. Wydano kwotę: **9.361,70** w
- 1 rodzinie udzielono pomocy w formie zasiłku celowego, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, wydano kwotę **2.000,00 zł**,
- dla **23 osób** udzielono pomocy (finansowej i rzeczowej) w formie zasiłków celowych m.in. na zakup leków, środków czystości, opału, wydano kwotę: **8.063,75 zł**.

Zasiłek celowy specjalny: w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie/rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby/rodziny.

W roku 2018 zasiłek dla **23 osób** przyznano decyzją celowy specjalny zasiłek na kwotę **10.783 zł**. Wydatki na zadanie finansowane były w całości ze środków własnych gminy.

Zasilek okresowy: przysługuje ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożność utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego przy spełnieniu kryterium dochodowego zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2018r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej od 01.10.2018r. i nadal, kryterium dla osoby samotnie gospodarującej kwota wynosi: **701 zł**, dla osoby w rodzinie kwota wynosi: **528 zł**.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby lub kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. Zasiłki okresowe w 2018 r. wypłacono - **20** rodzinom, udzielono - **156** świadczeń.

Przyznawanie i wypłatę dodatków mieszkaniowych reguluje ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 180 ze zm.). Dodatki mieszkaniowe wypłacane są ze środków budżetu gminy. Stanowią formę pomocy dla osób, które nie są w stanie pokryć wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania. Pomoc ta ma charakter częściowy, co oznacza, że osoba, której przyznano dodatek musi ponosić i uiszczać we własnym zakresie (z własnego budżetu) pozostałą, poza dodatkiem mieszkaniowym część opłat związanych z utrzymaniem lokalu.

Za dochód uważa się wszelkie przychody po odliczeniu kosztów ich uzyskania oraz po odliczeniu składek na ubezpieczenie emerytalno – rentowe i chorobowe, określonych w przepisach o systemie ubezpieczeń społecznych chyba, że zostały już zaliczone do kosztów uzyskania przychodu. Najniższa emerytura wynosi: **1.029,80 zł**.

Dodatek przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód za 3 miesiące poprzedzające złożenie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175 % kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym, tj.: **1.802,15 zł** lub 125 % tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym: **1.287,25 zł**.

W roku 2018 wypłacono dodatki mieszkaniowe dla - **5** rodzin, udzielono - **38** świadczeń.

Zasilek stały: przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub osobie w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, w przypadku gdy dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, a także pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej – różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż : **645,00 zł** miesięcznie:

- w przypadku osoby w rodzinie- różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie. Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż: **30,00 zł**.

Zasilek stały w 2018r. pobierały - **23** osoby, udzielono - **209** świadczeń.

Realizacja programu „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” realizowany jest od roku 2014 do nadal. W ramach Programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w formie dożywiania dzieci do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom, w szczególności bezrobotnym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym w formie posiłku, zasiłku celowego na zakup posiłku, żywności albo świadczenia rzeczowego w postaci artykułów żywnościowych.

W 2018r. w ramach w/w programu, pomocą w formie bezpłatnych posiłków w szkole objętych było- **74** uczniów.

Pomocą w formie finansowej objętych było - **18** rodzin, udzielono – **91** świadczeń.

Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane są za osoby pobierające świadczenia w formie zasiłków stałych, liczba osób uprawnionych - 22 osoby, udzielono - **206** świadczeń.

Na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym świadczona jest praca socjalna w formie poradnictwa. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom, które mają trudności w rozwiązywaniu swoich problemów bez względu na posiadany dochód, pomocą objęto- **105** rodzin.

Partycypowanie w kosztach pobytu naszych mieszkańców jest również zadaniem własnym Gminy . Koszt utrzymania naszych klientów w domach pomocy społecznej jest bardzo wysoki i stanowi duże obciążenie

dla budżetu Gminy. Osoby przebywające w placówce również ponoszą odpłatność do wysokości 70% swojego świadczenia. Ośrodek ponosi natomiast różnicę pomiędzy pełną odpłatnością ustaloną przez Starostów i obowiązującą w danej placówce a kwotą wniesioną przez pensjonariusza.

W 2018 r. tą formą pomocy objęto - 17 osób, udzielono- 169 świadczeń.

Odpłatność rodziny zgodnie z zawartymi umowami za rok 2018 wyniosła **52.311,42 zł**. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą: 1) mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu; 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2:

a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300 % (**2.103,00 zł**) kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % tego kryterium, b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300 % (**1.584,00 zł**) kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2. i gmina określone w pkt. 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Usługi opiekuńcze są zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym , są organizowane i świadczone w miejscu zamieszkania.

Z tej formy pomocy w 2018r. skorzystała - 1 osoba. Pomoc w formie usług opiekuńczych świadczyła opiekunka domowa zatrudniona na umowę zlecenie.

Środki finansowe na pokrycie zadania pochodziły ze środków własnych gminy.

Odpłatność świadczeniobiorców za usługi opiekuńcze za rok 2018 wyniosła **251,42 zł**.

W minionym roku Ośrodek przystąpił do współpracy z CARITAS Archidiecezji Krakowskiej, i w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)

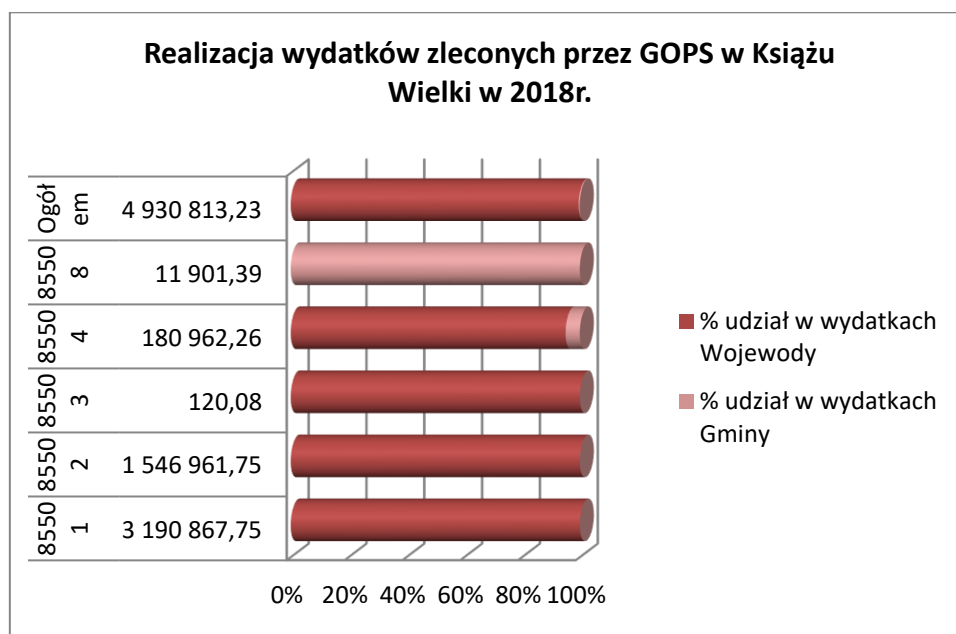
939 osób skorzystało z pomocy żywnościowej.

Pomoc w ramach POPŻ kierowana jest do osób i rodzin, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej (określonej przesłankami z art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz poziomem dochodów odniesionych do procentowej wartości odpowiedniego kryterium dochodowego określonego w tej ustawie) - których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj.: 1.268/1.402 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1.028/1.056 zł dla osoby w rodzinie, jak również podpisały stosowną deklarację uczestnictwa w Programie. Pomoc udzielana była w postaci artykułów spożywczych, które zostały przekazywane osobom i rodzinom najbardziej potrzebującym bezpłatnie.

Tabela 64.REALIZACJA ZADAŃ ZLECONYCH I POWIERZONYCH OŚRODKOWI POMOCY SPOŁECZNEJ

Rozdział	Dział 855	Rodzina			
	Wydatki wykonane za 2018r.	Udział w wydatkach środków Wojewody	% udział w wydatkach Wojewody	Udział w wydatkach środków Gminy	% udział w wydatkach Gminy
85501-Świadczenia wychowawcze	3 190 867,75	3 190 867,75	100%	0,00	0,00%
85502Świadczenia rodzinne	1 546 961,75	1 546 794,21	99,99%	167,54	0,01%
85503Karta Dużej Rodziny	120,08	120,08	100%	0,00	0,00%
85504Wspieranie rodziny	180 962,26	172 050,00	95,08%	8 912,26	4,92%
85508Rodziny zastępcze	11 901,39	0,00	0,00	11 901,39	100%
Ogółem	4 930 813,23	4 909 832,04	99,58%	20 981,19	0,42%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

Wykres opracowano na podstawie Tabeli nr 64

Świadczenie wychowawcze zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci przysługują od dnia 1 kwietnia 2016 roku.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb. Osobami uprawnionymi do otrzymania świadczenia wychowawczego są: matka, ojciec, opiekun faktyczny dziecka albo opiekun prawny dziecka, do dnia ukończenia przez dziecko 18 roku życia. Świadczenie wychowawcze przysługuje na drugie i kolejne dziecko niezależnie od dochodu. Natomiast rodziny spełniające kryterium dochodowe tj. osiągające dochód na osobę nie przekraczający 800 zł mogą pobierać 500 zł również na pierwsze dziecko. Jeśli jedno z dzieci jest niepełnosprawne to limit dochodu na jedną osobę wzrasta do 1200 zł.

W okresie od 1 stycznia 2018r do 31 grudnia 2018r. uprawnionych do świadczenia wychowawczego było - **327** rodzin. Udzielono – **6.155** świadczeń. Na wypłatę świadczeń poniesiono wydatki z budżetu państwa w kwocie: **3.135.353,70 zł**. Koszty obsługi na realizację powyższego zadania wyniosły: **47.741,02 zł** - płace z pochodnymi, szkolenia, delegacje służbowe, zakup materiałów biurowych, tonerów do drukarki, druków, prowizje bankowe, licencje na programy komputerowe, odpis na ZFŚS. Ogółem na świadczenia wychowawcze wykorzystano kwotę 3.190 867,75 zł.

Ustawa o świadczeniach rodzinnych określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- ❖ zasiłki rodzinne wraz z dodatkami,
- ❖ świadczenia opiekuńcze - zasiłek pielęgnacyjny, świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna,
- ❖ jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, tzw. „becikowe”,
- ❖ świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, których dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty: **674,00 zł** od 1 listopada 2015r i nadal . W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę na przekracza kwoty: **764,00 zł** od 1 listopada 2015 r. i nadal.

Wydatki w ogólnej kwocie **1.546.794,21 zł** zostały wypłacone na świadczenia rodzinne, świadczenia opiekuńcze, składkę emerytalno-rentową, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz koszty obsługi. Na wypłatę samych świadczeń tj. świadczeń rodzinnych , świadczeń opiekuńczych, świadczeń rodzicielskich, świadczeń z funduszu alimentacyjnego została wydatkowana kwota w wysokości **1.460.874,14 zł** , z tego:

- zasiłki rodzinne i dodatki: – **udzielono 5.545 świadczeń**,
- zasiłki pielęgnacyjne: **udzielono 1.320 świadczeń**,
- świadczenia pielęgnacyjne , **udzielono 206 świadczeń**,
- specjalny zasiłek opiekuńczy: **udzielono 26 świadczeń**,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka: **udzielono- 42 świadczenia**,
- zasiłek dla opiekuna:, **udzielono 46 świadczeń** ,
- świadczenie rodzicielskie: **udzielono 106 świadczeń**,
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego , **udzielono świadczeń** ,

Ponadto za 9 osób uprawnionych do świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłku dla opiekuna oraz specjalnego zasiłku dla opiekuna odprowadzana była składka zdrowotna.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia, a jeśli się uczy w szkole wyższej, to do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, w rodzinie nie przekracza kwoty: **725,00 zł**. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż **500,00 zł** na każde dziecko.

- fundusz alimentacyjny: liczba osób uprawnionych - **25**, udzielono - **326 świadczeń**.

4. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW

W ciągu całego 2018 roku wystosowano 16 pism w celu wezwania 15 dłużników na wywiady alimentacyjne. Przesłano informacje zawarte w wywiadach alimentacyjnych oraz oświadczeniach majątkowych pozyskane od 5 dłużników do właściwych komorników sądowych prowadzących postępowanie egzekucyjne .Przesłano również powyższe informacje pozyskane od 9 dłużników do właściwych ośrodków pomocy społecznej. Do komorników sądowych przekazano 5 informacji istotnych dla skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych dotyczących 5 dłużników alimentacyjnych. Tut Ośrodek skierował wniosek do PUP o aktywizację zawodową 8 dłużników alimentacyjnych. W Biurach Informacji Gospodarczej umieszczono informacje o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych. Prowadzono korespondencję z komornikami sądowymi w sprawie ustalenia aktualnych adresów zamieszkania 2 dłużników. Ponadto pozyskano informację z Aresztów Śledczych o sytuacji 1 dłużnika alimentacyjnego. Kwota zadłużenia 10 największych dłużników alimentacyjnych wynosi **654.643,58 zł**. Na terenie gminy Książ Wielki zamieszkuje 20 dłużników alimentacyjnych.

W 2018 roku wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się w stosunku do 6 dłużników alimentacyjnych. Wydano decyzje administracyjne w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych wobec 5 dłużników alimentacyjnych. Wobec 1 dłużnika alimentacyjnego wydano decyzję o umorzeniu postępowania. Skierowano do Prokuratury Rejonowej 2 wnioski o ściganie dłużników alimentacyjnych. Wystosowano 1 zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nie alimentacji na Komendę Powiatową Policji.

Przyczynami zaległości jest: wykazywanie przez dłużników alimentacyjnych prac dorywczych o małej dochodowości. Dłużnicy alimentacyjni w znacznej części to osoby bezrobotne, które wg. oświadczeń majątkowych nie posiadają zasobów finansowych, ruchomości oraz nieruchomości.

Za okres IV kwartałów 2018 roku wpłaty dokonane przez dłużników alimentacyjnych za pośrednictwem komorników sądowych wynoszą **41.528,79 zł** , są raczej systematyczne lecz niskie.

5. ŚWIADCZENIA „DOBRY START”

Rada Ministrów Rozporządzeniem z dnia 30 maja 2018 r. (Dz. U. 2018 poz. 1061) ustanowiła rządowy programu „Dobry start” w ramach, którego rodzice, opiekunowie dzieci uczących się otrzymali 300 zł. na wyprawkę szkolną.

Świadczenie przysługuje bez względu na dochód rodzin. Świadczenie „Dobry Start” jest zwolnione od podatku. Nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

Świadczenie „Dobry Start” przysługuje raz w roku na rozpoczęcie roku szkolnego dla dzieci do ukończenia 20 roku życia (nie dotyczy uczniów szkół policealnych i szkół dla dorosłych). Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają świadczenie do ukończenia przez nie 24 roku życia.

Świadczenie nie przysługuje jeżeli dziecko lub osoba ucząca się zostały umieszczone w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, areszcie śledczym, zakładzie karnym, szkole wojskowej lub innej szkole, jeżeli instytucje te zapewniają nieodpłatnie pełne utrzymanie; na dziecko z tytułu rozpoczęcia rocznego przygotowania przedszkolnego (klasa „zero”).

W roku 2018 świadczenie 300+ otrzymało 555 dzieci na kwotę 166.500,00. Wydatki na koszty obsługi zadania wyniosły 5.550,00 zł. Ogółem koszt zadania to kwota 172.050,00 zł, środki finansowe pochodziły z budżetu państwa.

7.POTWIERDZANIE PRAWA DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH.

Z potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na okres 90 dni mogą korzystać:

- ❖ osoby nieubezpieczone,
- ❖ osoby posiadające obywatelstwo polskie,
- ❖ -osoby posiadające miejsce zamieszkania na terytorium RP,
- ❖ -osoby, które spełniają kryterium dochodowe obowiązujące w pomocy społecznej, co do
- ❖ których nie stwierdzono dysproporcji pomiędzy dochodem a rzeczywistą sytuacją majątkową.

W 2018 r. w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej wydano - 2 decyzje administracyjne.

8. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Realizacja zadania jest zawarta w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjętego Uchwałą Nr XV / 121 /2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 21 czerwca 2016 roku na lata 2016-2020.

Funkcjonujący od czerwca 2011 roku Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2018 odbył 4 spotkania oraz 21 spotkań w grupach roboczych. W ubiegłym roku Zespół prowadził 11 Niebieskich Kart w rodzinach dotkniętych przemocą z tego w 2018 roku założono 8 kart. W minionym roku Niebieskie Karty zostały założone przez policję. Zakończono 4 Karty, pozostałe są w realizacji. Pracownicy socjalni z dzielnicowym Posterunkiem Policji wspólnie monitorowali środowiska zagrożone przemocą.

Umieszczenie informacji nt. przemocy na stronie BIP Urzędu Gminy i OPS (informacji gdzie można uzyskać pomoc na terenie gminy i powiatu). Bieżąca informacja udzielana przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. Informacja umieszczona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Ośrodka. Rozpowszechnianie ulotek w podmiotach działających na terenie gminy.

9. WSPIERANIE RODZINY

Realizacja zadania jest zawarta w Gminnym Programie Wspierania Rodziny Gminy Książ Wielki na lata 2016 - 2018 przyjętego Uchwałą Nr XI / 87 /2015 Rady Gminy z dnia 30 grudnia 2015r. Zadaniem Programu jest pomoc rodzinom biologicznym w rozwiązywaniu ich problemów opiekuńczo – wychowawczych z dziećmi przy współpracy samorządu i innych instytucji zajmujących się rodziną. Zadania te są głównie realizowane przez asystentów rodziny.

10. OGÓLNOPOLSKA KARTA DUŻEJ RODZINY

W dniu 16 czerwca 2014r. Uchwałą Rady Ministrów ustanowiono rządowy program dla rodzin wielodzietnych, który potocznie nazywany jest Kartą Dużej Rodziny. Jest to program dla rodzin z co najmniej trojgiem dzieci i polega na posiadaniu Karty Dużej Rodziny, która uprawnia do ulg w różnych instytucjach i przedsiębiorstwach. Instytucje i przedsiębiorstwa, które w tym celu podpisały stosowne porozumienie z Ministerstwem są wymienione na stronie internetowej www.rodzina.gov.pl, gdzie lista jest systematycznie aktualizowana. Program ten jest programem ogólnopolskim i dotyczy przywilejów na terenie całej Polski. Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, natomiast dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymają kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności. Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wielkim w 2018r. wydał Karty Dużej Rodziny - 28 kart tradycyjnych i 67 kart elektronicznych.

Gmina Książ Wielki z tego tytułu nie ponosi żadnych kosztów.

6. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2018ROKU.

W 2018 roku skierowano na komisję 18 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, które były zgłoszone przez rodzinę 10, policję 2. GKRPA przeprowadziła 7 rozmów motywujących do objęcia leczenia odwykowego z rodzinami. Komisja zgłosiła 3 wnioski do Sądu Rodzinnego i Nieletnich o przymusowe leczenie odwykowe, dla 3 osób zlecono wykonanie badań. Dobrowolną terapię odwykową podjęło 5 osób.

W roku 2018 w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Wójtem Gminy i Starostą Powiatu osoby z terenu gminy Książ Wielki mogły korzystać z bezpłatnych porad specjalistów (psychologa, prawnika, policjanta i z terapii rodzin) w Punkcie Interwencji Kryzysowej. W ubiegłym roku 34 osoby z terenu naszej gminy skorzystały z porad prawnika, 3 osoby z porad psychologa i 1 rodzina skorzystała z terapii rodzin. Bezpłatna pomoc prawna – Starostwo Powiatowe.

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2018.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Książ Wielki

W gminie Książ Wielki znajduje się 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 5 punktów (lokalu gastronomicznego). 12 punktów sprzedaży posiada zezwolenie na sprzedaż alkoholu o zawartości powyżej 18% do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz jeden lokal do spożycia w miejscu sprzedaży.

W roku 2018 wydano 3 jednorazowe zezwolenia przedsiębiorcom na sprzedaż alkoholu. Wartość sprzedanego alkoholu w 2018 roku na terenie gminy (na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców prowadzących sprzedaż):

do 4,5% (oraz piwa) 1 107 351,78 zł,

do 18 % (z wyjątkiem piwa) 105 996,12 zł,

powyżej 18% 1 153 062,12 zł Co daje kwotę łączną 2 366 41,58 zł . Na statystycznego (powyżej 18 roku) mieszkańca gminy przypada rocznie 533,70 zł

W 2018 roku zlikwidowano jeden punkt sprzedaży . Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych skontrolowała 2 punkty sprzedaży.

W gminie jest 18 osób uzależnionych od alkoholu i 10 członków ich rodzin .Wobec 6 osób Komisja podjęła czynności poddania ich leczeniu w placówkach leczenia uzależnień . Wobec 3 osób Komisja wystąpiła do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

Finansowanie działań .

Gmina z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskała kwotę 52 987,00 zł. Zaplanowano w budżecie gminy na realizację profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych kwotę 65 103,00 zł(różnica pochodzi z niewykorzystanych środków roku 2017). Wykorzystano w 2018 roku kwotę 53 320,00 zł.

Na funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2018 roku wydatkowano 9570,00 w tym na : wynagrodzenia 3 390,00

-wydanie opinii przez biegłego stwierdzającego uzależnienie od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego kwotę 4 740,00

-opłaty sądowe 120,00

na finansowanie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi 8 250,00
– Udzielono 20 porad dla 25 osób.

W ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych organizowane były dla 123 osób kolonie z programem zajęć profilaktycznych .

7.REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W WARSZTATACH TERAPII ZAJĘCIOWEJ W RZĘDOWICACH

Warsztaty terapii Zajęciowej w Rzędowicach powstały w październiku 1994 roku z inicjatywy Rady Gminy w Książu Wielkim. Warsztaty mieszczą się w pełnym uroku dworku znajdującym się w Rzędowicach. Budynek otoczony jest pięknym zabytkowym parkiem, pielęgnowanym przez uczestników.

Środki na działalność otrzymują z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (90%) oraz Starostwa Powiatowego w Miechowie (10%).

Tabela 65.Finansowanie funkcjonowania Warsztatów Terapii Zajęciowej w roku 2018

Lp.	Źródła finansowania	Środki
1	PCPR	448 092,00
2	Starostwo Powiatowe Miechów	49 789,00
3	UG Książ Wielki	2 161,61
4	Środki uzyskane ze sprzedaży prac uczestników	1 300,00
	Razem	501 342,61

Tabela 66. Zatrudnienie w Warsztatach Terapii Zajęciowej w 2018 roku :

Lp.	Stanowisko	Liczba zatrudnionych pracowników
1	Kierownik	1
2	Instruktorzy terapii zajęciowej	5
3	Psycholog	1
4	Kierowca	1
5	Pracownik gospodarczy	1

W 2018 roku uzyskano 1 300,00zł ze sprzedaży produktów na organizowanych kiermaszach. Środki te zostały wykorzystane zgodnie §10 ust.2 rozporządzenia w sprawie warsztatów terapii zajęciowej z dnia 25 marca 2004 r.(tj na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników.)

W roku 2018 terapią objętych było 27 uczestników którzy, odbywali terapię w następujących pracowniach:

- gospodarstwa domowego
- stolarsko - ślusarskiej
- humanistycznej (umiejętności społecznych)
- plastycznej
- przyrodniczej.

Dla każdego uczestnika w zależności od stopnia jego niepełnosprawności realizowano następujące formy i metody działalności rehabilitacyjnej:

- a) *formy*: indywidualne, grupowe, zbiorowe, w parach,
- b) *metody*: słowne, praktyczne, oglądowo-objaśniające, treningi umiejętności zachowań społecznych.

W ramach działalności warsztatów prowadzono terapię poprzez:

- ❖ Zajęcia plastyczne- różnorodne metody plastyczne zastosowane w ograniczonej przestrzeni (praca odtwórcza), samodzielne malowanie (prace ze sklejk), rysowanie, wyklejanie, wycinanie (nożyczkami, nożykiem), ozdabianie metodą decoupage(koszyczki ze sklejki, styropianowe kule), zaginanie-modelowanie papieru, bibuły , wiklina papierowa (koszyczki , choinki),siano trawy kolorowe, wykonywanie ozdób oraz kartek świątecznych,
- szydełkowanie (bombki i jajka ażurowe)
- wyszywanie,
- łączenie różnych technik plastycznych (klej, plastelina, wełna, papier, muszle, farby),
- tworzenie z elementów plastycznych form przestrzennych np. kwiaty, kule, wianuszki.
- ❖ Biblioterapię- czytanie bajek terapeutycznych, czytanie tygodników i gazet codziennych, książek.
- ❖ Muzykoterapię- zajęcia muzyczno-ruchowe, śpiewanie popularnych piosenek z podkładem muzycznym, słuchanie płyt CD, kaset magnetofonowych, mp3,
- udział w VI Małopolskich Impresjach Poetyckich Osób Niepełnosprawnych Wolbrom 2018 poezja Noblistów: Cz .Miłosza, W. Szymborskiej i ,Z. Herberta
- zabawa andrzejkowa,
- spotkanie wigilijne,
- zabawa ostatkowa.
- ❖ Rehabilitację ruchową
- ogólno- usprawniająca (spacery, wycieczki krajoznawcze, zabawy z piłką)
- ❖ Rehabilitację zawodową:
- doskonalenie nabytych umiejętności stolarskich i ślusarskich

- posługiwanie się elektronarzędziami (wiertarka, wyrzynarka, szlifierka, wkrętarka)
- rozpoznawanie i zastosowanie materiałów (kleje, bejce, lakiery, gwoździe, kołki, śruby), prace konserwacyjne
- praca na działce w różnych porach roku (sianie, sadzenie, uprawa i pielęgnacja roślin),
- posługiwanie się narzędziami ogrodniczymi,
- zbiór, konserwowanie warzyw
- doskonalenie umiejętności pracy na komputerze (pisanie krótkich tekstów w programie WORD, gry edukacyjne, słuchanie muzyki z serwisów muzycznych, zakładanie i korzystanie z poczty elektronicznej))
- posługiwanie się sprzętem AGD.

❖ Rehabilitację społeczną:

- wykonywanie czynności życia codziennego (ubieranie się, higiena osobista, samodzielne przygotowywanie i spożywanie posiłków)
- zaradność osobista np. trening ekonomiczny(rozpoznawanie i liczenie pieniędzy, zabawa w sklep, dokonywanie zakupów samodzielnie i pod kontrolą)
- przygotowanie do życia w środowisku społecznym (poruszanie się w najbliższym otoczeniu)
- świadomość pełnienia podstawowych ról społecznych
- rozwój umiejętności planowania, komunikowania, dokonywania wyborów, próby podejmowania samodzielnych decyzji.
- udział w imprezach osób niepełnosprawnych z cyklu "Kocham Kraków z wzajemnością" XIX Tydzień Osób Niepełnosprawnych w Krakowie (prezentacja prac wykonanych przez uczestników warsztatu)
- udział w wycieczce do Częstochowy i Olsztyna.

8.KULTURA

Gminna Biblioteka Publiczna z siedzibą w Książu Wielkim została założona w 1947 roku. Kilkakrotnie zmieniała swoją siedzibę. W latach 1986-2005 mieściła się w budynku dawnego Urzędu Gminy w Książu Wielkim. Od roku 2006 biblioteka mieści się w budynku Gimnazjum w Książu Wielkim na ul. Reja

Godziny otwarcia biblioteki:

poniedziałek, środa od 10.00 do 18.00

wtorek, czwartek, piątek od 8.00 do 16.00.

Biblioteka prowadzi wypożyczalnię i czytelną dostępną dla wszystkich mieszkańców środowiska. Współpracuje z miejscowymi szkołami, organizuje lekcje biblioteczne, konkursy oraz spotkania autorskie.

Zatrudnienie w bibliotece przedstawia się następująco:

1. Kierownik – 1 osoba w pełnym wymiarze czasu pracy

Budżet biblioteki w 2018 roku wyniósł 81 650,00zł. Dodatkowo biblioteka uzyskała dofinansowanie w kwocie 3 170,00zł w ramach Programu Wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” zadanie „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych”.

Księgozbiór biblioteki liczy **18 438 woluminów** . W przeliczeniu na 1 mieszkańca przypada 3,6 wolumina. W 2018 roku zakupiono 427 woluminów za kwotę 12 300,57zł.

Zbiory audiowizualne to: Encyklopedia PWN-CD oraz audiolektury dla gimnazjum – MP3.

Liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz w 2018 roku wyniosła ogółem: 8 622 oraz 722 czasopism, udostępnienie na miejscu (czytelnia) 571.

Liczba zakupionych książek w 2018 r na 100 mieszkańców wynosiła 8,3, liczba wypożyczeni na 100 mieszkańców 192,75 liczba czytelników na 100 mieszkańców 9,74.

Liczba stałych czytelników w bibliotece w poszczególnych latach wynosiła:

1. w 2014-493
2. w 2015-496
3. w 2016-499
4. w 2017-499
5. w 2018-501

Księgozbiór biblioteki został wzbogacony o literaturę popularno-naukową do księgozbioru podręcznego, literaturę kobiecą i sensacyjną oraz w dalszym ciągu uzupełniano zbiór lektur szkolnych. Biblioteka posiada 13 komputerów z dostępem do Internetu z czego 11 dostępnych jest dla czytelników. Korzystanie z Internetu jest bezpłatne, a ograniczanie czasu korzystania z komputerów występuje sporadycznie.

W 2018 roku z ważniejszych wydarzeń zorganizowanych w bibliotece to;

- Konkurs recytatorski „Drogi do wolności”
- Konkurs recytatorski „Matka-najpiękniejsze słowo świata”
- Konkurs plastyczny „Niepodległa 1918-2018”
- Konkurs „Czytelnik roku 2017/2018”
- Konkurs patriotyczny „Quiz małego patrioty”
- W ramach akcji „Cała polska czyta dzieciom” odbyły się dwa spotkania , na których czytano bajki
- Przyjęto wycieczkę przedszkolaków- zapoznanie z pracą w bibliotece
- Przeprowadzono lekcję biblioteczną dla uczniów kl. II „Jak korzystać z księgozbioru podręcznego”.

W bibliotece zorganizowano również spotkania na którym zapoznano młodzież z:

- życiorysem Wincentego biskupa krakowskiego w 800 rocznicę śmierci,
- Zofii Kossak w 50 rocznicę śmierci,
- Ireny Jurgielewiczowej w 115 rocznicę urodzin,
- Aleksandra Fredry w 220 rocznicę śmierci,
- młodzież czytała poezję Leopolda Staffa w 440 rocznicę urodzin
- sonety „Nad gołębiami” w 180 rocznicę urodzin Adama Asnyka.

Wyżej wymienione wydarzenia jak również wykonywanie wystawek książek w rocznice literackie, gazetek okolicznościowych oraz cyklicznych wystawek eksponujących nowości wydawnicze mają na celu promowanie czytelnictwa, zachęcając do wypożyczenia i pomagając przy tym budować nawyki czytelnicze już od najmłodszych lat. Ogółem imprez, zajęć w 2018 roku odbyło się 45, a wzięło w nich udział 547 uczestników.

9.TURYSTYKA SPORT I REKREACJA

Lasy w Gminie Książ Wielki stanowią 27% i posiadają one wysoką pozycję w środowisku przyrodniczym gminy.

Lasy w całości zalicza się do dzielnicy leśnej - Kraina Małopolska i regionu leśnego – Wyżyna Miechowska, skupiającej najcenniejsze ekosystemy leśne będące pozostałością dawnego lasostępu. Lasy te charakteryzują się dużą zmiennością gatunkową drzewostanów oraz bogatym, wielogatunkowym podszytem i runem z cenną roślinnością zieloną i kserotermiczną. Bogactwo to dokumentują wyodrębnione na terenie gminy kompleksy

leśne tj.:Chrusty (1.391 ha) – lasy liściaste (światlista Dąbrowa),Strzyganiec (1.049 ha),Młody Gaj (464 ha),Lisiny oraz Zwierzyniec.

Obszary Sieci NATURA 2000 w Gminie Książ Wielki SOO (Specjalne Obszary Ochrony)

Giebułtów - 6,4ha. Obszar położony jest w północnej części Wyżyny Miechowskiej przy drodze z Kaliny Wielkiej do Giebułtowa, gmina Książ Wielki Murawy kserotermiczne, zarośla jałowca pospolitego laski grądowe i ciepłe porastają strome zbocza o ekspozycji zachodniej i południowej, pokryte rędzinami i glebami brunatnymi. Występuje tu jaskier skalny, posłanek rozesłany , macierzanka , storczyk- buławik wielokwiatowy oraz dwulistnik muszy Długości ok. 440m i szerokości ok. 260m. Teren położony jest między intensywnie użytkowanymi polami (uprawy pszenicy).

Kwiatówka - 19,2ha. Obszar znajduje się w gminie Książ Wielki, gdzie zajmuje niewielkie wzniesienie na obszarze Garbu Wodzisławskiego, tuż przy granicy z Wyżyną Miechowską. Leży wewnątrz większego kompleksu leśnego, tzw. uroczyska Chrusty, położonego na zachód od międzynarodowej drogi E7. Obejmuje rezerwat "Kwiatówka" (część oddziału 27) oraz leżące obok - część oddziału 26 i 25, które włączono ze względu na stanowiska licznie występującego tu dzwoniecznika wonnego *Adenophora liliifolia*. Teren jest nieznacznie nachylony w kierunku północno-wschodnim. Jego długość to ok. 750m a szerokość 270m.

Rezerwat Przyrody “Lipny Dół” koło Książa Wielkiego chroni naturalne fragmenty lasu grądowego z bogatą roślinnością zieloną.

Na uwagę zasługują również parki położone: w otoczeniu Pałacu Myszkowskiego w Książu Wielkim, park dworski w Zarzysynie, park dworski w otoczeniu Warsztatów Terapii Zajęciowej w Rzędowicach.

Lasy i parki w gminie obok wysokiej jakości gleby oraz urozmaiconego, wyżynnego krajobrazu należy uznać za największy walor środowiska i krajobrazu przyrodniczego gminy. Drzewostany liściaste są szczególnie piękne jesienią i mogą stanowić “magnes” przyciągający turystów.

Przez miejscowość Książ Wielki przebiega szlak turystyczny “zielony”, prowadzący przez teren Wyżyny Miechowskiej na trasie Książ Wielki – Miechów o długości 54 km. Przebieg trasy charakteryzuje się licznymi zabytkami architektonicznymi, miejscami pamięci narodowej oraz urokliwymi elementami krajobrazu Wyżyny Miechowskiej.

Zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Książ Wielki stanowią liczne stanowiska archeologiczne oraz obiekty zabytkowe. Największe skupiska stanowisk archeologicznych objętych częściową ochroną znajdują się na terenie miejscowości Książ Wielki, Mianocice, Rzędowice, Wielka Wieś, Konaszówka, Głogowiany, Małoszów oraz pojedyncze w miejscowościach Częstoszowice i Moczydło. Stanowiska archeologiczne stanowią pozostałości śladów osadnictwa i przebiegów historycznych szlaków. Do najstarszych wiekiem obiektów kulturowych na terenie Gminy Książ Wielki zaliczyć można kopce pradziejowe w Moczydle i Rzędowicach oraz grodzisko położone na łąkach Książa Wielkiego zwane pospolicie “Kółkiem”, na którym ślady zabudowy sięgają połowy XII wieku. Ponadto na terenie gminy znajduje się szereg zabytkowych obiektów architektury i budownictwa, do najcenniejszych niewątpliwie można zaliczyć:

- Zespół Pałacowy Myszkowskich, tzw. Zamek na Mirowie z 1585 roku, składający się z pałacu, kaplicy, biblioteki, ogrodu kwatrowego z XVI wieku powiększonego o park krajobrazowy,
- Zespół Kościoła Parafialnego św. Wojciecha i św. Ducha w Książu Wielkim
- Zespół Kościoła Parafialnego P.W. Narodzenia NMP z XV wieku w Książu Małym,
- Zespół Dworski z XVIII wieku w Mianocicach,
- Zespół Dworski z XIX wieku w Rzędowicach,
- Zespół Dworski z XIX wieku w Zarzysynie.

Bogate zasoby dziedzictwa kulturowego oraz bogate i różnorodne zasoby środowiska przyrodniczego, czyste powietrze, brak zanieczyszczeń przemysłowych i piękno krajobrazu, tworzą korzystne warunki do uprawiania turystyki i czynnego wypoczynku oraz rozwoju agroturystyki i firm obsługujących przybywających turystów, wczasowiczów.

Poza przyszkolnymi salami gimnastycznymi mieszkańcy mogą korzystać z otwartych boisk:

- Boisko do piłki nożnej trawiaste przy Zespole Szkół w Książu Wielkim,
- Kompleks boisk „Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej w Książu Wielkim,
- Boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Antolce,
- Boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Książu Małym,

W Książu Wielkim działa także Centrum Rekreacyjno - Sportowe.

Brak jest oferty w zakresie rekreacyjnego dostępu do zbiornika wodnego.

10.GOSPODARKA KOMUNALNA

Odpady komunalne odebrane z terenu Gminy Książ Wielki w 2018 r..

Tabela 67.Odpady komunalne nieulegające biodegradacji.

Kod odpadów	Rodzaj Odpadów	Masa odpadów w Mg
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	707.170
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	91,797
15 01 07	Opakowania ze szkła	148,036
16 01 03	Zużyte opony	2,140
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	10,660
170904	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03	1,500
170107	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 170106	6,640
20 01 35	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki.	1,124
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	23,98
20 01 036	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	0,818
200123	Urządzenia zawierające freony	0,776
200135	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 zawierające niebezpieczne składniki	0,926
200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 200121 i 200123 i 200135	0,930

b) odpady ulegające biodegradacji.

Kod odpadów	Rodzaj Odpadów	Masa odpadów w Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	6,62
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	19,790
15 01 05	Opakowania wielomateriałowe	2,110
20 03 02	Odpady z targowisk	5,700

c) odpady komunalne zebrane w Punkcie selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odpadów w Mg
200201	Odpady ulegające biodegradacji	1,050
200307	Odpady wielkogabarytowe	5,570

Osiągnięte w 2018 roku przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu gminy Książ Wielki wymagane poziomy recyklingu.

Nazwa wskaźnika	2018 rok	Wymagany do osiągnięcia poziom w 2018 r.
Poziom osiągnięcia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji i kierowanych do składowania	6,00 %	Nie więcej niż 40 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła.	41,00 %	Powyżej 30 %
Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne, odpadów budowlanych i rozbiórkowych.	82,00 %	Powyżej 50 %

	ZAL. POCZ.	PRZYPIS	ODPIS	WPLATY	ZWROT	% WYKONANIE	ZAL. KOŃCOWA
POZA TER.GMINY	0,00	1 832,00	72,00	1 487,00	0,00	84,49%	273,00
ANTOLKA	890,95	19 905,00	544,00	19 674,84	0,00	97,15%	577,11
BOCZKOWICE	3 429,68	12 925,00	772,00	12 151,40	0,00	77,98%	3 431,28
CISIE	3 811,59	13 957,00	236,00	14 108,17	0,00	80,47%	3 424,42
CISIA WOLA	3 517,92	12 764,00	400,00	13 691,98	0,00	86,21%	2 189,94
CZĘSTOSZOWICE	1 467,00	7 780,00	264,00	7 504,00	0,00	83,54%	1 479,00
GIEBUŁTÓW	4 042,88	15 656,00	590,00	16 751,06	60,00	87,35%	2 417,82
GL WRZOSY	1 394,40	13 776,00	136,00	13 711,40	0,00	91,20%	1 323,00
GL. STARA WIEŚ	1 569,97	11 992,00	1 154,00	12 067,06	0,00	97,25%	340,91
KONASZÓWKA	2 503,86	19 496,00	803,00	19 410,40	49,00	91,34%	1 835,46
KOL KSIĄŻ MAŁY	3 210,20	15 232,00	1 009,00	13 242,00	0,00	75,96%	4 191,20
KRZESZÓWKA	56,00	12 018,00	971,00	10 708,40	0,00	96,45%	394,60
KSIĄŻ MAŁY	557,00	13 437,00	384,00	13 169,55	0,00	96,76%	440,45
KSIĄŻ WIELKI	3 405,70	57 909,00	2 481,00	53 771,00	318,00	90,85%	5 380,70
ŁAZY	382,00	12 676,00	128,00	12 593,14	60,00	96,93%	396,86
MAŁOSZÓW	-68,00	7 488,00	112,00	7 014,40	0,00	95,98%	293,60

MIANOCICE	1 002,95	12 564,00	628,00	12 455,00	0,00	96,26%	483,95
MOCZYDŁO	628,00	23 188,00	1 361,00	20 940,20	0,00	93,25%	1 514,80
RZĘDOWICE	2 534,20	20 608,00	1 206,00	19 895,80	132,00	90,10%	2 172,40
TOCHOŁÓW	2 491,31	19 200,00	584,00	19 550,39	0,00	92,62%	1 556,92
TRZONÓW	1 978,15	16 716,00	491,00	17 308,86	56,00	94,78%	950,29
WIELKA WIEŚ	229,75	21 360,00	552,00	21 194,75	375,00	98,96%	218,00
ZARYSZYN	2 693,20	17 646,00	709,00	16 943,74	272,00	84,93%	2 958,46
Razem	41 728,71	380 125,00	15 587,00	369 344,54	1 322,00	90,47%	38 244,17

Wykonanie dochodów za odpady komunalne w Gminie Książ Wielki na 31.12.2018r.

źródło: Opracowanie własne na podstawie budżetu gminy za 2018r.

11.GOSPODARKA MIESZKANIOWA I LOKALAMI MIESZKANIOWYMI

Na początku 2018 r. zasób mieszkaniowy Gminy Książ Wielki obejmował następujące mieszkania:

Tabela 69. Budynki mieszkalne z lokalami mieszkalnymi w zasobie mieszkaniowym Gminy Książ Wielki.

Lp.	Adres	Liczba lokali szt.	Liczba izb szt.	Powierzchnia użytkowa ogółem m²
1	Ul. Krakowska 9	4	8	154,2
2	Ul. Podzamcze 3	3	7	116,26
3	Ul. Morawca 3	1	4	54,4
4	Ul. Rynek 8	1	2	32,2
5	Ul. Rynek 9	2	4	78,0
6	Ul. Rynek 10	2	4	136,8
7	Ul. Warszawska 1	2	4	59,15
8	Ul. Warszawska 3	2	5	97,5
9	Ul. Warszawska 5	1	2	48,0
10	Ul. Warszawska 7	1	3	44,0
11	Wielka Wieś 48	7	16	350,20
12	Antolka 12	2	4	41,00
13	Antolka 13	2	8	143,90
14	Książ Mały 59	4	10	172,00
15	Moczydło 32	3	7	116,26
16	Cisie 34	1	3	66,90
Razem		39	99	1 727,39

Źródło: Opracowanie własne

Łącznie w zasobach gminy w okresie od 01.01.2018 do 31.12.2018 r. znajdowało się 39 mieszkań

o łącznej liczbie izb w ilości 99. Sumaryczny metraż wynosi 1727,39 m². W związku z powyższym stan pozostał na tym samym poziomie.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyniosła 44 m².

W 2018 r. nie dokonano sprzedaży żadnego mieszkania z zasobu Gminy Książ Wielki.

W 2018 r. wszczęto jedno postępowanie eksmisyjne. Powodem eksmisji były zaległości z tytułu najmu mieszkania. Postępowanie zakończyło się eksmisją lokatora.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 18.956,95 zł., płatności dotyczyły 14 mieszkań.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 16.625,56 zł., płatności dotyczyły 12 mieszkań.

W 2018 roku nie dokonywano remontów mieszkań komunalnych będących w zasobie gminy.

W 2018 roku wpłynęło 8 podań o najem mieszkania komunalnego z zasobów gminy.

12.ROZWÓJ GOSPODARCZY

W 2018 roku zarejestrowano poprzez Urząd Gminy w Książu Wielkim **21 nowych przedsiębiorców**, w tym: **8** zamieszkałych na terenie Gminy Książ Wielki i mających jednocześnie stałe miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Książ Wielki, **1** zamieszkały na terenie Gminy Książ Wielki i mający stałe miejsce wykonywania działalności poza terenem Gminy Książ Wielki, **7** zamieszkałych na terenie Gminy Książ Wielki, nieposiadających stałego miejsca wykonywania działalności, **4** zamieszkałych poza terenem Gminy Książ Wielki i mających stałe miejsce wykonywania działalności poza terenem Gminy Książ Wielki, **1** zamieszkały poza terenem Gminy Książ Wielki, ale posiadający stałe miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Książ Wielki.

Najczęściej wskazywanym przeważającym przedmiotem działalności tychże przedsiębiorców było: **41.20.Z – roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych** (3 przedsiębiorców).

W 2018 r. wpisu o zakończenie działalności gospodarczej, poprzez Urząd Gminy w Książu Wielkim dokonało **13 przedsiębiorców**, w tym **11** posiadających stałe miejsce wykonywania działalności na terenie Gminy Książ Wielki.

Najczęstszym przeważającym przedmiotem działalności wyrejestrowanych podmiotów było: **47.1.Z – sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności** (2 przedsiębiorców) oraz **73.11.Z – działalność agencji reklamowych** (2 przedsiębiorców).

Tabela 70. Klasyfikacja firm według rodzajów prowadzonej działalności gospodarczej w gminie Książ Wielki.

Rodzaj działalności	Liczba firm	%
Handel hurtowy : naprawa pojazdów samochodowych , wyłączając motocykle	63	28,25%
Budownictwo	48	21,52%
Transport i gospodarka magazynowa	32	14,34%
Przetwórstwo przemysłowe	14	6,27%
Działalność profesjonalna , naukowa i techniczna	11	4,93%

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	4,48%
Rolnictwo , leśnictwo , łowiectwo i rybactwo	8	3,58%
Pozostała działalność usługowa	8	3,58%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7	3,13%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	5	2,24%
Informacja i komunikacja	5	2,24%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4	1,79%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	1,34%
Dostawa wody ;gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	0,89%
Edukacja	2	0,89%
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	1	0,53%
Razem	223	100%

13.AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA (ORGANIZACJE POZARZĄDOWE)

Realizacja „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w roku 2018” przyjętego uchwałą nr XIX/158/2016 Rady Gminy w Książu Wielkim z dnia 06.12.2016r., jest dokumentem podsumowującym kolejny rok współpracy samorządu z podmiotami III sektora na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2018 poz. 450).

Celem programu było wzmocnienie współpracy Gminy Książ Wielki z organizacjami pozarządowymi. Współpraca polegała przede wszystkim na udzielaniu dotacji z budżetu Gminy Książ Wielki przeznaczonych na realizację zadań publicznych.

W ramach upowszechniania sportu na terenie Gminy Książ Wielki zorganizowano:

Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie gminy Książ Wielki

Na realizację tego zadania w budżecie gminy przeznaczono kwotę 25.000,00 PLN. Główny cel tego obszaru został zrealizowany poprzez wsparcie finansowe projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe. W

2018 r. wpłynęła 1 oferta o przyznanie dotacji z budżetu gminy na realizację zadań z w/w. zakresu. W ramach dofinansowanych oferty zrealizowano:

- Mecze na własnym boisku klasa „A”
- Mecze na wyjazdach klasa „A”
- Mecze na własnym boisku trampkarze
- Mecze na wyjazdach trampkarze
- Organizacja memoriały im. Śp. Leszka Turka
- Organizacja gminnej ligi halowej piłki nożnej
- Popularyzacja aktywnych form spędzania czasu wolnego

Łączna kwota przyznanych dotacji w tym obszarze – 25.000,00 PLN

W ramach realizacji „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w roku 2018” Urząd Gminy w Książu Wielkim utrzymywał stały kontakt z organizacjami działającymi na terenie gminy Książ Wielki.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. funkcjonowało w na terenie Gminy Książ Wielki 28 organizacji pozarządowych, w tym:

- Stowarzyszenie Zespół Folklorystyczny Książowiaczy w Książu Małym Kolonii,
- Stowarzyszenie Klub Seniora „Młodzi Duchem” w Książu Wielkim Stowarzyszenia „Pomocna Dłoń „ przy WTZ w Rzędowicach ,
  - Stowarzyszenie Mirów w Książu Wielkim,
  - Strażacki Klub Sportowy „Jastrzębiec”
- 13 Stowarzyszeń Kół Gospodyń Wiejskich we wsiach : Książ Wielki, Książ Mały , Zaryszyn, Krzeszówka , Konaszówka , Głogowiany –Wrzosy, Mianocice, Rzędowice , Łazy, Cisie , Tochołów , Giebułtów i Antolka
- 10 Stowarzyszeń Ochotniczych Straży Pożarnych w : Książu Wielkim, w Książu Małym , w Moczydle, w Boczkowicach , w Trzonowie , w Giebułtowie, w Łazach , w Głogowianach- Stara Wieś, w Rzędowicach , w Krzeszówce.

14.OCHRONA ZDROWIA

Opiekę zdrowotną mieszkańcom gminy Książ Wielki zapewnia Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Książu Wielkim.

Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej dysponuje :

- ❖ Podstawową Opieką Zdrowotną,
- ❖ poradnią ginekologiczną i gabinetem położnej,
- ❖ poradnią dziecięcą z punktem szczepień,
- ❖ poradnią okulistyczną,
- ❖ poradnią reumatologiczną,
- ❖ poradnią stomatologiczną
- ❖ poradnią rehabilitacyjną
- ❖ gabinet pielęgniarstwa środowiskowo –rodzinnej
- ❖ gabinet medycyny szkolnej
- ❖ gabinet fizykoterapii
- ❖ gabinet diagnostyczno-zabiegowy dla poradni okulistycznej
- ❖ gabinet diagnostyczno-zabiegowy dla poradni reumatologicznej

- ❖ gabinet diagnostyczno –zabiegowy dla poradni ginekologiczno-położniczej
- ❖ gabinetem zabiegowy
- ❖ Fizjoterapia domowa

Na 31 grudnia 2018 roku zatrudnionych było na podstawie umowy o pracę 17 osób w przeliczeniu na etaty stanowi to 15,7 etatu w tym 5 lekarzy , 4 pielęgniarki , 2 asystentki stomatologiczne , 1 pracownik fizjoterapii, 1 położna, 1 pracownik administracyjno-biurowy, 1 pracownik medyczny, 2 pracowników obsługi . Personel medyczny zatrudniony w oparciu o umowy kontraktowe to: 7 lekarzy , 1 fizjoterapeuta. W ramach umowy zlecenia zatrudniony było 2 lekarzy i 2 fizjoterapeutów.

Przychody roku 2018 to kwota 1 948 779,27 ,

Koszty roku 2018 to kwota 1 863 515,49.

Utworzono rezerwę na odprawy emerytalne w wysokości 75 693,87 zł .

Wypracowany zysk finansowy w kwocie 9 569,91 zł przeznacza się na zwiększenie funduszu zakładu.

Ponadto na terenie gminy przeprowadza się następujące akcje: badanie słuchu, wzroku, spirometria, badania w kierunku osteoporozy, mammografię. Na terenie PZOZ jest możliwe wykonanie specjalistycznych badań kardiologicznych typu Holter EKG, Holter ciśnieniowy.

Można zauważyć poprawę jakości świadczonych usług w związku z dogodnymi warunkami lokalowymi. Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w ostatnich latach został kapitalnie wyremontowany, wyposażony w windę, zostały usunięte bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.

Na terenie gminy działają 3 apteki i punkt apteczny.

W zakresie leczenia specjalistycznego i zamkniętego, obsługę mieszkańców gminy zapewnia Szpital Św. Anny w Miechowie oraz placówki służby zdrowia w Kielcach i Krakowie.

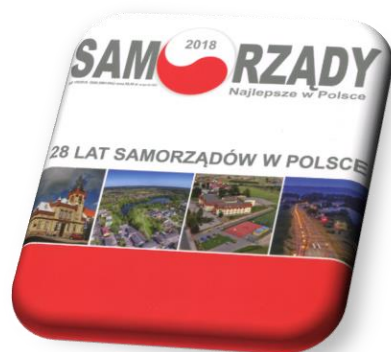
15.GMINA W RANKINGACH , KONKURSACH , PUBLIKACJACH

Piękno Małopolski w tym także naszej Gminy Książ Wielki pokazują albumy: „ Wędrówki po Małopolsce –miejsca- tradycje-ludzie „,

oraz „Kulinarne wędrówki po Małopolsce-ludzie-miejsca –potrawy” wydane przez Gazetę Krakowską – POLSKA PRESS GRUPA

W wydany, liczącym blisko tysiąc stron informatorze: „Najlepsze samorządy w Polsce. 2018”, cztery strony poświęcono naszemu samorządowi. Na dwóch pierwszych (285-286) zamieszczono wywiad z wójtem Markiem Szopą zatytułowany: „Gmina zbudowana marzeniami”. Na następnych dwóch stronach (287-288) opisano pod wspólnym tytułem: „Książ Wielki. Perspektywy równie bogate jak historia” - położenie naszej Gminy, jej historię, zabytki i osiągnięcia.

NAJCIEKAWSZE WYDARZENIA GMINNE W 2018 R.

- ❖ 2 maja 2018 r. na stadionie w Książu Wielkim obchodzono Dzień Flagi. Po występach artystycznych uczniów naszych szkół rozpoczął się maraton koncertowy kilku zespołów disco polo.
- ❖ 3 czerwca 2018r. na stadionie SKS „Jastrzębiec” odbył się Gminny Dzień Dziecka .Główną atrakcją tej plenerowej imprezy była przygotowana przez uczniów pod kierunkiem ich nauczycieli część artystyczna: wiersze, piosenki, tańce i skecze . Grillowane potrawy i dmuchane zamki dla dzieci z całej gminy sfinansował Wójt Gminy .
- ❖ 26 sierpnia 2018r. na stadionie w Książu Wielkim odbyły się XVIII Dożynki Powiatowe . Wzorowe przygotowanie Świąta Plonów przez panie z trzynastu działających w gminie Kół Gospodyń Wiejskich oraz dziesięciu drużyn Ochotniczej Straży Pożarnej. Wśród gości przybyłych na oficjalne otwarcie uroczystości nie zabrakło przedstawicieli samorządów z wszystkich naszych gmin, a także władz powiatowych, wojewódzkich oraz wicepremiera Jarosława Gowina.
- ❖ 1września 2018r. założona w 1925 roku Ochotnicza Straż Pożarna w Mocydle otrzymała swój sztandar. Z rąk prezesa Powiatowego Związku OSP RP Adama Domagały odebrał go prezes miejscowej jednostki

Szczepan Szafrński w towarzystwie Justyny Gajdy i Moniki Zmarzły. Tą ważną, lokalną uroczystość z udziałem wielu mieszkańców oraz gości, poprzedziła polowa msza święta, odprawiona przez , długoletniego proboszcza parafii w Wodzisławiu ks. Lucjan Słotę wraz z obecnym proboszczem ks. kanonikiem Mieczysławem Robakiem. Uczestniczył w niej także proboszcz parafii w Książu Wielkim – ks. kanonik Edward Nowak. Ołtarz urządzono przy ścianie remizy, a wierni zgromadzili się w wielkim namiocie.

- ❖ 14 września 2018 r. 28 par małżeńskich z gminy Książ Wielki świętowało Złote i Diamentowe Gody. Było gromkie „Sto lat”, życzenia, dyplomy, podarki, gratulacje oraz – dla obchodzących 50-lecie – prezydenckie Medale za długoletnie pożycie.

CZĘŚCIX. PODSUMOWNIE

. Do Urzędu Gminy w Książu Wielkim, w roku 2018, wpłynęło 38 wniosków w trybie udostępnienia informacji publicznej. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie - odpowiedź została udzielona. Nie zarejestrowano decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej.

Wnioski głównie dotyczyły: spraw związanych z ochroną środowiska, polityki na rzecz zwierząt bezdomnych oraz wolnożyjących na terenie Gminy Książ Wielki, spraw związanych z organizacją oraz kosztami funkcjonowania Urzędu Gminy, spraw związanych z funkcjonowaniem Młodzieżowej Rady Gminy , funduszy sołeckich, a także spraw dotyczących programów komputerowych wykorzystywanych do pracy w Urzędzie.

Do Urzędu Gminy w Książu Wielkim, w roku 2018 wpłynęły 3 skargi w rozumieniu Kodeksu Postępowania Administracyjnego, z czego uwzględniono 1 skargę, dotyczącą bezpodstawnego wystawienia upomnienia należności z tytułu podatku rolnego. Kolejna skarga została przekazana do rozpoznania, według właściwości, do Rady Gminy. Z powodów braków formalnych trzecią skargę pozostawiono bez rozpoznania.

Na stronie Urzędu Gminy Książ Wielki

<http://www.ksiazwielki.eu>

do wglądu :

- ❖ **Sprawozdania z realizacji budżetu gminy Książ Wielki,**
- ❖ **Wyciąg z Wieloletniej Prognozy Finansowej,**
- ❖ **Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Książ Wielki**
- ❖ **Inne aktualne informacje**

